

**První hodnotící zpráva o plnění nařízení vlády
č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství
České republiky za rok 2004**

**Ministerstvo životního prostředí –
Odbor koncepcí odpadového hospodářství**

PLANETA 7/2006

PLANETA

odborný časopis pro životní prostředí

Ročník XIV, číslo 7/2006

Vychází 6–12× ročně

Vydává Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, 100 10 Praha 10, tel. 267 122 549, fax: 267 126 549

Tisk DOBEL, Lanškroun

Titul PLANETA má registrováno Ministerstvo životního prostředí
a časopis vychází jako monotematická čísla věnovaná problematice životního prostředí

MK ČR E 8063

ISSN – tištěná verze 1801-6898

Ministerstvo životního prostředí – Odbor koncepcí odpadového hospodářství

Odborná redakce textu Ing. Leoš Křenek, PhDr. Věra Havránková

Na přípravě zprávy se dále podíleli Ing. Jan Mikoláš, CSc., Ing. Pavel Vejnar, CSc.,

Ing. Jaroslava Mlnaříková, Ing. Robert Spáčil – VÚV T.G.M. – CeHO

Přetištění materiálu nebo jeho částí je možná pouze s uvedením řádné citace zdroje

Obsah

1. Úvod	4
2. Postup zpracování hodnotící zprávy	5
2. 1. Vyhodnocení plnění jednotlivých úkolů	5
2. 2. Souhrnné vyhodnocení	6
2. 3. Použité podklady	6
3. Hodnocení stavu plnění úkolů Plánu odpadového hospodářství České republiky v roce 2004	7
3. 1. Opatření k předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností	7
3. 2. Zásady pro nakládání s nebezpečnými odpady	12
3. 3. Zásady pro nakládání s vybranými odpady a zařízeními podle části čtvrté zákona o odpadech	15
3. 3. 1. Odpady s obsahem PCB a zařízení je obsahující	15
3. 3. 2. Odpadní oleje	16
3. 3. 3. Baterie a akumulátory	18
3. 3. 4. Kaly z čistíren odpadních vod	19
3. 3. 5. Odpady z výroby oxidu titaničitýho	20
3. 3. 6. Odpady z azbestu	20
3. 3. 7. Autovraky	21
3. 4. Zásady pro vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady	22
3. 5. Zásady pro rozhodování ve věcech dovozu a vývozu odpadů	26
3. 6. Podíl recyklovaných odpadů	28
3. 7. Podíl odpadů ukládaných na skládky	33
3. 8. Maximální množství organické složky ve hmotě ukládané do skládek	36
3. 8. 1. Podíl biologicky rozložitelných komunálních odpadů („BRKO“) ukládaných na skládky	36
3. 8. 2. Množství biologicky rozložitelných odpadů uložených na skládkách	37
4. Závěr	40
4. 1. Souhrnné hodnocení	40
4. 2. Stav plnění kvantifikovaných hlavních cílů POH ČR	44
4. 3. Přehled identifikovaných problémů a navrhovaných opatření	45
Přehled použitých zkratk	48
5. Přílohy	49
Příloha č. 1 Hodnoty Soustavy indikátorů odpadového hospodářství za rok 2004	49
Příloha č. 2 Doprovodné grafy	52

1. Úvod

Programové dokumenty upravující odpadové hospodářství jsou v České republice soustavně připravovány od roku 1999. Na Konceptu odpadového hospodářství ČR (MŽP, 2001) navázaly koncepční práce na úrovni krajů. Následující Plán odpadového hospodářství České republiky („POH ČR“), (MŽP, 2003) byl doprovázen přípravou plánů odpadového hospodářství krajů a následně plány původců odpadů. Závazná část Plánu odpadového hospodářství České republiky je závazným podkladem pro zpracování plánů odpadového hospodářství krajů a pro rozhodovací a jiné činnosti správních úřadů, krajů a obcí v oblasti odpadového hospodářství. Závazná část plánu odpadového hospodářství kraje je závazným podkladem pro zpracování plánů původců odpadů, plán odpadového hospodářství původce odpadů je závazným podkladem pro jeho činnosti. Postupně se tak vytváří spolehlivá a promyšlená soustava programových dokumentů, umožňující nejen efektivní realizaci stanovených celorepublikových nebo krajských cílů, ale i racionální zvažování a kvalifikovanou odezvu na požadavky vyplývající z členství České republiky v Evropské unii. Dlouhodobá platnost plánů odpadového hospodářství přispívá k provázanému řízení oboru na úrovni základních článků ekonomiky, organizací a podniků, jimž umožňuje koncipovat a realizovat strategické záměry dalšího rozvoje.

Plán odpadového hospodářství ČR vypracovalo v souladu se zákonem č.185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), Ministerstvo životního prostředí v roce 2003. Jeho závazná část byla vyhlášena nařízením vlády č. 197 ze dne 4. července 2003. Platnost Plánu byla stanovena na dobu 10 let, do roku 2012.

Přílohu nařízení vlády o Plánu odpadového hospodářství tvoří závazná část POH ČR, která se člení na 8 kapitol. Každá z kapitol obsahuje ve svém úvodu hlavní cíl, který má být v určitém časovém horizontu dosažen. Další obsah kapitol tvoří dílčí cíle, zásady a opatření pro specifické skupiny odpadů, jejichž postupné naplňování je podmínkou pro dosažení hlavního cíle.

Vyhodnocení plnění Plánu odpadového hospodářství České republiky provádí v souladu se zákonem Ministerstvo životního prostředí každoročně do 31. prosince následujícího roku. Vyhodnocení plnění závazné části plánu za rok 2004 je obsahem předkládané hodnotící zprávy. Zpráva byla projednána na mimořádné schůzi vlády dne 3. července 2006 (čj.: 1087/06).

Přístup ke zpracování zprávy byl ovlivněn několika významnými skutečnostmi:

První z nich je **schválení aktualizované Státní politiky životního prostředí** na období 2004–2010 (usnesením vlády ČR č. 235 ze 17. 3. 2004) – v roce, za který je provedeno první hodnocení plnění POH ČR. Státní politika vymezuje přístup státu k řešení prioritních problémů životního prostředí, tedy i k odpadovému hospodářství. Úkoly v ní uvedené budou bezpochyby středem pozornosti orgánů veřejné správy. Proto bylo třeba v rámci hodnocení konkrétních úkolů POH ČR posoudit vzájemnou konzistenci a provázanost cílů a přístupů k nim, v obou programových dokumentech.

Ve stejném roce vláda ČR schválila svým usnesením č. 1242 z 8. prosince 2004 **Strategii udržitelného rozvoje České republiky**. Úkoly POH ČR jsou hodnoceny i s přihlédnutím k záměrům státu, definovaných pro odpadové hospodářství, tímto dokumentem.

Významnou skutečností je požadavek zákona **provádět vyhodnocení plnění plánu každoročně**. Bylo účelné před zpracováním vlastní hodnotící zprávy vytvořit už při prvním hodnocení takovou metodiku postupu, která umožní porovnávání trendů plnění Plánu v jednotlivých letech po celou dobu jeho platnosti.

Dalším důležitým hlediskem postupu vyhodnocení plánu je **spolupráce s kraji**. Termín prvního vyhodnocení některých krajských POH byl stanoven na 15. 11. 2005, proto nebylo možné zahrnout výsledky těchto hodnocení do předkládané zprávy. To na druhé straně vytvořilo možnost nabídnout metodiku vyhodnocení Plánu krajům k využití a dosáhnout tak sjednocení formy hodnocení krajských plánů odpadového hospodářství a tím i většího souladu vyhodnocení stavu plnění POH ČR a plánů odpadového hospodářství („POH“) krajů. Závěry vyhodnocení krajských POH budou promítnuty do vyhodnocení plnění POH ČR za rok 2005, které bude ministerstvem zpracováno v roce 2006.

Úkoly POH ČR jsou hodnoceny důsledně z hlediska širšího rámce plnění, ve vztahu na rozsáhlou analýzu všech relevantních informačních zdrojů. K hodnocení plnění jednotlivých úkolů je přístupováno z úrovně současné znalostní a faktografické úrovně systému odpadového hospodářství („OH“) ČR, vzhledem k tomu, že u většiny plánem stanovených úkolů je předpokládáno průběžné plnění.

Hodnocení stavu plnění se v takových případech odkazuje i na aktivity směřující k naplnění cíle, které proběhly později než v roce 2004. Zdrojem dat pro hodnocení kvantifikovaných cílů plánu za rok 2004 je Informační systém odpadového hospodářství („ISOH“), který shromažďuje celostátně data na základě evidenčních povinností původců určených zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kromě tab. č. 12, kde jsou použita data Autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s.

(Pozn: POH ČR nestanoví pro úkoly, u kterých byla hodnocena ochrana zdraví při nakládání s odpady žádné ukazatele. Tyto budou stanoveny ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví pro hodnocení plnění plánu v roce 2005).

Hodnocení POH ČR je zpracováno jako věcná analýza relevantních aktivit souvisejících s plněním cílů POH ČR za rok 2004.

První hodnotící zpráva o plnění Plánu odpadového hospodářství České republiky za rok 2004 je rozdělena do 4 kapitol. První kapitolu tvoří **Úvod**.

Ve 2. kapitole – **Postup zpracování hodnotící zprávy** – je uveden cíl zprávy včetně postupu zpracování a charakteristiky metodiky, která byla k postupu hodnocení připravena.

Obsahem 3. kapitoly – **Hodnocení stavu plnění úkolů Plánu odpadového hospodářství České republiky v roce 2004** je zhodnocení plnění jednotlivých opatření, zásad a cílů obsažených v závazné části Plánu odpadového hospodářství České republiky. Hodnoceno je všech 94 úkolů obsažených v kapitolách 1 – 8. Je charakterizován stav plnění každého úkolu v roce 2004, včetně vymezení případných problémů signalizujících ohrožení splnění úkolu v zadaných termínech platnosti POH ČR a uvedeno, zda jsou opatření, zásady a cíle obsaženy v plánech odpadového hospodářství krajů.

Těžištěm 4. kapitoly – **Závěru** jsou tabulky zachycující přehledně souhrnné vyhodnocení jednotlivých úkolů a POH ČR jako celku, stav plnění hlavních kvantifikovaných cílů a přehled úkolů, v jejichž plnění byly shledány dílčí nedostatky. Je připojen návrh na způsob odstranění těchto nedostatků, včetně návrhu termínů řešení. Na základě vyhodnocení je konstatováno, že dosažená úroveň plnění POH ČR v roce 2004 vytváří dobré předpoklady ke splnění všech úkolů POH ČR v období jeho platnosti.

2. Postup zpracování hodnotící zprávy

Odbor koncepcí odpadového hospodářství Ministerstva životního prostředí, ve spolupráci s externími odborníky, vypracoval pro postup vyhodnocení POH ČR **metodiku hodnocení**. Stanovení postupu hodnocení bylo nutné vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o první hodnotící zprávu, která bude v budoucnu využívána jako základ pro další průběžná hodnocení. Dalším důvodem byla snaha o sjednocení postupu budoucího hodnocení krajských plánů odpadového hospodářství. Metodika vymezila postup vyhodnocení, způsob hodnocení, strukturu popisu plnění jednotlivých úkolů plánu a informační zdroje, které byly pro hodnocení plnění plánu využity. V rámci standardizace postupu výpočtu indikátorů OH byla rovněž určena metodika stanovení hodnot pro všech 35 indikátorů Soustavy indikátorů odpadového hospodářství České republiky.

Pro zhodnocení plnění kvantifikovaných úkolů plánu bylo využito soustavy indikátorů odpadového hospodářství ČR a jejich hodnot za rok 2004.

2. 1. Vyhodnocení plnění jednotlivých úkolů

Na základě získaných informací o plnění každého úkolu bylo vypracováno odborné hodnocení (komentář). Stručně byl charakterizován stav plnění úkolu ve sledovaném roce, příp. pokud je to k plnění průběžného úkolu relevantní, v letech dalších. Součástí hodnocení je i vymezení případných problémů, signalizujících ohrožení splnění úkolu v zadaných termínech platnosti POH ČR, nebo návrh dalších opatření.

Pro sjednocení závěrů hodnocení jednotlivých úkolů byla využita následující stupnice:

- 1 – úkol je splněn
- 2 – úkol je plněn bez výhrad
- 3 – úkol je plněn s výhradami
- 4 – úkol není plněn
- 5 – plnění úkolu nebylo posuzováno

Metodická poznámka:

„Splněn“ znamená, že úkol byl splněn (dokončen), není třeba jej dále sledovat, v dalším roce již nebude hodnocen.

„Plněn bez výhrad“ znamená, že úkol pokračuje, není ukončen, bude hodnocen i v dalším období. Z hodnocení nevyplynuly žádné výhrady (připomínky, problémy) k průběhu jeho plnění v roce 2004.

Podpora ze strany státu byla dostatečně formulována a uskutečňována, což je stručně dokumentováno. Úkol bude znovu hodnocen v dalším období, zatím nejsou doporučována žádná opatření ke změně nebo další, resp. nové, kroky.

„Plněn s výhradami“ znamená, že úkol pokračuje, není ukončen, bude hodnocen i v dalším období. Z hodnocení vyplývá, že byla uskutečněna řada kroků (činností, opatření) správným směrem. Pro splnění nejpozději do konce platnosti POH by měl být formulován konkrétní úkol (viz přehled v kap. 4.3.). Formulace „Plněn s výhradami“ nemusí být vždy považována za identifikaci problému. V několika případech je použita i k označení doporučení dalšího postupu.

„Úkol není plněn“ znamená, že plnění úkolu ani nenastalo.

„Plnění úkolu nebylo posuzováno“ – úkol není posuzován, vzhledem k datu plnění

Metodická poznámka:

Termín splnění většiny úkolů není v Plánu jednoznačně vymezen. Při analýze jednotlivých úkolů jsou proto zvoleny tyto varianty:

*Konkrétní termín vycházející z data uvedeného v názvu úkolu (je uveden **termín** nebo „**dle textu**“)*

*„Průběžně“ v případě, že řídicí sloveso úkolu je vyjádřeno nedokonavým videm, (např. „**podporovat**“)*

*„Neuveden“ v případě, že řídicí sloveso úkolu je vyjádřeno dokonavým videm, bez dalšího upřesnění, (např. „**podpořit**“).*

Na základě popsaného metodického postupu lze v POH ČR identifikovat 17 úkolů s jasným termínem plnění, 44 úkolů s požadavkem průběžného plnění a 33 úkolů, u kterých termín plnění není uveden.

2.2. Souhrnné vyhodnocení

Vzhledem k požadavku každoročního vyhodnocování plnění POH ČR po celou dobu jeho platnosti a tedy i vyhodnocování trendu jeho naplňování byla pro souhrnné posouzení zvolena následující stupnice:

- A: Nejméně 75 % hodnocených úkolů je hodnoceno stupněm 1 nebo 2, žádný úkol není hodnocen stupněm 4, zásada (opatření, cíl) je plněna v souladu s nařízením vlády.
 - B: Nejméně 50 % úkolů je hodnoceno stupněm 1 nebo 2, nejvýše 10 % úkolů je hodnoceno stupněm 4, zásada (opatření, cíl) je plněna s výhradami, konečné splnění není ohroženo.
 - C: Počet úkolů hodnocených stupněm 4 přesahuje 10 % celkového počtu posuzovaných úkolů, nebo více než 50 % úkolů je hodnoceno stupněm 3. Konečné splnění je ohroženo.
- Souhrnné vyhodnocení je zpracováno v tab. 18.

2.3. Použité podklady

Pro hodnocení plnění úkolů POH ČR byly použity následující informační zdroje:

- Základní koncepční dokumenty související s odpadovým hospodářstvím ČR (Strategie udržitelného rozvoje ČR, Státní politika životního prostředí 2004 – 2010 („SPŽP“), národní programy, usnesení vlády ČR, sektorové politiky, koncepce, programy, dokumenty EU apod.). Jejich vztah na plnění POH ČR, zejména vazba na SPŽP, je v hodnocení uveden.
- Zákony a vyhlášky, mezinárodní smlouvy apod., související s odpadovým hospodářstvím, jsou uváděny pouze v případech, kdy to je považováno za účelné z hlediska hodnocení příslušného úkolu, zejména zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o odpadech).

- Vědeckovýzkumné programy a zprávy (Národní program vědy a výzkumu, projekty výzkumu a vývoje v působnosti poskytovatele apod.).
- Realizační programy ČR pro období 2003–2006 („RP“).
- Informace ekonomického charakteru (Programy Státního fondu životního prostředí („SFŽP ČR“) vyhlášené v roce 2004, výroční zprávy bankovních ústavů aj.).
- Hodnoty indikátorů odpadového hospodářství uvedených v POH ČR dosažené v roce 2002 – 2004, které byly stanoveny z dat získaných z Informačního systému odpadového hospodářství z evidované produkce a nakládání s odpady (Výzkumný ústav vodohospodářský, T.G.M. – Centrum pro hospodaření s odpady).
- Další zdroje – Zpráva o činnosti České inspekce životního prostředí („ČIŽP“), 2004, informace původců odpadů, odborné a statistické publikace a periodika, internetové portály apod.
- Ostatní podklady, konzultace s odbornými pracovníky aj.

3. Hodnocení stavu plnění úkolů Plánu odpadového hospodářství České republiky v roce 2004

3. 1. Opatření k předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností

Cíl: Snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu, maximální využívání odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů a minimalizace negativních vlivů na zdraví lidí a životní prostředí při nakládání s odpady

Typ cíle: základní strategický cíl¹

Strategie udržitelného rozvoje České republiky definuje jako strategický cíl environmentálního pilíře „naplnit kvantifikované požadavky, zejména omezovat množství vznikajících odpadů, jejich nebezpečné vlastnosti a zajistit maximální materiálové a energetické využití odpadů“.

Cíle vyplývající z požadavků POH ČR na předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností jsou zapracovány do všech krajských plánů odpadového hospodářství.

Pravidla pro předcházení vzniku odpadů a pro nakládání s nimi při dodržování ochrany životního prostředí, ochrany zdraví člověka a udržitelného rozvoje jsou určeny zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Tab. 1: Celková produkce odpadů v ČR v letech 2002–2004

	Jednotka	Nebezpečné			Ostatní			Celkem		
		2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Celková produkce odpadů	1000 t/rok	2 425	1 775	1 693	35 544	34 313	37 057	37 969	36 087	38 705
Celková produkce odpadů na jednotku HDP	t/1000 USD	0,027	0,020	0,011	0,489	0,384	0,230	0,52	0,403	0,241
Podíl na celkové produkci odpadů	%	6,4	4,9	4,4	93,6	95,1	95,6	100	100	100
Produkce na obyvatele	kg/obyv./rok	237	173,9	165,7	3 481	3 379	3 625,7	3 718	3 552	37 86,9

Zdroj: CeHO

HDP vyjadřován v paritě kupní síly

¹ Charakteristika cíle uvedená v POH ČR

Celková produkce odpadů v ČR se v letech 2002–2004 pohybovala průměrně kolem 37 mil. tun. Měrná produkce odpadů na 1 obyvatele a rok byla v letech 2002–2004 v průměru kolem 3 700 kg. Meziročně má celková produkce odpadů v ČR mírně zvyšující trend. Snižuje se celková produkce odpadů na jednotku HDP.

(Pozn.: Pokles celkové produkce v roce 2003 není statisticky vysvětlen, pravděpodobně odráží změnu v metodice evidence o produkci a nakládání, neúplnost a nepřesnost v evidenci způsobenou zásadními změnami provázející reformu veřejné správy).

1. a) ²	Iniciovat a podporovat všemi dostupnými prostředky změny výrobních postupů směrem k nízkoodpadovým až bezodpadovým technologiím a v případě vzniku odpadů k jejich vyššímu využívání	Termín: průběžně
--------------------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (IV.3³) je zakotven požadavek zpracovat program podpory nízkoodpadových technologií a program zavádění čistších technologií. V usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 je zakotveno opatření k přípravě námětů projektů ke zjišťování prevenčního potenciálu původců odpadů. V rámci projektů vědy a výzkumu („VaV“) zadávaných MŽP s odbornou garancí OODP byla řešena řada výzkumných projektů k podpoře plnění cíle POH. V rámci VaV/720/7/01 Oborový manuál pro prevenci a minimalizaci odpadu byl vypracován obecný manuál k aplikaci postupů minimalizace odpadu a databáze preventivních opatření k projektům prevence vzniku odpadů. V programech SFŽP ČR byl zahrnut program na podporu zavádění nejlepších dostupných technik. V roce 2004 byla v rámci tohoto programu poskytnuta podpora 6 akcím v celkové výši 37,8 mil. Kč z celkových nákladů 78,6 mil. Kč. Další projekty byly podporovány z programů MPO.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

1. b)	Zpracovat analýzy možnosti náhrady materiálů a výrobků, které po ukončení životnosti při následném využívání nebo odstraňování, by mohly mít nepříznivý vliv na zdraví lidí a životní prostředí	Termín: neuveden
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (III.2.2.2.) je zakotven požadavek aktualizace surovinové politiky ČR a krajů s důrazem na využití druhotných surovin a omezení objemu odpadu ukládaného do prostředí. V rámci plnění Akčního plánu zdraví a ŽP (SPŽP IV.8.) je požadován monitoring výskytu škodlivin s rizikem pro zdraví. V rámci projektů VaV zadávaných MŽP s odbornou garancí OODP bylo řešeno několik výzkumných projektů k podpoře plnění cíle POH, např. VaV /720/4/03 Stanovení procenta recyklace pneumatik ve vazbě na technické a ekonomické možnosti uplatnění získaných produktů, VaV/720/6/03 Strategie používání PVC výrobků a následné odstranění, VaV/720/7/03 Bezpečná recyklace elektrického a elektronického šrotu, VaV 1C/7/48/04 Uplatnění preventivního přístupu k OH a navýšení aplikační hodnoty polymerů: využití nanotechnologie pro nalezení efektivní metody recyklace PET lahví. Plnění cíle bylo podporováno rovněž Národním programem čistší produkce. Další projekty byly podporovány z programů MPO.

Výhrada: Konkrétní úkol ke zpracování analýzy nebyl v roce 2004 formulován ani zadán.

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

1. c)	Nahrazovat, za předpokladu, že je to technicky a ekonomicky možné, nebezpečné materiály a složky používané jako suroviny méně nebezpečnými	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (III.2.2.2.) je zakotven požadavek omezení výroby a používání velmi nebezpečných látek a jejich nahrazování látkami méně nebezpečnými. V rámci implementace povinností, které pro ČR vyplývají z právních předpisů ES, jsou do právní úpravy odpadového hospodářství v ČR postupně zaváděny omezující limity pro obsah některých nebezpečných látek a materiálů ve výrobcích (např. automobily, elektrozařízení, obaly, baterie apod.). V rámci projektů VaV zadávaných MŽP s odbornou garancí OODP bylo řešeno několik výzkumných projektů k podpoře plnění cíle POH, např. VaV 1C/7/21/04 Minimalizace vlivu výrobků na životní prostředí.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

² Číslo uvedené ve sloupci tabulky odpovídá v celém textu vždy původnímu číslování úkolů v Nařízení vlády č. 197 ze dne 4. 6. 2003, o Plánu odpadového hospodářství ČR a dále v textu je důsledně dodržováno.

³ Označení kapitoly SPŽP

1. d)	Minimalizovat objem a hmotnost výrobků při zachování jejich funkčních vlastností	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (IV.3.) je zakotven požadavek rozvinout záměry výroby směrem k výrobkům s lepším zhodnocením vstupů. Agentura Národního programu čistší produkce provedla bilanci vývoje projektů čistší produkce („CP“) v období let 1992–2004 a na jejím základě připravila program dalších aktivit zaměřených mj. na širší zapojení podnikové sféry. V roce 2004 bylo zpracováno 8 projektů CP zabývajících se mj. možnostmi minimalizace objemu a hmotnosti výrobků. Plnění úkolu je rovněž částečně podporováno Národním programem označování ekologicky šetrných výrobků a systémem plateb povinných subjektů AOS EKO-KOM, a.s. Snižuje se hmotnost zejména nápojových a jiných obalů. V projektu VaV byl řešen úkol VaV 1C/7/21/04 Minimalizace vlivu výrobků na životní prostředí (pneumatiky, galvanické články, baterie a elektrické akumulátory, výbojky a žárovky, chladničky používané v domácnostech, minerální oleje).

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

1. e)	Vytvářet podmínky k podpoře vratných opakovaně použitelných obalů	Termín: průběžně
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (III.2., IV.4., V.3.) je požadováno využití doporučení z Realizačního programu („RP“) pro obaly a odpady z obalů a dopracování systému ekonomických nástrojů pro oblast nakládání s obaly. Pro obaly a odpady z obalů byl v roce 2003 zpracován Realizační program POH ČR. Zabýval se všemi relevantními cíli POH. V usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 je zakotveno opatření „připravit novelu zákona o obalech v souvislosti s novelizací směrnice EP a Rady 94/62/ES. Následně novelizovat vyhlášky zákon provádějící“. Novela zákona je v současnosti schválena. Usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 ukládá do konce roku 2006 MŽP „připravit návrh opatření ke zkvalitnění systému vratných nápojových obalů s cílem prevence vzniku odpadů“. V programech SFŽP ČR byl zahrnut program na podporu EVVO, zahrnující i podporu šíření informací o možnosti využívání opakovaně použitelných obalů apod.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

1. f)	Podporovat všemi dostupnými prostředky zavedení systémů environmentálního řízení, především systém Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO), Národní program zavedení systémů řízení podniků a auditů z hlediska životního prostředí (EMAS)	Termín: průběžně
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (V.4.) je zakotven požadavek rozvoje a implementace dobrovolných nástrojů, mj. zavádění EMAS a ISO 14000. Počet společností s certifikací podle ISO anebo registrovaných v EMAS dosáhl k 27. 9. 2004 hodnoty 834 podniků s certifikátem ISO 14001 a 14 podniků s EMAS a jejich počet dále roste. V programu SFŽP ČR určeném pro podporu zavádění systému řízení a auditů z hlediska životního prostředí byla možnost příspěvku na získání certifikátu nebo na registraci v EMAS. V roce 2004 byla v rámci tohoto programu poskytnuta podpora 42 akcím v celkové výši 6,4 mil. Kč z celkových nákladů 15,4 mil. Kč. V programu TRH MPO ČR určeném k podpoře malých a středních podniků byla uvedena možnost příspěvku na získání certifikátu nebo na registraci v EMAS. V roce 2004 bylo Českomoravskou záruční a rozvojovou bankou („ČMZRB“) a.s. poskytnuto 187 příspěvků o celkové výši 31,9 mil. Kč. Podnikatelským subjektům v OH je udělován od roku 2004 rovněž oborový certifikát Odborný podnik pro nakládání s odpady, který propůjčuje Sdružení pro udělování certifikátu Odborný podnik pro nakládání s odpady (SUOCO).

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

1. g)	Využívat v rámci jednotlivých odvětví Národní program čistší produkce a programy Státního fondu životního prostředí ČR pro šíření a podporu preventivních postupů k omezení vzniku odpadů a jejich nebezpečných vlastností	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Strategie udržitelného rozvoje ČR považuje za silné stránky odpadového hospodářství postupný rozvoj systémů minimalizace vzniku odpadů. V SPŽP (V.10.) je požadavek poskytovat informace podnikatelským subjektům v oblasti minimalizace dopadů

podnikání na ŽP a lepší využití surovin a energií. V rámci projektu VaV/720/7/01 Oborový manuál pro prevenci a minimalizaci odpadu byly vypracovány a testovány čtyři odvětvové manuály k aplikaci preventivních postupů v textilním průmyslu, v papírenském průmyslu, v nakládání s autovraky a při povrchových úpravách kovů. Byla provozována databáze preventivních opatření a databáze technologií úprav odpadů. Usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 ukládá MŽP připravit programy pro média (televize, rozhlas, tisk) s důrazem na možnosti předcházení vzniku nebezpečných odpadů a využití (s upřednostněním materiálového využití) nebo odstranění jednotlivých druhů nebezpečných odpadů, odděleně soustředěvaných veřejností, s ukázkami konkrétních příkladů. V programech SFŽP ČR byl zahrnut program na podporu zavádění nejlepších dostupných technik (viz též 1 a).

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

1. h)	Usilovat na všech úrovních veřejné správy o efektivní změny v řízení OH vedoucí ke zvýšení kvality řízení a odpovědnosti při rozhodování	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (V.6.) je zdůrazněna potřeba zlepšování kvality řízení v regionech na základě MA21 a motivování k aplikacím MA21 jako běžného nástroje fungování veřejné správy.

V rámci projektů VaV zadávaných MŽP s odbornou garancí OODP bylo řešeno několik výzkumných projektů k podpoře plnění cíle POH, např. VaV/320/3/03 Efektivnost veřejných výdajů na ochranu životního prostředí, VaV/720/2/02 Ekonomické modely hodnocení komplexních nákladů v odpadovém hospodářství, VaV/720/17/03 Optimalizace reportingových a evidenčních povinností dle zákona o odpadech a zákona o obalech, VaV 1C/4/23/04 Optimalizace nákladů na ochranu životního prostředí, VaV 1C/4/43/04 Environmentální a hospodářské efekty ekonomických nástrojů ochrany ŽP a další. Probíhá řešení několikaletého projektu VaV/720/3/02 Informační kampaně v odpadovém hospodářství – podpora osvěty pro veřejnou správu a veřejnost a výuky, v rámci kterého je provozován informační portál Infoodpady a kombinovaný specializovaný vzdělávací kurz „Odpadář“ zaměřený na vzdělávání veřejné správy v odpadovém hospodářství.

Usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 ukládá MŽP „zpracovat metodiku pro nakládání s odpady ze zdravotnictví pro krajské úřady, včetně požadavků na zkvalitnění evidence“. Na podporu řízení systému OH byla zpracována MŽP i řada metodických pokynů zveřejněných ve Věstníku MŽP.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

1. i)	Usilovat o změnu chování podnikatelské i občanské sféry směrem k upřednostňování výrobků příznivých z hlediska jejich vlivu na zdraví lidí a životní prostředí	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP požaduje (IV.4.8, V.1) podporovat environmentální vzdělávání pracovníků veřejné správy i podnikatelské sféry, posílit koordinaci programů, směřujících k šetrnému chování vůči ŽP, šířit informace o šetrném chování k přírodě a přírodním zdrojům. V usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 je zakotveno opatření k šíření informací o nakládání s nebezpečnými odpady. V hodnoceném období probíhalo řešení projektů VaV/720/3/02 Informační kampaně v odpadovém hospodářství – podpora osvěty pro veřejnou správu a veřejnost a výuky týkající se informační kampaně v OH, v rámci kterého je provozován informační portál Infoodpady. Plnění úkolu je rovněž podporováno Národním programem označování ekologicky šetrných výrobků a Státním programem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty („EVVO“) v České republice, krajskými koncepcemi EVVO a usnesením vlády ČR č. 720 z 19. července 2000, které se zabývá podporou a rozvojem prodeje a užívání ekologicky šetrných výrobků. Plnění cíle je podporováno i informačními kampaněmi Autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

1. j)	Naplnovat program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro oblast odpadového hospodářství, včetně zlepšení přístupu veřejnosti k informacím o stavu OH	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (IV.9.) je zakotven požadavek realizace státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a požadavek realizace dalších souvisejících úkolů. Problematika je řešena plněním úkolů stanovených MŽP usnesením vlády

č. 18 z 5. ledna 2005 a č. 1621 ze 14. prosince 2005 průběžně. Jedno opatření je přímo orientováno na zapracování problematiky podpory materiálového využívání odpadů do Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice („SP EVVO“). Každoročně jsou informace o stavu odpadového hospodářství publikovány ve Statistické ročence životního prostředí ČR a Zprávě o životním prostředí ČR (vydavatel MŽP). Kromě toho jsou informace o aktuálních otázkách odpadového hospodářství zveřejňovány v odborných oborových časopisech Odpady a Odpadové fórum.

Výhrada: Akční plán EVVO pro rok 2004 nezahrnoval specifické úkoly pro oblast OH, návrh na doplnění bude vypracován v rámci plnění usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 a uplatněn při přípravě aktualizovaného programu.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

1. k)	Podporovat všechny formy dobrovolných aktivit výrobní a nevýrobní sféry	Termín: průběžně
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP (V.4.) ukládá nadále podporovat rozvoj a zavádění stávajících i nových dobrovolných nástrojů. Úspěšně byl v roce 2005 vyřešen projekt VaV-1C/4/12/04 Ověření účinnosti dobrovolných nástrojů ochrany životního prostředí pro politiku prevence a správného řízení malých a středních podniků ČR ve vztahu k plnění cílů Plánu odpadového hospodářství ČR. V programu SFŽP ČR byla umožněna neinvestiční i investiční podpora environmentálního vzdělávání a osvěty. V roce 2004 byla v rámci tohoto programu poskytnuta podpora 14 akcím v celkové výši 130,81 mil. Kč (viz rovněž 1.f). V rámci vystoupení zástupců MŽP na konferenci Odpady 21 v roce 2005 v Ostravě byla zpracována a ve sborníku z konference publikována stať „Dobrovolné environmentální dohody jako nástroj dosažení strategických cílů v odpadovém hospodářství v území kraje“. Úkol bude dále řešen v rámci plnění usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005, které ukládá ministerstvu „zpracovat návrh standardizovaného postupu hodnocení účinnosti dobrovolných nástrojů ochrany životního prostředí aplikovaných v odpadovém hospodářství“.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

1. l)	Zpracovat realizační programy České republiky pro specifické skupiny odpadů na základě analýz zpracovaných podle tohoto plánu	Termín: neuveden
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Zpracované realizační programy („RP“) v roce 2003, I. etapa:

1. Realizační program POH ČR pro nakládání s nebezpečnými odpady,
2. Realizační program POH ČR pro kaly z čistíren odpadních vod,
3. Realizační program POH ČR pro autovraky,
4. Realizační program POH ČR pro obaly a odpady z obalů,
5. Realizační program POH ČR pro PVC a odpady s obsahem PVC,
6. Realizační program POH ČR pro dekontaminaci a odstranění zařízení s obsahem PCB – Návrh Plánu České republiky pro dekontaminaci a odstranění zařízení s obsahem PCB,
7. Realizační program POH ČR pro elektrická a elektronická zařízení,
8. Realizační program POH ČR pro biologicky rozložitelné odpady se zaměřením na biologicky rozložitelné komunální odpady.

Zpracování situačních zpráv k Realizačním programům POH ČR, II. etapa, pro odpady ze zdravotnictví, pro biologicky rozložitelné odpady a Návrh nástrojů na podporu materiálového využití odpadů bylo v roce 2003 zahájeno a práce na nich pokračovaly i v roce 2004.

V roce 2004 byly dokončeny:

9. Realizační program POH ČR pro komunální odpady,
10. Realizační program POH ČR pro oleje,
11. Realizační program POH ČR pro baterie a akumulátory,
12. Realizační program POH ČR pro stavební a demoliční odpady,
13. Realizační program POH ČR pro pneumatiky,

14. Realizační program POH ČR pro biodegradabilní odpady se zaměřením na odpady ze zemědělství, zahradnictví, rybářství, myslivosti, zpracování dřeva ad.,
15. Realizační program POH ČR pro odpady ze zdravotnictví,
16. Realizační program POH ČR Návrh nástrojů na podporu materiálového využití odpadů,
17. Realizační program POH ČR ke značení a třídění plastů.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

3.2. Zásady pro nakládání s nebezpečnými odpady

Cíl: Snížit měrnou produkci nebezpečných odpadů o 20 % do roku 2010

Typ cíle: hlavní

Strategie udržitelného rozvoje České republiky definuje jako jeden ze strategických cílů environmentálního pilíře „naplnit kvantifikované požadavky, zejména omezovat množství vznikajících odpadů a jejich nebezpečné vlastnosti“.

Cíle vyplývající z požadavků POH ČR na snížení měrné produkce odpadů jsou zapracovány do všech krajských plánů OH.

Tab. 2: Celková produkce nebezpečných odpadů v ČR v letech 2002–2004

	Jednotka	Nebezpečné odpady		
		2002	2003	2004
Celková produkce nebezpečných odpadů	1000 t/rok	2 425	1 775	1 693
Celková produkce nebezpečných odpadů na jednotku HDP	t/1000 USD	0,027	0,020	0,011
Podíl na celkové produkci odpadů	%	6,4	4,9	4,4
Produkce na obyvatele	kg/obyv./rok	237	173,9	165,7

Zdroj: CeHO

Celková produkce nebezpečných odpadů v ČR se v letech 2002–2004 pohybovala průměrně kolem 2 mil. tun. **Pozitivní je, že klesá produkce nebezpečného odpadu, mezi roky 2002–2004 o 30 % hm., a rovněž se snižuje podíl nebezpečného odpadu na celkové produkci a činí zhruba 4,5 %. Měrná produkce nebezpečných odpadů na 1 obyvatele a rok se pohybovala v letech 2002–2004 od 237 kg do 166 kg (v roce 2000 činila měrná produkce 300 kg/obyv./rok) a má klesající trend.**

(Pozn.: Na snižování evidované produkce má vliv rovněž administrativní změna ve způsobu vykazování. ČR vykazuje teprve od roku 2002 nebezpečné odpady podle katalogu odpadů, který je v souladu s katalogem odpadů EU. Do této doby bylo v ČR označováno jako nebezpečné více druhů odpadů).

Redukční cíl snížit měrnou produkci nebezpečných odpadů o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 je splněn a je předpoklad dalšího snižování.

2. a)	Zajistit zpracování Realizačního programu ČR pro nakládání s nebezpečnými odpady řešící komplexně systém nakládání s nebezpečnými odpady	Termín: neuveden
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

RP byl zpracován v roce 2003 v požadovaných termínech a podle zadané struktury. Zabýval se všemi relevantními cíli POH. Usnesením vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 byla schválena řada opatření vyplývajících z RP s cílem podpořit plnění POH ČR.

Stav plnění úkolu:

Splněn

2. b)	Zajistit na základě analýzy zpracování Realizačního programu ČR pro odpady ze zdravotnictví zohledňující možnosti zavádění nových technologií pro odstranění nebezpečných vlastností odpadů ze zdravotnictví	Termín: neuveden
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Podíl nebezpečných odpadů ze zdravotnictví na celkové produkci odpadů ze zdravotnictví činil v roce 2004 cca 65 %. RP byl zpracováván v roce 2004 v požadovaných termínech a podle zadané struktury. Zabýval se všemi relevantními cíli POH. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 byla schválena řada opatření vyplývajících z RP s cílem podpořit plnění POH ČR.

Stav plnění úkolu:

Splněn

2. c)	Zajistit na základě analýzy zpracování Realizačního programu ČR snižování zdravotních rizik v souvislosti s nakládáním s nebezpečnými odpady	Termín: neuveden
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Samostatný RP nebyl do zpracování RP ČR pro období 2003–2006 zařazen. Problematika zdravotních rizik však byla řešena v jednotlivých RP jako závazná kapitola a dále zejména v Realizačním programu POH ČR pro nakládání s nebezpečnými odpady a Realizačním programu pro průmyslové odpady.

Stav plnění úkolu:

Splněn

2. d)	Zpracovat návrh na kritéria pro předcházení vzniku a omezování produkce nebezpečných odpadů pro strategické posuzování vlivu na životní prostředí	Termín: neuveden
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 je ministerstvu uloženo „zpracovat podklady pro technickou specifikaci pří-
pustného ovlivňování životního prostředí vybranými stavebními výrobky vyrobenými z odpadů, která stanoví základní požadavky na sledování vlastností výrobků přicházejících do styku s horninovým prostředím a podzemní a povrchovou vodou“. Podklady pro technickou specifikaci byly zpracovány v roce 2005 a výstupy studie budou použity pro novelizaci zákona o odpadech. Dále „připravit a vydat směrnici k minimalizaci vzniku nebezpečných stavebních odpadů a k podpoře využívání stavebních odpadů. Návrh směrnice byl zpracován. MŽP dále připravilo Metodický pokyn pro shromažďování a skladování zařízení s obsahem PCB a pro dekontaminaci těchto zařízení. Metodický pokyn byl publikován ve Věstníku MŽP, č. 2/2006. V projektu VaV–1C/7/21/04 byl řešen úkol Minimalizace vlivu výrobků na životní prostředí. Byla zpracována metodika pro strategické posuzování vlivů plánů odpadového hospodářství krajů na životní prostředí, ve které byl mj. hodnocen vliv způsobů nakládání s odpady (projektů dle příl. č.1 zák. č. 93/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP a o změně některých souvisejících zákonů) na životní prostředí.

Výhrada: Návrh kritérií ve znění úkolu nebyl zatím připraven.

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

2. e)	Zajistit důsledné uplatňování kontroly výrobků a zařízení v souvislosti s omezováním jejich nebezpečných vlastností po celou dobu jejich životního cyklu	Termín: neuveden
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 je ministerstvu uloženo „zpracovat a vydat metodiku pro plnění povinností původců, stanovenou v § 16 odst. 1 písm. j) zákona o odpadech, k vykonávání kontroly vlivů nakládání s nebezpečnými odpady na zdraví lidí a životní prostředí v souladu ze zvláštními právními předpisy a POH ČR, POH kraje a POH původce“.

Řada dalších opatření k podpoře plnění úkolu je stanovena v usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 např. důsledně kontrolovat zákaz výroby a uvádění na trh baterií s obsahem rtuti, prověřit nakládání s NiCd akumulátory,

připravit návrh revize právní úpravy problematiky zpětného odběru, zpracovat návrh jednotného normativního posuzování vlastností recyklátů ze stavebních odpadů jako výrobku. Plnění úkolu je podporováno rovněž Národním programem označování ekologicky šetrných výrobků. (Pozn.: V rámci řešení VaV byly připraveny v ČR v roce 2005 první environmentální výrobkové deklarace). Bezpečnost výrobků je rovněž průběžně kontrolována Českou obchodní inspekcí.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

2. f)	Motivovat veřejnost k oddělenému sběru nebezpečných složek komunálního odpadu	Termín: průběžně
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Strategie udržitelného rozvoje ČR považuje za silné stránky odpadového hospodářství postupný rozvoj systémů minimalizace vzniku odpadů a třídění odpadů.

V SPŽP (V.3., V.7.) je požadavek na zavedení ekonomických nástrojů pro zvýhodnění podniků podporujících recyklaci odpadů a požadavek na posílení aktivního zapojení občanů mj. při separovaném sběru odpadů. Podíl nebezpečných složek komunálních odpadů na celkové produkci komunálních odpadů činí cca 1 % hm. V usnesení vlády ČR č. 18/2005 je uloženo ministerstvu „podporovat zveřejňování koncepčních, prevenčních i dalších informací z oblasti nakládání s nebezpečnými odpady v odborných periodikách, zpracovat a vydat informační nebo metodickou pomůcku k problematice nakládání s nebezpečnými odpady pro pedagogy vzdělávacích zařízení s modifikací využitelnou pro obce, připravit programy pro média s důrazem na možnosti předcházení vzniku nebezpečných odpadů a využití nebo odstranění jednotlivých druhů nebezpečných odpadů, odděleně soustředovaných veřejností s ukázkami konkrétních příkladů. Řada opatření k naplnění cíle je obsažena v plánech odpadového hospodářství krajů, včetně informačních kampaní k oddělenému sběru nebezpečných komunálních odpadů. Tento cíl byl převzat i do POH obcí. Informování veřejnosti o potřebě odděleného sběru nebezpečných komunálních odpadů má zlepšující se úroveň. S cílem podpořit plnění cílů POH ČR byla v roce 2001 uzavřena rovněž dobrovolná dohoda mezi MŽP a Českým sdružením výrobců a dovozců přenosných baterií. Jedním z cílů dohody je propagovat odpovědnost výrobců, obcí a spotřebitelů/občanů za uplatnění principů udržitelného rozvoje.

Výhrada: Motivační informační nebo metodická pomůcka nebyla dosud ministerstvem připravena.

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

2. g)	Zajistit průběžné roční vyhodnocování systému nakládání s nebezpečnými odpady	Termín: průběžně
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Data o produkci a nakládání s nebezpečnými odpady jsou na základě povinností daných zákonem každoročně soustřeďována, vyhodnocována a publikována (ISOH, ČSÚ). Soubory indikátorů OH jsou každoročně aktualizovány; soubor indikátorů za rok 2004 byl připraven CeHO, viz Příl. č. 1. Každoročně, počínaje hodnocením plnění za rok 2004, je hodnoceno plnění cílů Plánu odpadového hospodářství České republiky.

Výhrada: Data jsou vykazována bez specifikace trendů vývoje, je postrádána větší komunikace mezi oběma informačními systémy (ČSÚ, ISOH).

(Pozn.: Komunikace mezi oběma informačními systémy bude řešena v souvislosti s úkoly, které vyplývají s usnesení vlády č. 1401 z 2. listopadu 2005).

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

3.3. Zásady pro nakládání s vybranými odpady a zařízeními podle části čtvrté zákona o odpadech

3.3.1. Odpady s obsahem PCB a zařízení je obsahující

Cíl: Odstranění odpadů PCB a zařízení s obsahem PCB nebo jejich dekontaminaci do roku 2010

Typ cíle: hlavní

Tab. 3 Celková produkce odpadů s obsahem PCB v ČR v letech 2002–2004

	Jednotka	Odpady s obsahem PCB		
		2002	2003	2004
Celková produkce odpadů	t/rok	1144	459	310
Odstranění	t/rok	184	389	283
Odstranění	% z roční produkce	1,57	80,75	91,29

Zdroj CeHO (Do odstranění byly zahrnuty kódy D10 a D5)

Evidence odpadů se provádí podle § 39 odstavce 1, zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. Podrobnosti stanoví další prováděcí právní předpis, kterým je vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění. Odpady jsou evidovány podle katalogových čísel uvedených ve vyhlášce č. 503/2004 Sb., kterou se stanoví „Katalog odpadů“. Podle této evidence jsou evidovány odpady PCB i odpady s PCB⁴.

Zařízení s obsahem náplně větším než 5 litrů PCB (tedy kapaliny obsahující více než 50 mg/kg) jsou evidována podle vyhlášky č. 384/2001 Sb., přílohy č. 2.

Z výše uvedeného vyplývá, že existují dva druhy evidence. Jeden pro odpady PCB a s obsahem PCB, a druhý pro zařízení a látky s PCB⁵. Na rozdíl od evidence PCB a zařízení s obsahem PCB podle vyhlášky č. 384/2001 Sb., která je založena na stanovení koncentrace přítomných PCB, je evidence odpadů založena na údajích o jejich celkovém množství. Tento údaj však neinformuje o obsahu nebezpečné látky, nebilancuje se kontaminant, ale hmotnost odpadů celkem.

Evidence podle vyhlášky č. 384/2001 Sb., speciálně určená pro PCB, by měla zahrnovat veškeré PCB, tj. v provozních zařízeních, ve vyřazených zařízeních⁶, v dalších odpadech (pokud obsah PCB v nich převyšuje hranici 50 mg/kg) a – při dodržení stejné podmínky – ve starých zátěžích (zeminy, horniny, konstrukční materiály). Tato evidence by umožnila získat informaci o PCB skutečně v ČR přítomných (kromě určitého podílu v malých zařízeních). Druhá evidence – obecně odpadová – by měla zahrnovat odpady, ve kterých jsou přítomny PCB.

(Pozn.: V ČR má povolení spalovat kapalně odpady s obsahem PCB 1 spalovna nebezpečných odpadů. Většina odpadů a zařízení s obsahem PCB byla proto vyvážena do zahraničí. Trend odstraňování nelze hodnotit).

3.1.a)	Zajistit dokončení a vyhodnocení inventarizace zařízení s obsahem PCB větším než 5 dm ³ a stanovit podmínky pro dekontaminaci zařízení s obsahem PCB o vyšší koncentraci než 50 mg/kg PCB	Termín: neuveden
--------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP (III.2.5.3.) ukládá inventarizovat zařízení s PCB a odstranit je spolu s odpady PCB do roku 2010. MŽP shromažďuje a ve spolupráci s Centrem pro hospodaření s odpady („CeHO“) vyhodnocuje evidenční listy pro inventarizaci PCB, zařízení obsahující PCB a odpady PCB podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB. Zákon o odpadech a jeho prováděcí předpisy stanovily povinnosti při nakládání s PCB, odpady PCB a zařízeními obsahující PCB. Inventarizace PCB je kontinuální proces, doplňování dat a jejich zpřesňování probíhá i nadále, do evidence se nahláší stále noví vlastníci odpadů PCB nebo provozovatelé zařízení obsahujících PCB. Do července 2005 se do inventarizace nahlásilo celkem 899 společností, z nichž 673 prokázalo nepřítomnost PCB ve svých zařízeních nebo odpadech a 226 společností eviduje a stále vlastní PCB. Inventarizována jsou zařízení, která obsahují nebo mohou obsahovat PCB v koncentraci vyšší než 50 mg/kg a mají objem nad 5 litrů provozní náplně a rovněž zařízení s koncentrací vyšší než 50 mg/kg a objemem pod 5 litrů provozní náplně. MŽP připravilo Metodický pokyn pro shromažďování a skladování zařízení s obsahem PCB a pro dekontaminaci těchto zařízení.

4 „Odpadem PCB“ se zde rozumí odpad obsahující více než 50 mg/kg PCB (tedy podle zákona „PCB“), „odpadem s PCB“ odpad s nižší koncentrací. Do vydání novely vyhlášky č. 381/2001 Sb. (Katalog odpadů), tj. vyhlášky č. 503/2004 Sb., nebyly „odpady s PCB“ kategorizovány, do bilancí však patří.

5 Pojem „látka s PCB“ se sice užívá, je však dost nepřesný a novela zákona o odpadech ho v § 39 již nepoužívá. Tento pojem v podstatě naplňují pouze dvě kategorie odpadů (odpady PCB a odpady s PCB) a dále PCB, které není odpadem, protože není věcí movitou.

6 Tato zařízení jsou samozřejmě odpadem.

Splnění cíle je podporováno rovněž Implementačním plánem Stockholmské úmluvy. Cíle a opatření ke splnění tohoto cíle jsou zahrnuty ve všech krajských plánech odpadového hospodářství.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

3.1.b)	Přípravit plány dekontaminací nebo odstranění inventarizovaných zařízení a PCB v nich obsažených	Termín: neuveden
--------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 je uloženo MŽP opatření k zabezpečení postupu dekontaminace a odstranění zařízení s PCB a PCB v nich obsažených vycházející z návrhu Realizačního programu pro dekontaminaci a odstranění zařízení s obsahem PCB. V projektu VaV/720/5/01 PCB/PCT byly mj. navrženy podmínky pro dekontaminaci zařízení s PCB, mechanismy při odstraňování PCB a postupy dekontaminace zařízení. Byl vyřešen VaV/720/11/03 Návrh na odstranění odpadů kontaminovaných PCB.

Výhrada: Příprava plánů může probíhat pouze na základě dobrovolnosti, protože zákonná povinnost jejich přípravy není stanovena.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

3.1.c)	Vypracovat metodiku pro sběr a následné odstraňování zařízení s obsahem PCB, které nepodléhají inventarizaci	Termín: neuveden
--------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Evidence zařízení je zatím zpracovávána na základě dobrovolnosti. MŽP připravilo Metodický pokyn pro shromažďování a skladování zařízení s obsahem PCB a pro dekontaminaci těchto zařízení. Splnění cíle je podporováno rovněž Implementačním plánem Stockholmské úmluvy.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

3.1.d)	Zpracovat návrh na provedení pasportizace míst na území České republiky kontaminovaných PCB	Termín: neuveden
--------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V projektu VaV/720/5/01 PCB/PCT bylo identifikováno 29 lokalit kontaminovaných PCB. Další kontaminované lokality jsou popsány v Systému evidence kontaminovaných míst (databáze MŽP). Od roku 2005 je plnění úkolu podporováno i řešením výzkumného záměru MZP0002071102 ve VÚV T.G.M – CeHO.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

3.3.2. Odpadní oleje

Cíl: Vyšší využití odpadních olejů

Typ cíle: hlavní

Tab. 4 Celková produkce odpadních olejů v ČR v letech 2002 – 2004

	Jednotka	Odpadní oleje		
		2002	2003	2004
Celková produkce odpadů	t/rok	39 144	45 407	31 536

Zdroj CeHO

Vývoj celkové produkce odpadních olejů je ovlivněn zpětným odběrem. Ne všechny zpětně odebrané oleje se dostávají do evidence odpadů, protože jsou využívány jiným způsobem, jako např. přefiltrováním na nový výrobek.

3.2.a)	Zajistit využití 38 % hm. z ročního množství olejů uvedeného na trh do roku 2006 a 50 % hm. do roku 2012 a zvyšovat množství zpětně odebraných odpadních olejů	Termín: dle textu
--------	---	--------------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP požaduje (III.2.5.1.) využít doporučení obsažená v RP. Zákon o odpadech a jeho prováděcí předpisy stanovily povinnosti při nakládání s odpadními oleji. K dosažení cíle byla usnesením vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 schválena opatření k podpoře vzniku dobrovolných dohod o návratnosti odpadních olejů. Průměrná roční produkce čerstvých mazacích olejů dle RP pro oleje za období 2000 – 2003 činí 149 tisíc tun (statistika ČAPPO). Celková produkce odpadních olejů dle ISOH (byla v roce 2002 39,1 tisíc tun a v roce 2004 31 536 tun) představuje přibližně pouze 1/4 z produkce čerstvých mazacích olejů. Podle odborných odhadů (RP pro oleje) se však ročně sbírá cca 50 % roční spotřeby čerstvých olejů. Odpadní oleje jsou výhradně používány pro výrobu tepelné energie spalováním, příp. jako alternativní palivo v cementářském a hutním průmyslu, přičemž zhruba 40 % bylo až do nabytí platnosti zákona č. 86/2002 Sb., o ovzduší odstraňováno bez jakýchkoliv úprav v malých zdrojích tepla. Z důvodu rozdílnosti metodik sledování prodeje čerstvých olejů a sběru odpadních olejů dle ISOH a firem, které s nimi nakládají, nelze věrohodně sledovat plnění cíle POH ČR. Přesto cíle a opatření ke splnění tohoto cíle jsou zahrnuty ve většině krajských plánů odpadového hospodářství.

Výhrada: zvážit přeformulování cíle s ohledem na jeho vypovídací hodnotu.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

3.2.b)	Zabraňovat mísení odpadních olejů v místech jejich vzniku, soustřeďování a skladování, s ohledem na jejich následné využití	Termín: průběžně
--------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP požaduje (III.2.5.1.) využít doporučení obsažená v RP. Vyhláška MŽP č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů, v § 14 odst. 4, mísení odpadních olejů zakazuje. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je ministerstvu uloženo „iniciovat přípravu návrhu novely normy ČSN 65 6691 Ropné výrobky, Topné oleje na bázi odpadních olejů – Technické požadavky a metody zkoušení, s cílem doplnit ustanovení jednoznačně formulující upřednostnit povinnost tepelně upravit, resp. zpracovat upotřebené odpadní oleje destilací, před jejich materiálovým využitím či před využitím jako topné oleje“.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

3.2.c)	Ukončit spalování odpadních olejů ve středních a malých stacionárních zdrojích znečišťování ovzduší k 1. červnu 2004	Termín: dle textu
--------	---	--------------------------

Hodnocení stavu plnění:

Spalování odpadních olejů bez úpravy v malých a středních zdrojích je od 1. 6. 2004 zakázáno zákonem č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Spalování odpadních olejů je nadále činností nelegální, dodržování zákona kontroluje průběžně ČIŽP.

Stav plnění úkolu:

Splněn

3.2.d)	Odpadní oleje nevhodné k materiálovému využití přednostně upravovat na paliva	Termín: průběžně
--------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP požaduje (III.2.5.1.) využít doporučení obsažená v RP. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je ministerstvu uloženo „iniciovat přípravu návrhu novely normy ČSN 65 6691 Ropné výrobky, Topné oleje na bázi odpadních olejů – Technické požadavky a metody zkoušení, s cílem doplnit ustanovení jednoznačně formulující povinnost tepelně upravit, resp. zpracovat upotřebené odpadní oleje destilací, před jejich materiálovým využitím či před využitím jako topné oleje“.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

3.3.3. Baterie a akumulátory

Cíl: Vyšší využití baterií a akumulátorů

Typ cíle: hlavní

3.3.a)	Dosáhnout u použitých průmyslových Ni-Cd akumulátorů úplného využití kovové substance do 31. prosince 2005	Termín: dle textu
--------	--	-------------------

SPŽP požaduje (III.2.5.1.) využít doporučení obsažená v RP. Zákon o odpadech a jeho prováděcí předpisy stanovily povinnosti při nakládání s bateriemi a akumulátory. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je uloženo ministerstvu navrhnout opatření k dosažení shody mezi cíli POH ČR a připravovanou směrnicí EU (platí i dále) a dále „prověřit nakládání s NiCd akumulátory“. Celková produkce odpadních baterií a akumulátorů v roce 2004 byla 13 692 tun, z toho připadá na Ni-Cd baterie a akumulátory 522 t. Pro hodnocení plnění cíle byla využita data z RP pro baterie a akumulátory, která poskytli zpracovatelé. Z evidence dle zákona o odpadech („ISOH“) nelze cíl přesně vyhodnotit. Cíle a opatření ke splnění tohoto cíle jsou zahrnuty ve většině krajských plánů odpadového hospodářství.

Cíl úplného využití kovové substance byl podle údajů zpracovatelů dosažen již v roce 2004.

Stav plnění úkolu:

Splněn

3.3.b)	Dosáhnout do roku 2006 sběru použitých přenosných baterií v množství 100 g za rok na obyvatele, z toho materiálově využívat minimálně 50 % hmotnostních	Termín: dle textu
--------	---	-------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP požaduje (III.2.5.1.) využít doporučení obsažená v RP. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je zakotveno opatření „zajistit soulad cílů POH ČR se Směrnicí EU ověřit nástroje pro zvýšení účinnosti sběru přenosných baterií a koordinovat problematiku baterií, elektroodpadu a vozidel s ukončenou životností“. Celková produkce odpadních baterií a akumulátorů v roce 2004 byla 13 692 tun. Množství sesbíraných přenosných baterií a akumulátorů nelze z evidence dle zákona o odpadech (ISOH) zjistit, z důvodu odlišné klasifikace v zařazování baterií a akumulátorů (předmětem hodnocení jsou údaje z evidence kolektivního systému Ecobat). V roce 2005 byl zajištěn sběr odpovídající 14 g za rok na obyvatele. Úroveň recyklace přenosných baterií v roce 2004 byla 38,7 % (RP pro baterie a akumulátory). Cíl POH ČR ve sběru použitých přenosných baterií (100 g/obyv./rok) je příliš ambiciózní a měl by být uveden do souladu s připravovanou novou směrnicí EU. Cíl pro materiálové využití (min. 50 % hm.) se pravděpodobně podaří splnit. Cíle a opatření ke splnění tohoto cíle jsou zahrnuty ve většině krajských plánů odpadového hospodářství.

Výhrada: Cíl POH ČR je podle RP příliš ambiciózní a měl by být uveden do souladu s připravovanou novou směrnicí EU.

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

3.3.c)	Zajistit do roku 2005 sběr a materiálové využití 85 % hmotnostních z celkového množství olověných akumulátorů uvedených na trh	Termín: dle textu
--------	--	-------------------

SPŽP požaduje (III.2.5.1.) využít doporučení obsažená v RP. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je uložena ministerstvu řada úkolů (viz výše). Celková produkce odpadních baterií a akumulátorů v roce 2004 byla 13 692 tun, z toho připadá na Pb akumulátory 11 629 tun. Sběr v roce 2003 dosáhl téměř 81 % z celkového množství uvedeného na trh (RP pro baterie a akumulátory). Sběr v roce 2004 dosáhl téměř 83 % (zdroj: Kovohtě Příbram nástupnická, a. s.) z celkového množství uvedeného na trh (RP pro baterie a akumulátory). Vlivem pozitivní hodnoty Pb akumulátorů je pouze 1/3 celkové produkce použitých akumulátorů sesbírána v režimu zpětného odběru (princip odpovědnosti výrobce), zbylé 2/3 jsou předmětem sběru a výkupu oprávněných osob. Cíle a opatření ke splnění tohoto cíle jsou zahrnuty ve většině krajských plánů odpadového hospodářství.

Výhrada: Cíl POH ČR je nepřesně definován.

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

3.3.d)	Zajistit do roku 2012 sběr a materiálové využití 95 % hmotnostních z celkového množství olověných akumulátorů uvedených na trh	Termín: dle textu
--------	--	-------------------

Stav plnění úkolu:

Nebylo posuzováno

3.3.e)	Uplatňovat při sběru, shromažďování a třídění použitých baterií a akumulátorů postupy umožňující zvyšování účinnosti zpětného odběru a jejich využití	Termín: průběžně
--------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP požaduje (III.2.5.1.) využít doporučení obsažená v RP. V roce 2001 byla uzavřena dobrovolná dohoda mezi MŽP a Českým sdružením výrobců a dovozců přenosných baterií. Účelem dohody je vytvořit komplexní systém nakládání s použitými elektrickými akumulátory, galvanickými články a bateriemi, v jehož rámci se budou povinné osoby podílet na nákladech spojených s provozem a budováním systému a to především v přímé spolupráci s obcemi, průmyslem a obchodem, umožňující plnění závazků ČR vyplývajících z členství v EU. Cílem bylo vytvořit systém sběru dat a vyhodnocování plnění stanovených cílů, podporovat rozvoj přednostního využívání odpadů, propagovat odpovědnost výrobců, obcí a spotřebitelů/občanů za uplatnění principů udržitelného rozvoje. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je zakotveno opatření k revizi právní úpravy zpětného odběru, k podpoře zvyšování účinnosti zpětného odběru. Cíle a opatření ke splnění tohoto cíle jsou zahrnuty ve většině krajských plánů odpadového hospodářství.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

3.3.4. Kaly z čistíren odpadních vod

Cíl: Úprava a vyšší využití kalů

Typ cíle: hlavní

Tab. 5 Celková produkce kalů z čistíren odpadních vod v ČR v letech 2002–2004

	Jednotka	Kaly z čistíren odpadních vod		
		2002	2003	2004
Celková produkce odpadů	t/rok	498 978	469 062	349 543

Zdroj: CeHO

Pozn.: Kaly z ČOV se standardně vykazují v tunách sušiny za rok. Podle údajů z VaV/720/4/02 Možnosti a způsoby využití kalů a sedimentů z ČOV byla produkce následující: 2002 – 211,40 tis. tun sušiny kalů, 2003 – 180,1 tis. tun sušiny kalů, 2004 – 178,8 tis. tun sušiny kalů.

Po zavedení vyhlášky č. 382/2002 Sb. o podmínkách použití kalu na zemědělské půdě nastal v ČR absolutní odklon od tohoto způsobu využití kalu.

Tab. 6 Podíl kalů z produkce čistíren odpadních vod použitých na zemědělské půdě v ČR v letech 2002–2004

	Jednotka	Kaly z čistíren odpadních vod použité na zemědělské půdě (R10)		
		2002	2003	2004
Celkem z celkové produkce	%	1,6	10	3,4

Zdroj: CeHO

3.4.a)	Zajistit na základě analýzy zpracování RP ČR pro kaly z ČOV řešení podpory úpravy kalů včetně jejich hygienizace, použití upravených kalů na zemědělské půdě a jiné způsoby využití kalů	Termín: neuveden
--------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Realizační program pro kaly z čistíren odpadních vod byl zpracován v požadovaných termínech a podle zadané struktury. Zabýval se všemi relevantními cíli POH ČR. Usnesením vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 byla schválena řada opatření k podpoře plnění cílů POH ČR.

Stav plnění úkolu:

Splněn

3.4.b)	Podporovat energetické využití bioplynu z čistíren odpadních vod s odpovídající produkcí kalů	Termín: průběžně
--------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Zákon o odpadech a jeho prováděcí předpisy stanovily povinnosti při používání kalů. V usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 je ministerstvu uloženo zařadit mezi projekty podporované dotčenými státními orgány i podpory výstavby zařízení na využití těch čistírenských kalů, pro které není uplatnění v zemědělství, s cílem zajištění využívání kalů z ČOV a jejich odklon od skládkování. Tyto projekty jsou podporovány programy SFŽP ČR. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je uvedeno opatření „projednat rozšíření stávající nevratné investiční dotace při budování kompostáren nebo bioplynových stanic zpracovávajících bioodpady z obcí a neziskových organizací i na podnikatelské subjekty při zabezpečení garance provozu zařízení pro nakládání s bioodpady. V projektu VaV/720/4/02 Možnosti a způsoby využití kalů a sedimentů z ČOV byly řešeny možnosti využití kalů z ČOV a limity pro použití a využití kalů. Cíle a opatření ke splnění tohoto cíle jsou zahrnuty ve většině krajských plánů odpadového hospodářství.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

3.3.5. Odpady z výroby oxidu titaničitého

Cíl: Snižování emisí a zvýšení využití odpadů z výroby oxidu titaničitého

Typ cíle: hlavní

3.5.a)	Snižovat měrný výskyt emisí z výroby oxidu titaničitého a jejich únik do složek životního prostředí	Termín: průběžně
--------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Jediným producentem oxidu titaničitého v ČR je Precheza, a.s. Přerov. V roce 2004 došlo k dalšímu snížení měrných emisí SO₂ a tuhých znečišťujících látek (např. emise SO₂ byly pod úrovní 1/3 limitu požadovaného směrnici EU 92/112/EEC). V roce 2004 proběhla výměna katalyzátoru v jednom z reaktorů, připravuje se výstavba dalšího reaktoru pro zajištění nižších emisí SO₂ při zvýšeném výkonu. Při kontrole nakládání s odpady v a.s. Precheza nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

3.5.b)	Zvýšit objem průmyslového využívání odpadů z výroby oxidu titaničitého	Termín: neuveden
--------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Celkové množství vznikajících odpadů má trvale klesající trend. V roce 2004 vzniklo 3 470 tun odpadů TiO₂, což je o 10 % méně než v roce 2003. Množství průmyslového využívání odpadů (např. výrobky Pregips, Prestab) bylo i při nižším fondu pracovní doby (plánovaná odstávka) na úrovni roku 2003.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

3.3.6. Odpady z azbestu

Cíl: Zamezení rozptylu azbestu do složek životního prostředí

Typ cíle: hlavní

3.6.a)	Zabránit rozptylu azbestu a azbestových vláken do složek životního prostředí	Termín: neuveden
--------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Uvádění výrobků obsahujících azbest na trh je ze zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, v ČR zakázáno. Nakládání s odpady z azbestu je upraveno zákonem č. 185/

2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady. Legislativně je řešeno nakládání s odpady azbestu jako nakládání s nebezpečnými odpady. MŽP připravilo a ve Věstníku MŽP č. 9/2003 publikovalo Metodický pokyn odboru odpadů MŽP č. 9 k nakládání s odpady ze stavební výroby a s odpady z rekonstrukcí a odstraňování staveb. V roce 2004 vzniklo celkem 2 863 tun odpadů azbestu. Cíle a opatření ke splnění tohoto cíle jsou zahrnuty ve většině krajských plánů odpadového hospodářství.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

3.6.b)	Stanovit technické požadavky pro nakládání s odpady s obsahem azbestu při jejich ukládání na skládky	Termín: neuveden
--------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Ukládání odpadů s obsahem azbestu, včetně technických požadavků upravuje vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady ukládání na skládky. Další požadované postupy při nakládání s odpady azbestu jsou uvedeny v Metodickém pokynu odboru odpadů MŽP č. 9/2003 k nakládání s odpady ze stavební výroby a s odpady z rekonstrukcí a odstraňování staveb.

Stav plnění úkolu:

Splněn

3.3.7. Autovraky

Cíl: Vyšší využití autovraků

Typ cíle: hlavní

3.7.a – c)	Zpracovat Realizační program ČR pro nakládání s autovraky, vzniklých z vozidel kategorie M1 a N1 a tříkolových motorových vozidel s výjimkou motorových tříkolek, k dosažení cílů: a) pro vozidla vyrobená po 1. 1. 1980 nejpozději od 1. 1. 2006 opětovně použít a využít nejméně v míře 85 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok a opětovně použít a materiálově využít v míře nejméně 80 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok, b) pro vozidla vyrobená před 1. 1. 1980 je míra opětovného použití a využití stanovena 75 % a míra opětovného použití a materiálového využití na 70 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok, c) nejpozději od 1. 1. 2015 opětovně použít a využít nejméně v míře 95 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok a opětovně použít a materiálově využít v míře nejméně 85 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok	Termín: dle textu
------------	--	-------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP požaduje (III.2.4.4.) využít doporučení obsažená v RP. Zákon o odpadech a jeho prováděcí předpisy stanovily povinnosti při nakládání s autovraky. RP pro autovraky byl zpracován v požadovaných termínech a podle zadané struktury. Zabýval se všemi relevantními cíli POH. Usnesením vlády ČR č. 18 z 5. ledna z 5. ledna 2005 byly schváleny návrhy opatření z RP k vytvoření systému pro nakládání s autovraky a k dopracování nástrojů pro plnění povinností z něho vyplývajících, která budou využita při přípravě novely zákona o odpadech a která podpoří dosažení cílů POH ČR. V rámci řešení projektu VaV/720/7/01 Oborový manuál pro prevenci a minimalizaci odpadu byl vypracován obecný manuál k aplikaci postupů minimalizace odpadu a byly analyzovány možnosti zvýšené recyklace vybraných druhů odpadů z autovraků. V programu SFŽP ČR byl založen program na podporu nakládání s autovraky. Cíle a opatření ke splnění tohoto cíle jsou zahrnuty ve většině krajských plánů odpadového hospodářství. Celková produkce autovraků v roce 2004 byla 3 831 tun.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

3. 4. Zásady pro vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady

Cíl: Vytvořit integrované systémy nakládání s odpady na regionální úrovni a jejich propojení do celostátní sítě zařízení pro nakládání s odpady v rámci vybavenosti území

Typ cíle: hlavní cíl

4. a)	Vytvořit podmínky pro dobudování celostátní sítě zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady	Termín: neuveden
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP (III.2.5.4.) požaduje vytvoření systému finanční podpory na výstavbu a modernizaci zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady, mimo skládek a spaloven KO. V usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 je schváleno opatření k podpoře projektů na vytvoření kapacit k využívání nebezpečných odpadů. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 vláda schválila opatření k podpoře projektů k využití nebezpečných složek komunálních odpadů. Zásady pro vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení jsou obsaženy ve všech krajských POH. SFŽP ČR podporoval v národních programech i v Operačním programu Infrastruktura, priorita č. 3 budování integrovaných systémů sběru a recyklace odpadů.

Výhrada: Podmínky jsou vytvořeny, ale informace o kapacitách zařízení k nakládání s odpady nejsou úplné a ani prognózy (mimo požadavků obsažených v POH ČR) nejsou postačující a neumožňují rozvahu o potřebě kapacit v celostátním kontextu.

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

4. b)	Navrhovat nová zařízení v souladu s nejlepšími dostupnými technikami jako nedílnou součást integrovaného systému nakládání s odpady v území	Termín: průběžně
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (III.2.4.3.) je zakotven požadavek urychlovat zavádění nejlepších dostupných technik („BAT“) a vytvořit systém finanční podpory podniků, které nespádají pod integrované povolení v zavádění BAT. Způsob a rozsah zabezpečení systému výměny informací o BAT je stanoven v zákoně č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezení znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcích předpisech. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je zakotveno opatření k vytvoření podmínek pro stavbu recyklačních zařízení obdobných jako v zemích EU. V programech SFŽP ČR byl zahrnut program na podporu zavádění nejlepších dostupných technik. V roce 2004 byla v rámci tohoto programu poskytnuta podpora 6 akcím ve výši 37,8 mil. Kč z celkových nákladů 78,6 mil. Kč. I když se nejednalo přímo o projekty z oblasti odpadového hospodářství, jejich realizace mohla přispět k omezení vzniku odpadů. Je k dispozici definitivní verze dokumentu BREF (referenční dokument o nejlepších dostupných technikách – BAT) pro nakládání s odpady a je zajištěn jeho překlad do češtiny.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

4. c)	Využívat stávající zařízení, která vyhovují požadované technické úrovni podle bodu b)	Termín: průběžně
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V rámci projektu VaV/720/5/03 Výzkum možností zvýšené recyklace papíru, plastů, skla a neželezných kovů s ohledem na legislativu EU byl vypracován přehled provozovatelů zařízení na zpracování odpadů získaných separovaným sběrem a odpadů odebíraných ve sběrných dvorech. Databáze slouží k přehledu a popisu principu technologií zpracování odpadů a poskytuje hlavní informace včetně existence dokumentu BREF k dané technologii. Databáze poskytuje informace o technologiích, které jsou již ověřené, i o technologiích vyvíjených a o společnostech, provozujících dané technologie v České republice i v zahraničí.

Výhrada (doporučení): Zvážit způsob, jak šířit informace o tom, které konkrétní techniky jsou považovány v OH za nejlepší dostupné, na všechny úrovně řízení u jednotlivých výrobců a provozovatelů zařízení.

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

4. d)	Podpořit výstavbu zařízení, u kterého bude ekonomicky a technicky prokázána účelnost jeho provozování na celostátní úrovni, vzhledem k přiměřenosti stávající sítě zařízení po předběžném projednání s kraji	Termín: neuveden
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (IV.1.) je uveden pouze požadavek podpory budování kapacit pro úpravu odpadů vhodných pro zpracování na palivo, není-li vhodnější jejich materiálové využití, a podpory budování vhodných technologií k využití paliv vyrobených z odpadů. Možnosti podpory výstavby zařízení pro nakládání s odpady na celostátní úrovni byly vytvořeny zejména ve Fondu soudržnosti a v rámci Operačního fondu Infrastruktura, priorita 3. Podporu bylo možné poskytnout např.: na budování zařízení pro třídění odpadů, pro recyklaci budování zařízení na využívání odpadů (např. kompostování, bioplynové stanice), budování systémů odděleného sběru různých druhů odpadů, budování sběrných dvorů a překladišť, budování zařízení na úpravu a zpracování odpadů a nebezpečných odpadů, vybudování zařízení na dekontaminaci a odstraňování nebezpečných odpadů (vyjma skládkování).

V programu SFŽP ČR byl založen program na podporu využití a odstraňování odpadů. V roce 2004 byla v rámci tohoto programu poskytnuta podpora 9 akcím na výstavbu sběrných dvorů a odstranění elektroodpadu v celkové výši 12,2 mil. Kč. Účelnost podporovaného zařízení byla SFŽP ČR posuzována. Řada dalších projektů je pro podporu připravena.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

4. e)	Upřednostňovat při výběru projektů OH projekty infrastruktury pro odvozový systém sběru tříděného komunálního odpadu před ostatními projekty nakládání s odpady	Termín: průběžně
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V Operačním programu Infrastruktura (viz též 4. d) jsou v prioritě č. 3 „Zlepšování environmentální infrastruktury“ mj. zahrnuty následující typy projektů: budování zařízení pro třídění odpadů, budování zařízení pro recyklaci, budování zařízení na využívání odpadů (např. kompostování, bioplynové stanice aj.), budování sběrných dvorů a překladišť, budování systémů odděleného sběru různých druhů odpadů (např. pro vybrané složky komunálního odpadu). Projekty by měly být založeny na plnění cílů POH ČR a příslušného POH kraje a musí prokázat efektivnost po technické i ekonomické stránce. V kritériích pro výběr projektů k podpoře z programu SFŽP ČR jsou zavedena kritéria jako stupeň integrovanosti navrženého řešení, velikost svozové oblasti apod., včetně možné podpory odvozových systémů.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

4. f)	Požadovat ekonomickou rentabilitu navrhovaného zařízení vzhledem ke kapacitě a provozu zařízení za daných podmínek financování investice a provozu	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

K zajištění co nejefektivnějšího využití finančních prostředků poskytovaných z Fondu soudržnosti musí být k dispozici (předběžná) studie proveditelnosti. Studie musí obsahovat popis předkládaného projektu a na základě porovnání různých variant musí poskytnout vysvětlení, jak projekt zajišťuje nejlepší využití veřejných finančních prostředků. V kritériích pro výběr projektů k podpoře z programu SFŽP ČR jsou mj. sledovány ekonomické parametry navrhovaného projektu.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

4. g)	Zpracovat postupně požadavky na vytváření sítě zařízení do souboru výstupů územního plánování jako podklad pro rozhodování o vývoji zejména průmyslových zón	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (V.2., V.6.) je požadavek dokončení přípravy nového stavebního zákona a požadavek přihlédnout při strategickém plánování mj. k plánům odpadového hospodářství republiky, krajů a původců. Jedná se o úkol s delším časovým obdobím

realizace; v roce 2004 probíhala příprava návrhu nového stavebního zákona. Zákon mj. vytváří předpoklady pro účelné a hospodárné umístění veřejné infrastruktury v území.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

4 h)	Neohrožovat provozem zařízení a dopravou odpadů lidské zdraví a jednotlivé složky životního prostředí	Termín: průběžně
------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Pravidelná kontrola dodržování předpisů v oblasti životního prostředí je povinností České inspekce životního prostředí, nedostatky jsou zpravidla řešeny ve správních řízeních. V roce 2004 provedla ČIŽP kontrolu 33 spaloven komunálních, nemocničních a nebezpečných odpadů, byly zjištěny pouze dílčí nedostatky (např. nesrovnalosti s provozním řádem, pochybení administrativního charakteru). V rámci kontrolní činnosti ČIŽP bylo v roce 2004 zkontrolováno 235 skládek všech skupin odpadů. Některé nedostatky byly zjištěny v zařízeních ke sběru a výkupu odpadů. Počet správních řízení s udělováním pokut měl v roce 2004 klesající tendenci. Provozem zařízení nakládání s odpady nedošlo v hodnoceném roce k ohrožení lidského zdraví a jednotlivých složek životního prostředí.

Plnění cíle je podporováno zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně zákonů.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

4. i)	Nepodporovat výstavbu nových spaloven komunálního odpadu ze státních prostředků	Termín: průběžně
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP (III.2.5.4.) požaduje vytvoření systému finanční podpory na výstavbu a modernizaci zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady, mimo skládek a spaloven komunálních odpadů („KO“). V roce 2004 nebyla podpořena výstavba žádné nové spalovny komunálního odpadu v rámci projektů podporovaných z prostředků SFŽP ČR nebo z Fondu soudržnosti ES.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

4. j)	Nepodporovat výstavbu nových skládek odpadů ze státních prostředků	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP (III.2.5.4.) požaduje vytvoření systému finanční podpory na výstavbu a modernizaci zařízení pro nakládání s nebezpečnými odpady, mimo skládek a spaloven KO. V roce 2004 nebyla podpořena výstavba žádné nové skládky odpadů z prostředků SFŽP ČR nebo z Fondu soudržnosti ES.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

4. k)	Stanovit podmínky pro materiálové využívání odpadů v jiných vhodných zařízeních, která nejsou vedena jako zařízení na využívání odpadů ve smyslu zákona	Termín: neuveden
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (III.2.4.4.) je požadavek na využití doporučení z RP. V usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 je uvedeno několik opatření souvisejících s podmínkami materiálového využívání odpadů, např. „zpracovat návrh konkrétních nástrojů (nástrojových mixů) na podporu materiálového využití odpadů a rozvoje trhu s recyklovanými výrobky“. Tyto podmínky byly rovněž zkoumány v řadě výzkumných projektů – s očekávanou realizací výsledků řešení po roce 2005,

jejichž cílem je mj. navrhnout metodiku a způsob sledování vybraných toků odpadů a navrhnout vhodné recyklační technologie apod.

Výhrada: Souhrnné podmínky ve znění úkolu nebyly v roce 2004 stanoveny.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

4. l)	Zajistit tříděný sběr využitelných složek komunálního odpadu prostřednictvím dostatečně četné a dostupné sítě sběrných míst, za předpokladu využití existujících systémů sběru a shromažďování odpadů, a pokud je to možné, i systémů sběru vybraných výrobků, které jsou zajišťovány povinnými osobami, tj. výrobci, dovozci, distributory	Termín: neuveden
-------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

V roce 2004 probíhala příprava vyhlášky o podrobnostech nakládání s elektroodpadem a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi. K naplnění povinností výrobců v oblasti zpětného odběru byly připravovány systémy, jejichž součástí jsou místa zpětného odběru např. u posledních prodejců, nebo ve vyhrazených prostorech sběrných dvorů obcí. V programu SFŽP ČR byl založen program na podporu využití a odstraňování odpadů, v jehož rámci byla v roce 2004 poskytnuta podpora 9 akcím na výstavbu sběrných dvorů a odstraňování elektroodpadu v celkové výši 12,2 mil. Kč. V rámci 1. výzvy Operačního programu Infrastruktura byl schválen projekt separačního dvora. Sběrná síť využitelných složek komunálních odpadů byla rozšiřována v rámci spolupráce krajů a EKO-KOM, a.s. zaměřené na realizaci společných projektů intenzifikace odděleného sběru a využití komunálních odpadů včetně jejich obalové složky. V pětileté informační kampani je cílem zvýšit účast obyvatel na třídění odpadů. Do systému EKO-KOM bylo na konci roku 2004 zapojeno 4 932 obcí a měst, tj. 96 % populace ČR. V rámci třinácti projektů na podporu intenzifikace tříděného sběru byla posílána sběrná síť, která na konci roku 2004 činila více než 116 000 kontejnerů. Na sklonku roku 2003 začala celostátní informační kampaň s cílem zapojit do třídění odpadů další obyvatele. V roce 2004 uvedlo 66 % obyvatel ČR, že se soustavně věnuje třídění odpadů.

Rozšíření a zkvalitnění systémů odděleného sběru komunálních odpadů je plánováno, v rámci plnění cílů krajských POH, ve všech krajích ČR.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

4. m)	Zajistit potřebné kapacity pro úpravu odpadů vhodných pro zpracování na palivo, není-li vhodnější jejich materiálové využití	Termín: neuveden
-------	---	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

Vláda ČR svým usnesením č. 884 ze 13. července 2005 schválila Národní program hospodárného nakládání s energií a využívání obnovitelných a druhotných zdrojů na roky 2006 – 2009. Součástí programu je vytvoření podmínek k využití energetického potenciálu tuhých komunálních odpadů ve výši 15 PJ/rok v roce 2015. Realizace potenciálu tuhých komunálních odpadů bude spočívat v podpoře dlouhodobých záměrů regionů na výstavbu zařízení pro energetické využití komunálních odpadů (zpracování studií proveditelnosti, posuzování vlivů na životní prostředí, osvětová činnost), revize systému poplatků za nakládání s odpady s cílem motivace k neukládání odpadů na skládky, vytvoření podmínek pro čerpání prostředků ze strukturálních fondů v období 2007–2013, v podpoře vybraného pilotního projektu zařízení na energetické využití odpadů, podpoře výroby elektřiny formou příplatků k tržní ceně (zákon č. 458/2000 Sb.). Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie pro rok 2006, část A – program MPO, čl. 10, část I. Podpora energetického plánování a certifikace budov obsahuje podporu pro 1. 4. Plány výstavby Center energetického využití komunálních odpadů. V zákoně č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů je mezi obnovitelné zdroje energie zahrnuta i biomasa s biologicky rozložitelnými odpady, včetně vytríděného průmyslového a komunálního odpadu. Byly řešeny projekty zaměřené na výzkum a vývoj kritérií pro „alternativní paliva“ a výzkum spalování odpadů, např. VaV/720/16/03 Výzkum spalování odpadů. Byl připraven projekt MPO Výzkum progresivních postupů přepracování odpadů na druhotné zdroje energie. V krajských plánech odpadového hospodářství jsou navrhována opatření k úpravě odpadů, včetně úpravy na náhradní paliva. Je provozováno několik zařízení na výrobu náhradního paliva z převážně komunálního odpadu, v menší míře se rozvíjelo i zpracování dřeva vytríděného ze stavebního odpadu na palivo.

Výhrada: Způsob splnění úkolu, včetně vyčíslení potřebných kapacit, nebyl specifikován.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

4. n)	Zajistit využití vhodných a dostupných technologií k využívání paliv vyrobených z odpadů	Termín: neuveden
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Palivo z odpadů se v roce 2004 energeticky využívalo ve 4 cementárnách, bylo provozováno několik zařízení na výrobu náhradního paliva z převážně komunálního odpadu. Dále viz též plnění úkolu 4 m). Z prostředků SFŽP ČR v roce 2004 nebyl financován žádný projekt na využívání paliv vyrobených z odpadů.

Výhrada: Způsob splnění úkolu, včetně vyčíslení potřebných kapacit pro výrobu a spotřebu paliv, nebyl specifikován.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

4. o)	Přípravit návrh podpory pilotních projektů na ověření dosud v ČR neprovozovaných technologií a zařízení k nakládání s odpady	Termín: neuveden
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP požaduje (ve věcně odpovídajících kapitolách) využít doporučení obsažená v RP. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je uloženo ministerstvu připravit náměty projektů výzkumu a vývoje k ověření některých příkladných postupů realizovaných v zemích EU k materiálovému a jinému využití komunálních odpadů. Návrhy pilotních projektů na nové technologie byly součástí několika projektů VaV.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

3. 5. Zásady pro rozhodování ve věcech dovozu a vývozu odpadů

Cíl: Zamezení ohrožení zdraví lidí a životního prostředí v důsledku přeshraničního pohybu odpadů a zajištění souladu rozhodování s mezinárodními závazky ČR

Typ cíle: hlavní cíl

5. a)	Usilovat o postupné odstranění překážek volného pohybu odpadů, které nevykazují nebezpečné vlastnosti a jsou určeny k využití jako druhotná surovina	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Od 1.5.2004 se přeshraniční přeprava odpadů řídí Nařízením Rady (EHS) č. 259/93, o dozoru nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství. Odpady uvedené na zeleném seznamu lze v zemích EU (a zemích OECD, které přijaly příslušné rozhodnutí Rady OECD) přepravovat jako volně obchodovatelné komodity, s výjimkou přepravy odpadů k využití do 5 nových členských zemí, které mají sjednáno přechodné období.

Tab. 7 – Dovoz a vývoz odpadů 2002 – 2004 k využití – počty správních rozhodnutí ve vývozu a v dovozu.

Rok	Dovoz	vývoz	Celkem
2002	38	33	71
2003	29	30	59
2004	19	38	57

Zdroj: CeHO

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

5. b)	Usilovat o minimalizaci přeshraničního pohybu odpadů, které jsou určeny k odstranění	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Zákaz dovozu odpadů do ČR za účelem odstranění zůstal zachován i po vstupu ČR do EU. Vývoz odpadů k odstranění do EU a členských zemí ESVO, které jsou smluvními stranami Basilejské úmluvy, podléhá i nadále souhlasu MŽP. Mimo tyto země je vývoz odpadů k odstranění zakázán.

Tab. 8 – Dovezené odpady za účelem využití v ČR v 2002 – 2004

Rok	Dovoz (t)
2002	10 664
2003	7 162
2004	3 765

Zdroj CeHO (Pozn.: Evidují se pouze odpady, podléhající kontrolnímu režimu)

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

5. c)	Posuzovat všechny fáze nakládání s odpadem až do jeho předání do zařízení k využití nebo odstranění	Termín: průběžně
-------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

Povinnost posuzování vyplývá z příslušných ustanovení Nařízení Rady (EHS) č. 259/93, o dozoru nad přepravou odpadů v rámci Evropského společenství. Při posuzování podaných oznámení jsou vždy hodnoceny všechny fáze nakládání s odpadem až do jeho předání do zařízení k využití. „ČIŽP“ je oprávněna provádět kontrolu vzniku odpadů u původce, oznamovatele, u příjemce odpadu a na hraničních přechodech. (Kompetenci ke kontrole odpadů při jejich přepravě mají i celní úřady). V každém správním řízení v roce 2004 byly fáze nakládání s odpadem posuzovány.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

5. d)	Povolovat dovoz odpadů za účelem využití pouze do zařízení, která jsou provozována v souladu s platnými právními předpisy a která mají dostatečnou kapacitu	Termín: průběžně
-------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

Dovoz odpadů neuvedených na zeleném seznamu je možný jen se souhlasem MŽP, postup při dovozu odpadů k energetickému využití upravuje metodický pokyn určený pro orgány státní správy a sdělení legislativního odboru MŽP týkající se energetického využití odpadů a spalování odpadů jako jeho odstranění a dovoz odpadů do spaloven odpadů (Věstník MŽP, 2006 č. 1).

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

5. e)	Povolovat vývoz odpadů za účelem jejich odstranění pouze v případě, že v ČR není dostatečná kapacita k odstranění určeného druhu odpadu, způsobem účinným a příznivým z hlediska vlivu na ŽP	Termín: průběžně
-------	---	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

Vývoz odpadů k odstranění do EU a členských zemí ESVO, které jsou smluvními stranami Basilejské úmluvy, podléhá nadále souhlasu MŽP. Mimo tyto země je vývoz odpadů k odstranění zakázán. Při vývozu odpadů k odstranění byl i v roce 2004 vyžadován souhlas MŽP, které uplatňovalo princip soběstačnosti (vývoz lze povolit pouze tehdy, není-li v ČR potřebná kapacita vhodných zařízení).

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

5. f)	Spolupracovat zejména se sousedními státy na základě dvoustranných dohod v oblasti kontroly a metodiky dovozu a vývozu odpadů	Termín: průběžně
-------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

MŽP úzce spolupracuje se sousedními státy. Probíhala pracovní jednání expertů týkající se problematiky přeshraniční přepravy odpadů. V roce 2004 se dále uskutečnily dvě společné kontroly za účasti MŽP, ČIŽP, Celní správy a německých a rakouských kontrolních orgánů. Pro vybrané druhy odpadů byly vydány metodické pokyny týkající se postupů při přepravě odpadů do některých států.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

3. 6. Podíl recyklovaných odpadů

Cíl: Zvýšení využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % do roku 2012 a materiálového využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000

Typ cíle: hlavní cíl (a – g), dílčí cíl (h – m)

Strategie udržitelného rozvoje České republiky považuje za silnou stránku odpadového hospodářství České republiky postupný rozvoj systémů třídění odpadů a v rámci recyklace materiálové nebo alespoň energetické využití odpadů. Cíle vyplývající z požadavků POH ČR na podíly využívaných a recyklovaných odpadů jsou zapracovány do všech krajských plánů OH a jsou tak závaznými podklady pro činnosti původců odpadů.

Tab. 9 Podíl využívání odpadů k celkové produkci odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

	Jednotka	Nebezpečné			Ostatní			Celkem		
		2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
Celková produkce odpadů	1000 t/rok	2 425	1 775	1 693	35 544	34 313	37 057	37 969	36 087	38 750
Podíl využitých odpadů (R1-R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	25,6	30,2	31,9	55,8	59,7	64,7	53,9	58,3	63,3
Podíl materiálově využitých odpadů (R2-R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	24,0	28,1	28,9	54,8	58,2	62,5	52,8	56,8	61,0
Podíl energeticky využitých odpadů (R1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	1,6	2,1	3,03	1,0	1,5	2,19	1,1	1,5	2,23

Zdroj CeHO

(Pozn.: kódy R a D viz příloha č. 3 a 4 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů)

Cíl Plánu odpadového hospodářství ČR zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % do roku 2012 ve srovnání s rokem 2000 je splněn. V roce 2004 bylo využito 63,3 % odpadů z celkové produkce odpadů, z toho materiálové využití činilo 61 %. Využívání odpadů v ČR v letech 2002 – 2004 má trvalý vzestupný trend. Mezi léty 2002 až 2004 se zvýšilo o více než 9 % (9,4 %). Energetické využívání odpadů se podílí na celkovém využívání zcela nevýznamně, necelými 2,5 %.

Tab. 10 Podíl využívání nebezpečných odpadů k celkové produkci odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

	Jednotka	Nebezpečné odpady		
		2002	2003	2004
Celková produkce nebezpečných odpadů	1000 t/rok	2 425	1 775	1 693
Podíl na celkové produkci odpadů	%	6,4	4,9	4,4
Produkce na obyvatele	kg/obyv/rok	237	173,9	165,7
Podíl využitých odpadů (R1-R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	25,6	30,2	31,9
Podíl materiálově využitých odpadů (R2-R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	24,0	28,1	28,9
Podíl energeticky využitých odpadů (R1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	1,6	2,1	3,03

Zdroj CeHO

Trvale od roku 2002 stoupá rovněž využívání nebezpečných odpadů, v roce 2004 31,9 % a rovněž materiálové využití NO (v roce 2004 necelých 30 %). Podíl využitých nebezpečných odpadů se zvýšil mezi léty 2002 až 2004 o 6,3 %.

Tab. 11 Podíl využívání komunálních odpadů k celkové produkci komunálních odpadů v ČR v letech 2002–2004

	Jednotka	Komunální odpady		
		2002	2003	2004
Celková produkce komunálních odpadů	1000 t/rok	4 615	4 603	4 652
Podíl na celkové produkci odpadů	%	12,15	12,7	12
Produkce na obyvatele	kg/obyv./rok	452	451	455,16
Celková produkce směsných komunálních odpadů	1000 t/rok	3 018	2 880	2 851
Podíl na celkové produkci odpadů	%	7,9	8	7,3
Produkce na obyvatele	kg/obyv./rok	295,54	282,24	278,94
Podíl využitých komunálních odpadů (R1-R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	13,9	15,7	20,5
Podíl materiálově využitých komunálních odpadů (R2-R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	11,9	10,9	11,8
Podíl energeticky využitých komunálních odpadů (R1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	2,0	4,8	8,7

Zdroj: CeHO

Cíl Plánu odpadového hospodářství ČR zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 je plněn s výhradou.

Podíl využitých komunálních odpadů se zvyšuje z 13,9 % v roce 2002 na 20,5 % v roce 2004 (meziročně 2003/2004 o 5 %). Využívání se zvýšilo především díky zvýšení podílu energeticky využitých komunálních odpadů (o 3,9 %).

Materiálově využívání komunálních odpadů představovalo v roce 2004, tj. 6 let před cílovým rokem plnění necelých 12 % (11,8 %), ve srovnání s referenčním rokem 2000, kdy bylo využito jako druhotná surovina 5,5 % KO došlo ke zlepšení. Řada opatření, která byla připravena na podporu plnění tohoto náročného cíle, se promítne do statistických hodnot teprve v letech 2005 – 2006, zejména s realizací cílů stanovených pro komunální odpady v krajských plánech odpadového hospodářství.

Mírně klesá produkce směsných komunálních odpadů, mezi léty 2002 až 2004 o 5 % a pozitivním jevem je, že se snižuje podíl směsného komunálního odpadu na celkové produkci odpadu v ČR.

Tab. 12 – Separovaný sběr, včetně měrných hodnot na 1 obyv. rok za roky 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004
Počet zapojených obcí	2 156	2 781	3 700	4 358	4 932
Podíl populace	51 %	79 %	88 %	93 %	96 %
Výtěžnost tříděného odpadu na obyv./rok ⁷	12,44 kg	18,7 kg	24,4 kg	28,4 kg	33,9 kg

Zdroj: AOS EKO-KOM, a.s.

6. a)	Stanovit nástroje pro podporu zvýšení materiálového využití odpadů s upřednostněním jejich opětovného použití, pokud je to ekologicky a ekonomicky vhodné	Termín: neuveden
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (V.3.) je zakotven požadavek na dopracování systému ekonomických nástrojů pro oblast nakládání s odpady a obaly a požadavek na zavedení ekonomických nástrojů pro zvýhodnění podniků podporujících recyklaci odpadů. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je ministerstvu uloženo zpracovat návrh konkrétních nástrojů na podporu materiálového využití odpadů a rozvoje trhu s recyklovanými výrobky a dále zpracovat problematiku podpory materiálového využívání odpadů pro všechny programem definované cílové skupiny. V řadě projektů VaV byly řešeny možnosti zvýšené recyklace vybraných druhů odpadů, např. VaV/720/2/03 Využití stavebních a demoličních odpadů, VaV/720/4/02 Možnosti a způsoby využití kalů a sedimentů z ČOV, VaV/720/4/03 Stanovení procenta recyklace pneumatik ve vazbě na

⁷ Pozn.: Jde o papír, plasty, sklo a kovy

technické a ekonomické možnosti uplatnění získaných produktů, VaV/720/5/03 Výzkum možností zvýšené recyklace papíru, plastů, skla a neželezných kovů s ohledem na legislativu EU a další.

Podíl materiálového využití odpadů byl v roce 2004 61,0 % z celkové produkce odpadů.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

6. b)	Zpracovat strategii na podporu trhu s recyklovanými výrobky	Termín: neuveden
-------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (III.2.4.1.) je vysloven požadavek využití doporučení RP.

Návrh strategie na podporu trhu s recyklovanými výrobky byl zpracován v rámci řešení II. etapy Realizačního programu POH ČR Návrh nástrojů na podporu materiálového využití odpadů. Návrhy plynoucí z Realizačního programu byly využity při formulaci řady opatření schválených usnesením vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005.

Výhrada: Návrh strategie nebyl dopracován do podoby závazného dokumentu (např. usnesení vlády)

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

6. c)	Podporovat oddělený sběr a materiálové využití u všech skupin odpadů, kde je to s ohledem na ekologické, technické, ekonomické a sociální podmínky možné	Termín: průběžně
-------	---	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP ČR (IV.2., V.3., V.7., V.8.) je formulován požadavek na zvýšení míry recyklace zejména stavebních materiálů a využívání odpadů jako druhotných surovin, požadavek zavedení ekonomických nástrojů pro zvýhodnění podniků podporujících recyklaci odpadů, požadavek na posílení aktivního zapojení občanů mj. při separovaném sběru odpadů a požadavek na výzkum efektivního využití přírodních zdrojů a nakládání s odpady. Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ukládá oddělený sběr pro vybrané skupiny odpadů. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je uloženo ministerstvu zpracovat návrh jednotného normativního posuzování vlastností recyklátů ze stavebních odpadů, podporovat projekty zaměřené na vytvoření kapacit pro oddělený sběr využitelných komunálních odpadů za účelem jejich materiálového využití, kapacit pro využívání směsných KO. V řadě projektů VaV byla uvedena problematika úspěšně řešena, např. VaV/720/02/03 Využití stavebních a demoličních odpadů, VaV/720/4/01 Recyklační programy, VaV/720/4/02 Možnosti a způsoby využití kalů a sedimentů z ČOV, VaV/720/5/03 Výzkum možností zvýšené recyklace papíru, plastů, skla a neželezných kovů a další. V programu SFŽP ČR byl založen program na podporu využití a odstraňování odpadů. V roce 2004 byla v rámci tohoto programu poskytnuta podpora 9 akcím na výstavbu sběrných dvorů a odstranění elektroodpadu v celkové výši 12,2 mil. Kč.

Podíl materiálového využití odpadů na celkové produkci odpadů byl v roce 2004 61,0 % (materiálové využití nebezpečných odpadů 28,9 % z produkce NO, ostatních odpadů 62,5 % z produkce ostatních odpadů, komunálních odpadů 11,8 % z produkce KO).

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

6. d)	Podporovat rozvoj trhu s recyklovanými výrobky, upřednostnit výrobky z recyklovaných materiálů a ekologicky šetrné výrobky při zadávání zakázek na úrovni orgánů veřejné správy	Termín: průběžně
-------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

V usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 a č. 1621 ze 14. prosince 2005 jsou zakotvena opatření na podporu projektů na využívání odpadů mezi projekty podporované státní správou. V projektu VaV/720/4/01 Recyklační programy byly řešeny recyklační technologie pro vybrané komodity odpadů. Plnění úkolu je rovněž částečně podporováno Národním programem označování ekologicky šetrných výrobků.

Výhrada: Nebyla předložena žádná doporučení (kritéria) k preferování výrobků z recyklovaných materiálů při zadávání zakázek na úrovni veřejné správy.

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

6. e)	Požadovat při poskytování podpor uvolňovaných ze státních nebo komunálních rozpočtů v případech, kde je to vhodné, použití recyklovaných výrobků nebo výrobků vyrobených bezodpadovou nebo nízkoodpadovou technologií	Termín: průběžně
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (IV.4., V.3.) je zakotven požadavek podpory ekologicky ohleduplného pořizování zboží a služeb pomocí příslušných směrnic a zásad a požadavek zaměření dotační politiky na plnění prioritních cílů SPŽP. Mezi kritéria pro výběr akcí k podpoře z programu SFŽP ČR na podporu využití a odstraňování odpadů je zařazen přínos navrhovaného řešení z hlediska úspory primárních surovin a energií.

Výhrada: Směrnice a zásady ve smyslu požadavku SPŽP preferující použití recyklovaných výrobků nebyly dosud předloženy.

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

6. f)	Zajistit zdravotní nezávadnost recyklovaných výrobků	Termín: neuveden
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V jednotlivých kapitolách SPŽP jsou uváděny požadavky nepřímo související s nezávadností recyklovaných výrobků (zavádění BAT, realizace zpětného odběru výrobků, stanovení pravidel pro informování o výrobcích z hlediska vlivů na životní prostředí, plnění úkolů Akčního plánu zdraví a životního prostředí, výzkum vlivů životního prostředí na lidské zdraví apod.). Rovněž usnesení vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 a č. 1621 ze 14. prosince 2005 se zabývají opatřeními vedoucími ke zdravotní nezávadnosti recyklovaných výrobků (např. opatření ke specifikaci ovlivňování životního prostředí stavebními výrobky, k ochraně zdraví při využívání kalů, k úpravě odpadních olejů, k problematice zpětného odběru apod.). V souvislosti s platnou právní úpravou vztahující se k výrobkům uváděným v ČR na trh je zdravotní nezávadnost recyklovaných výrobků zajištěna.

Výhrada: V ČR není přesně legislativně ani metodicky upraveno hodnocení zdravotní nezávadnosti recyklovaných výrobků.

Stav plnění úkolu:

Plněn s výhradami

6. g)	Zpracovat RP ČR pro obaly a odpady z obalů komplexně řešící nakládání s obaly a odpady z obalů zejména s prioritou prevence, opakovaného použití a recyklace	Termín: neuveden
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP požaduje (III.2.4.4) využít doporučení obsažená v RP. RP pro obaly a odpady z obalů byl zpracováván v požadovaných termínech a podle zadané struktury. Zabýval se všemi relevantními cíli POH. Usnesením vlády ČR č. 18 z 5. ledna 2005 uložilo ministerstvu „připravit novelu zákona o obalech, v souvislosti s novelizací směrnice EP a Rady č. 94/62/ES“. Novela zákona byla připravena v roce 2005.

Stav plnění úkolu:

Splněn

6. h)	Analyzovat způsoby nakládání se stavebními a demoličními odpady („SDO“) za účelem vytvoření podmínek pro splnění těchto cílů: využívat 50 % hmotnosti vznikajících SDO do 31. 12. 2005 a 75 % hmotnosti vznikajících SDO do 31. 12. 2012	Termín: neuveden
-------	--	------------------

Tab. 13 Podíl využívání stavebních a demoličních odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

	Jednotka	Stavební a demoliční odpady		
		2002	2003	2004
Celková produkce stavebních a demoličních odpadů	1000 t/rok	8 802 509	9 748 468	1 448 9 823
Podíl na celkové produkci odpadů	% z celkové produkce odpadů	23,2	26,9	37,4
Podíl využitých odpadů (R1, R3, R4, R5, R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	55,9	76,9	77,9

Zdroj: CeHO

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (IV.2.) je zakotven požadavek na zvýšení míry recyklace zejména stavebních materiálů. Pro SDO byl zpracován Realizační program, který analyzoval způsoby nakládání. V usnesení vlády ČR č.18 z 5. ledna 2005 je zakotveno opatření k minimalizaci vzniku nebezpečných SDO a k podpoře využívání stavebních odpadů, v usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je mj. opatření k vytvoření podmínek pro stavbu stacionárních recyklačních zařízení obdobných jako v zemích EU, podpoře sítě recyklačních mezidepónií pro stavební a demoliční odpad. V projektech VaV/720/2/03 Využití stavebních a demoličních odpadů (SDO) bylo analyzováno využití stavebních a demoličních odpadů a VaV/720/6/03 Strategie používání PVC výrobků a následné odstranění byla navržena strategie používání odpadů ze stavebních produktů z PVC. Podíl SDO na celkové produkci odpadů v roce 2004 byl 37,4 %.

Z celkového množství vzniklých stavebních a demoličních odpadů bylo 77,9 % využito. Cíl POH ČR využít 50 % hm. vznikajících SDO do konce roku 2005 je splněn.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

6. i)	Zvýšit úroveň sběru tříděných vyřazených elektrických a elektronických zařízení na 4 kg na osobu za rok z domácností do 31. 12. 2006	Termín: dle textu
-------	--	-------------------

Hodnocení stavu plnění:

Podle RP POH ČR pro elektrická a elektronická zařízení byla v roce 2003 dosažena úroveň sběru ve výši cca 2 kg na osobu za rok. V roce 2005 byla přijata novela zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, novela vyhlášek č. 383/2001 Sb. o podrobnostech nakládání s odpady a č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného a schválena nová vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady a o bližších podmínkách financování nakládání s nimi. Tyto legislativní úpravy byly podmínkou pro splnění cíle POH ČR. Z programu SFŽP ČR byla poskytnuta podpora 1 akci na využívání elektroodpadu.

Pozn.: Během roku 2004 nebyl systém zpětného odběru chladniček z domácností funkční.

Dále viz 6.n.

Stav plnění úkolu:

Nebylo posuzováno⁸⁾

6. j)	Dosáhnout u velkých domácích spotřebičů a automatických výdejních stojanů využití min. 80 % prům. hmotnosti použitého spotřebiče a opětovně použít nebo recyklovat materiály, látky a součásti z nich v rozsahu min. 75 % prům. hm. spotřebiče do 31. 12. 2006	Termín: dle textu
-------	--	-------------------

Hodnocení stavu plnění:

Viz 6.i).

Stav plnění úkolu:

Nebylo posuzováno⁸⁾

6. k)	Dosáhnout u zařízení informační technologie a komunikačních a spotřebitelských zařízení využití minimálně 75 % průměrné hmotnosti použitého spotřebiče a opětovně použít nebo recyklovat materiály, látky a součásti z nich v rozsahu minimálně 65 % průměrné hmotnosti použitého spotřebiče do 31. 12. 2006	Termín: dle textu
-------	--	-------------------

Hodnocení stavu plnění:

Viz 6.n.

Stav plnění úkolu:

Nebylo posuzováno⁸⁾

6. l)	Dosáhnout u malých domácích spotřebičů, osvětlovacích zařízení, elektrických a elektronických nástrojů, hraček a přístrojů pro monitorování a regulaci využití minimálně 70 % průměrné hmotnosti použitého spotřebiče a opětovně použít nebo recyklovat materiály, látky a součásti z nich v rozsahu minimálně 50 % průměrné hmotnosti použitého spotřebiče do 31. 12. 2006	Termín: dle textu
-------	---	-------------------

⁸ Podle Rozhodnutí Rady z 30. 3. 2004 o dočasné derogaci bylo umožněno ČR dosáhnout požadované limity o 24 měsíců později.

Hodnocení stavu plnění:

Viz 6.n.

Stav plnění úkolu:

Nebylo posuzováno⁸⁾

6. m)	Dosáhnout opětovného použití nebo recyklace materiálů, látek a součástí z výbojek v rozsahu minimálně 80 % hmotnosti použitého spotřebiče do 31. 12. 2006	Termín: dle textu
-------	---	-------------------

Hodnocení stavu plnění:

Viz 6.n.

Stav plnění úkolu:

Nebylo posuzováno⁸⁾

6. n)	Zajistit na základě analýzy zpracování RP ČR pro vyřazená elektrická a elektronická zařízení za účelem vytvoření podmínek pro splnění cílů uvedených v písm. i) až m)	Termín: neuveden
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP požaduje (III.2.4.4.) využít doporučení obsažená v RP. V projektu VaV/720/7/03 Bezpečná recyklace elektrického a elektronického šrotu byl řešen postup bezpečné recyklace elektrického a elektronického šrotu. V letech 2003 – 2004 byl s finanční podporou nizozemské vlády řešen projekt „Systém nakládání s elektroodpadem v ČR“. V programu SFŽP ČR byl založen program na podporu využití a odstranění odpadů (včetně nakládání s elektrošrotem). RP POH ČR pro elektrická a elektronická zařízení byl řešen v požadovaných termínech a podle zadané struktury. Byl však zpracován ještě před implementací evropské směrnice 2002/96/ES o odpadech elektrických a elektronických zařízení do českého právního řádu. Návrhy z RP byly využity při přípravě novely zákona o odpadech.

Stav plnění úkolu:

Splněn

3.7. Podíl odpadů ukládaných na skládky

Cíl: Snížení hmotnostního podílu odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování

Typ cíle: hlavní cíl (a, b), dílčí cíl (c, f, g)

Tab. 14 Odstraňování odpadů v ČR v letech 2002–2004

	Jednotka	Nebezpečné				Ostatní				Celkem			
		2000*	2002	2003	2004	2000*	2002	2003	2004	2000*	2002	2003	2004
Celková produkce odpadů	1000 t/rok	3 083	2 425	1 775	1 693	37 526	35 544	34 313	37 057	40 609	37 969	36 087	38 750
Podíl odpadů odstraněných skládkováním (D1, D5, D12)	% z celkové produkce skupiny odpadů	21,07	4,9	10,6	14,2	25,97	21,4	20,5	16,6	25,6	20,4	20,0	16,5
Podíl odpadů odstraněných spalováním (D10)	% z celkové produkce skupiny odpadů	2,1	1,6	4,6	3,55	1,76	1,0	0,7	0,04	1,78	1,1	0,9	0,19

Zdroj CeHO

* referenční rok pro redukční cíl POH ČR

Procentuální podíl skládkovaných odpadů klesá. V roce 2000 bylo uloženo na skládky celkem 25,6 % odpadů z celkové produkce roku 2000, tj. 10 394 tis. tun. V roce 2004 bylo skládkováno 16,5 % z celkové produkce roku 2004, tj. 6 385 tis. tun. Pokles hm. množství odpadů uložených na skládky mezi léty 2000 – 2004 činí 4 000 tis. tun, tj. cca 38 % (snížení v procentních bodech činí 9,1 %).

Snížení hmotnostního podílu odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování je plněno.

Vliv na snižování množství odpadů na skládkách má především zpřísnující se zákonná úprava skládkování a zvyšující se podíl využívaných odpadů. **Neupravené odpady**, s výjimkou inertních odpadů a odpadů, pro které je úprava technicky neproveditelná, nebo u nichž nelze ani úpravou dosáhnout snížení jejich objemu nebo snížení nebo odstranění jejich nebezpečných vlastností **je v ČR zakázáno skládkovat**. Skládkování je upraveno vyhláškou č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady do systému OH.

Tab. 15 Podíl odstraňování komunálních odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

	Jednotka.	Komunální odpady			
		2000*	2002	2003	2004
Celková produkce komunálních odpadů	1000 t/rok	4 258	4 615	4 603	4 652
Podíl odpadů odstraněných skládkováním (D1, D5, D12)	% z celkové produkce skupiny odpadů	60,3	63,3	63,3	64,4
Podíl odpadů odstraněných spalováním (D10)	% z celkové produkce skupiny odpadů	7,96	6,8	4,8	0,05

Zdroj CeHO

* referenční rok pro redukční cíl POH ČR

Procentuální podíl skládkovaných komunálních odpadů mírně stoupá. V roce 2000 bylo uloženo na skládky celkem 60,3 % odpadů z celkové produkce roku 2000, tj. 2 568 tis. tun. V roce 2004 bylo skládkováno 64,4 % z celkové produkce roku 2004, tj. 2 996 tis. tun. Nárůst hm. množství odpadů uložených na skládky mezi léty 2000 – 2004 činí 428 tis. tun, tj. 16,7 %.

Snížení hmotnostního podílu komunálních odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování není plněn. Z výsledků roku 2004 není patrný žádný trend ke snižování skládkování komunálních odpadů. Řada opatření, která byla připravena na podporu plnění tohoto cíle, se promítne do statistických hodnot teprve v letech 2005 – 2006, zejména s realizací cílů stanovených pro komunální odpady v krajských plánech odpadového hospodářství a s dopadem vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady do systému OH.

(Pozn.: Na nárůstu skládkování mezi roky 2003 a 2004 se nejvíce se podílí jiný biologicky rozložitelný odpad (kód 20 02 02, + 140 tis. t, kovy kód 20 01 40, + 30 tis. t a objemný odpad, kód 20 03 07, + 46 tis. t)).

7. a)	Zvýšit provozní a technologickou úroveň provozovaných skládek	Termín: neuveden
-------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

V rámci kontrolní činnosti ČIŽP bylo v roce 2004 zkontrolováno 235 skládek všech skupin odpadů. Byly zkontrolovány provozní řády a postupy hodnocení kvality přijímaných odpadů. Zjištěné nedostatky byly řešeny správním řízením o uložení pokuty. Ve Středočeském kraji bylo z iniciativy krajského úřadu („KÚ“) samostatně hodnoceno 33 skládek i z hlediska úrovně provozních činností. V souvislosti se schválením vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady budou aktualizovány provozní řády skládek. Redukční cíle pro skládkování a požadavky na zlepšení technologické úrovně skládek jsou obsaženy ve většině krajských plánů OH.

Stav plnění úkolu:

Plněn bez výhrad

7. b)	Ukládat odpady na skládky jen v případě, že s odpady nelze v daném místě a čase nakládat jiným způsobem	Termín: průběžně
-------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů stanovuje že „uložením na skládku mohou být odstraňovány pouze ty odpady, u nichž jiný způsob odstranění není dostupný nebo by přinášel vyšší riziko pro životní pro-

středí nebo riziko pro lidské zdraví...“. V souvislosti se schválením vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky

č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady jsou definovány podmínky pro skládkování odpadů. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je ministerstvu uloženo „zpracovat návrh úpravy poplatku za skládkování a výše finanční rezervy pro rekultivace a sanace skládek s cílem omezit skládkování, včetně metodiky konstrukce poplatků. Redukční cíle pro skládkování jsou obsaženy ve většině krajských plánů OH.

Výhrada: V ČR není tento cíl důsledně původci odpadů dodržován. Kraje by měly klást větší důraz na posuzování shody POH původce, podle § 78 odst. 2, písm.r) zákona s POH kraje ve smyslu plnění cíle.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

7. c)	Uzavřít a rekultivovat skládky, které nejsou dlouhodobě schopny plnit zákonné požadavky na provoz a technický stav; skládky odpadů, které nesplňují podmínky stanovené zákonem o odpadech a prováděcím právním předpisem, provozovat nejdéle do 16. 7. 2009 na základě rozhodnutí krajského úřadu v souladu se schváleným plánem úprav skládky	Termín: dle textu
-------	---	--------------------------

Hodnocení stavu plnění:

V roce 2000, 2001, 2002, 2003 a v roce 2004 bylo postupně provozováno 386, 288, 401, 408 a 328 skládek. V roce 2001 v počtu 288 není zahrnuto 87 skládek skupiny SI dle staré legislativy, u kterých se předpokládalo, že budou muset být uzavřeny. Jejich provoz je výjimečně povolen do roku 2009. Počet provozovaných skládek mezi roky 2000 až 2004 klesl o 58. V programu SFŽP ČR byla zakotvena možnost podpory sanací a rekultivací skládek. V roce 2004 byla v rámci tohoto programu poskytnuta podpora 15 projektům rekultivace skládek v celkové výši 267,4 mil. Kč. Ve Středočeském kraji bylo z iniciativy krajského úřadu („KÚ“) samostatně hodnoceno 33 skládek mj. s cílem identifikovat skládky, které bude nutné uzavřít, upravit, popř. provozovat bez dalšího zásahu.

Výhrada: Seznam skládek, které budou po roce 2009 uzavřeny, nebyl zatím sestaven.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

7. d)	Zajistit pravidelnou kontrolu plnění povinností postupného omezování celkového množství odpadů ukládaných na skládky a dodržování zákazu ukládání vybraných druhů odpadů na skládky	Termín: neuveden
-------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

Kontrola provozu zařízení na odstraňování odpadů skládkováním je průběžně uskutečňována ČIŽP a KÚ. V souvislosti se schválením vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady jsou definovány podmínky pro skládkování odpadů i odpady, které je na skládky zakázáno ukládat. Redukční cíle pro skládkování jsou obsaženy ve většině krajských plánů OH.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

7. e)	Vyhodnocovat pravidelně plnění cílů postupného omezování odpadů ukládaných na skládky a zákazu ukládání vybraných druhů odpadů na skládky, v případě potřeby doplnit vyhodnocení o nápravná opatření	Termín: průběžně
-------	---	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

Pravidelné vyhodnocování cílů POH ČR, včetně cílů postupného omezování odpadů ukládaných na skládky a zákazu ukládání vybraných druhů odpadů na skládky, je prováděno vyhodnocováním plnění cílů POH ČR a to v souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Plnění cíle je podpořeno vyhláškou č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

7. f)	Provést prověrku provozu a technického stavu všech provozovaných skládek odpadů v termínu do 31. 12. 2004	Termín: dle textu
-------	---	-------------------

Hodnocení stavu plnění:

Celková prověrka všech provozovaných skládek nebyla provedena. V rámci kontrolní činnosti ČIŽP bylo v roce 2004 zkontrolováno 235 skládek všech skupin odpadů včetně kontroly přejímaných odpadů na skládky.

Výhrada (doporučení): Prověřit dokončení a výsledky kontroly.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

7. g)	Pravidelně kontrolovat opatření stanovená v plánu úprav skládky u provozovatelů skládek s cílem sladit provoz a technický stav skládek s podmínkami stanovenými zákonem o odpadech a zvláštními právními předpisy do 31. 12. 2009	Termín: dle textu
-------	---	-------------------

Hodnocení stavu plnění:

Plnění úkolu je součástí pravidelných kontrol zařízení na odstraňování odpadů skládkováním, které provádí ČIŽP, příj. krajské úřady.

Výhrada: Počet kontrol je omezen personálními kapacitami ČIŽP a KÚ.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

7. h)	Podporovat přeměnu stávajících skládkových areálů na centra komplexního nakládání s odpady	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je MŽP uloženo „mezi projekty podporované orgány státní správy zařazovat projekty zaměřené na vytvoření Center pro hospodaření s komunálními odpady, zaměřených na technologie komplexního zpracování odpadů...“. Z Operačního programu Infrastruktura je možná podpora projektů týkajících se budování integrovaných systémů sběru a recyklace odpadů. V programu SFŽP ČR byl založen program na podporu využití a odstranění odpadů (viz např. plnění úkolu 6.c).

Výhrada (doporučení): Podpořit vyhlášení úkolu VaV (pilotního projektu), který by analyzoval technické, technologické, právní, ekonomické a další souvislosti spojené s přeměnou skládkových areálů na centra komplexního nakládání s odpady a formulovat příslušná doporučení.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

3. 8. Maximální množství organické složky ve hmotě ukládané do skládek

Cíl: Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995

Typ cíle: hlavní cíl

3. 8. 1. Podíl biologicky rozložitelných komunálních odpadů („BRKO“) ukládaných na skládky

Porovnávacím základem pro hodnocení je rok 1995, ve kterém bylo na skládkách uloženo v přepočtu celkem 148 kg BRKO na obyvatele/rok. Podle POH ČR by do roku 2010 měl být tento podíl snížen na 75 % porovnávacího roku tj. na 112 kg BRKO na obyvatele.

Tab. 16 Katalogová čísla, která se započítávají do BRKO⁹

Katalogové číslo	Název druhu odpadu
20 01 01	Papír a lepenka
20 01 08	Biologický rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven
20 01 10	Oděvy
20 01 11	Textilní materiály
20 01 38	Dřevo neuvedené pod číslem 20 01 37 (tj. neobsahující nebezpečné látky)
20 02 01	Biologický rozložitelný odpad
20 03 01	Směsný komunální odpad
20 03 02	Odpad z tržišť
20 03 07	Objemný odpad

V roce 2003 bylo uloženo na skládkách celkem 1,239 mil. t BRKO, tj. 108 %, v roce 2004 bylo podle zaslaných evidencí z ORP uloženo na skládky celkem 1,311 mil. t BRKO tj. 114 % měrného množství vztaženého k předpokládanému cíli roku 2010, tj. 112 kg/obyv./rok. Toto zvýšení v roce 2004 je způsobeno zejména zvýšením množství uloženého směsného komunálního odpadu (kód 20 03 01 o cca + 100.000 t) a objemného odpadu (kód 20 03 07 o cca + 46.000 t).

Z uvedených hodnot vyplývá, že je zatím ukládáno na skládky větší množství BRKO než je požadováno v cílovém roce. Nelze však zatím stanovit, zda zvýšení v roce 2004 bude trvalého charakteru nebo se jedná o výjimku. S účinností vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady předpokládáme změnu trendu a odklon od skládkování BRKO. Všechny krajské plány odpadového hospodářství stanovily stejný cíl, jeho plnění však ovlivní celostátní statistiku až v roce 2006.

3. 8. 2. Množství biologicky rozložitelných odpadů uložených na skládkách

Tab. 17 Přehled evidované produkce a skládkování biologicky rozložitelných odpadů (BRO) v ČR v letech 2000 až 2004

rok	2000	2001	2002	2003	2004
Produkce (t)	13 051 514	11 584 162	12 555 708	10 856 253	9 688 331
Skládkováno (t)	2 463 201	2 450 827	2 693 187	2 870 670	3 060 553
% Skládkování z produkce	19,1	21,2	21,4	26,4	31,6
Index skládkování rok 2000 = 100 %	1,00	0,98	1,08	1,15	1,22

Zdroj: CeHO

Z uvedených hodnot vyplývá, že v porovnání s rokem 2000 i 2003 došlo v roce 2004 ke zvýšení množství biologicky rozložitelných odpadů („BRO“) uložených na skládkách a to i přesto, že došlo, v porovnání s rokem 2003, ke snížení produkce těchto odpadů.

V POH ČR není stanoven základ pro porovnání ukládaných BRO. Požadavek na snižování množství skládkovaných biologicky rozložitelných odpadů vyplývá ze stanoveného cíle pro všechny odpady a to snížit hmotnostní podíl všech odpadů ukládaných na skládky do roku 2010 o 20 % ve srovnání s rokem 2000. U skládkovaných BRO se proto vyhodnocuje časová řada a sleduje časový vývoj.

Uvedené hodnoty ukazují, že, i když dochází od roku 2000 k trvalému poklesu produkce BRO, dochází ke zvyšování podílu, který je ukládán na skládky. V roce 2004 byl tento stav ovlivněn i nedostatkem ekonomicky dostupných kapacit pro zpracování BRO.

8. a)	Vytvářet podmínky k oddělení shromažďování jednotlivých druhů biologicky rozložitelných odpadů vznikajících v domácnostech, živnostech, průmyslu a úřadech, mimo směsný odpad	Termín: průběžně
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (III.2.4.4., IV.6.) je požadováno zpracování RP pro biologicky rozložitelné odpady a využití doporučení z něho vyplývajících, a podpora programů na technické a energetické využití BRO. V souladu se zákonem č. 185/2001 Sb., o od-

⁹ U některých uvedených druhů odpadů netvoří biologicky rozložitelná složka 100 %

padech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů může obec, podle § 17 odst. 2 stanovit obecně závaznou vyhláškou obce systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území, včetně jednotlivých druhů biologicky rozložitelných odpadů. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je ministerstvu uloženo podporovat projekty zaměřené na oddělený sběr složek KO a kapacit na využívání směsných (zbytkových) KO s cílem snižování množství BRKO ukládaných na skládky. V programech SFŽP ČR nebyla pro rok 2004 předložena a realizována žádná investiční akce zaměřená k oddělenému shromažďování biologicky rozložitelných odpadů. Rozvoj odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů je součástí integrovaných systémů v rámci odpadového hospodářství krajů a obcí. Pilotní projekty k ověření technologií odděleného sběru a zpracování biologicky rozložitelných komunálních odpadů byly realizovány např. v hl. městě Praze, v Jindřichově Hradci, Uherském Hradišti aj. Byly řešeny projekty VaV k podpoře cíle např. VaV/720/1/03 Výskyt dominantních zdrojů biologicky rozložitelného odpadu v ČR.

Výhrada: Oddělený sběr BRO v obcích byl zaváděn pouze formou ověřovacích a pilotních projektů.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

8. b)	Omezovat znečišťování biologicky rozložitelných odpadů jinými odpady, zejména majícími nebezpečné vlastnosti	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V usnesení vlády č. 1621 ze 14. prosince 2005 je zakotveno opatření k vypracování vyhlášky o nakládání s bioodpady. V programu SFŽP ČR byl založen program na podporu využití a odstraňování odpadů. V roce 2004 byla v rámci tohoto programu poskytnuta podpora na výstavbu sběrných dvorů. Právě sběrné dvory v obcích jsou základním zařízením pro pravidelný odběr odděleně sebraných nebezpečných složek komunálních odpadů a jejich provozem se snižuje riziko znečištění komunálních odpadů, včetně BRKO.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

8. c)	Zvyšovat v maximální možné míře materiálové využití druhů odpadů tvořících BRKO vytříděných z komunálního odpadu, zejména papíru a lepenky	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (III.2.3.3, V.8.) je zakotven požadavek na přípravu programů podporujících využívání biomasy a dalších surovin z obnovitelných zdrojů a požadavek na výzkum efektivního využití přírodních zdrojů. V usnesení vlády č. 1621 ze 14. prosince 2005 je ministerstvu uloženo opatření k podpoře projektů odděleného sběru složek KO za účelem jejich materiálového využití. Podle informací AOS EKO-KOM a.s. bylo v rámci systému v roce 2004 evidováno 274.823 tun sebraných papírových obalů. Převážná část (65 %) byla zastoupena „komerčními obaly“ a zbývající část (35 %) tvořily spotřebitelské obaly. Míra recyklace papírových obalů v roce 2004 představovala 79 %, tj. o 29 % více než stanoví zákon o obalech.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

8. d)	Zpracovat RP ČR pro BRO komplexně řešící nakládání s těmito odpady, zejména se zaměřením na snižování množství BRKO ukládaného na skládky	Termín: neuveden
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

SPŽP požaduje (III.2.4.4) zpracovat RP pro BRO a využít doporučení obsažená v RP.

RP pro biologicky rozložitelné odpady byl zpracován v požadovaných termínech a podle zadané struktury. Zabýval se všemi relevantními cíli POH. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 jsou obsažena opatření k podpoře plnění cíle.

Stav plnění úkolu:

Splnění

8. e)	Navrhovat a vytvářet ekonomicky a technicky zdůvodněná společná řešení, v rámci dvou i více krajů, za účelem docílení požadovaného snížení množství BRKO ukládaného na skládky	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

Jedná se o úkol s delším časovým obdobím realizace. V návaznosti na zpracované plány odpadového hospodářství je ve stádiu příprav.

Výhrada: Vzhledem k termínům stanoveným pro snižování podílu BRKO ukládaných na skládky jsou přípravy pro investiční záměry mezikrajových zařízení nedostatečná.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

8. f)	Podpořit vytvoření sítě regionálních zařízení pro nakládání s komunálními odpady tak, aby bylo dosaženo postupného omezení BRKO ukládaných na skládky; při vytváření regionální sítě se zaměřovat zejména na výstavbu kompostáren, zařízení pro anaerobní rozklad a mechanickobiologickou úpravu těchto odpadů	Termín: neuveden
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je zakotveno opatření k dotacím na budování kompostáren. V projektu VaV/720/1/03 Výskyt dominantních zdrojů biologicky rozložitelného odpadu v ČR byl zpracován přehled uvažovaných investic v krajích v rámci rozvoje sítě regionálních zařízení pro nakládání s komunálními odpady. V programu SFŽP ČR byl založen program na podporu využití a odstraňování odpadů, vytvářející předpoklady k podpoře širokého spektra regionálních zařízení k úpravě a využívání odpadů (mj. zařízení na mechanickobiologickou úpravu odpadů, zařízení pro biologickou úpravu odpadů apod.).

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

8. g)	Zpracovat na základě dat a informací zejména z krajských koncepcí nakládání s odpady analýzu kapacit, provozních podmínek a technologického vybavení současných zařízení pro materiálové využití BRKO a případně stanovit opatření pro jejich uvedení do souladu s právním řádem ČR	Termín: neuveden
-------	---	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V rámci přípravy Realizačního programu pro biologicky rozložitelné odpady byla připravena databáze současných zařízení na materiálové využívání BRKO. V současnosti je provozována na adrese www.biom.cz. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 je zakotveno opatření k vypracování vyhlášky o nakládání s bioodpady. V projektu VaV/720/1/03 Výskyt dominantních zdrojů biologicky rozložitelného odpadu v ČR byl zpracován přehled uvažovaných investic v krajích v rámci rozvoje sítě regionálních zařízení pro nakládání s komunálními odpady. Centrum pro hospodaření s odpady vedlo i v roce 2004 databázi technologických zařízení pro zpracování odpadů, které jsou v provozu na základě rozhodnutí příslušného krajského úřadu, a databázi kompostáren.

Výhrada: Komplexní analýza ve smyslu znění úkolu nebyla dosud předložena.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

8. h)	Upřednostňovat kompostování a anaerobní rozklad BRO kromě odpadů podle písm. c) s využitím výsledného produktu zejména v zemědělství, při rekultivacích, úpravách zeleně; odpady, které nelze takto využít, upravovat na palivo anebo energeticky využívat	Termín: průběžně
-------	--	------------------

Hodnocení stavu plnění:

V SPŽP (IV.6.) je zakotven požadavek podpory programů na technické a energetické využití BRO. V usnesení vlády ČR č. 1621 ze 14. prosince 2005 jsou zakotvena opatření k dotacím na budování kompostáren. V projektu VaV/720/1/03 Výskyt dominantních zdrojů biologicky rozložitelného odpadu v ČR byly analyzovány dominantní zdroje biologicky rozložitelných odpadů a možnosti jejich alternativního využívání a odstraňování. Program SFŽP ČR určený k podpoře využívání odpadů

svým zaměřením vytvářel předpoklady k podpoře výstavby zařízení pro kompostování a anaerobní rozklad biologicky rozložitelných odpadů (zařízení na mechanickobiologickou, resp. biologickou úpravu odpadů), žádné návrhy projektů nebyly v roce 2004 předloženy.

Výhrada: Konkrétní projekty nebyly podpořeny

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

8. i)	Dodržovat důsledně požadavek zákazu ukládat na skládky odděleně vytríděné BRO s výjimkou řešení krizových situací způsobených živelními pohromami a jinými mimořádnými událostmi	Termín: průběžně
-------	---	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

Zákaz ukládání biologicky rozložitelných odpadů na skládky upravují zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů a zejména vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu z měně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, § 4 odst. 5. V rámci kontrolní činnosti ČIŽP bylo v roce 2004 zkontrolováno 235 skládek všech skupin odpadů včetně kontroly přejímaných odpadů na skládky. Byl kontrolován i stav plnění zákazu ukládání biologicky rozložitelných odpadů na skládky. Za jeden ze závažných nedostatků je ve zprávě ČIŽP považováno povolování ukládání biologicky rozložitelných odpadů v některých provozních řádech skládek schválených krajskými úřady. Jedná se zejména o kaly z ČOV.

Pozn.: Podle platné legislativy v roce 2004 bylo možné ukládat kompostovatelné odpady na skládky, které měly zavedenou výrobu bioplynu (v souladu s provozním řádem skládky), což v současnosti již není přípustné.

Výhrada (doporučení): Vyjasnit ve spolupráci s krajskými úřady podmínky důsledného dodržování zákona.

Stav plnění úkolu:

Plnění s výhradami

8. j)	Vyhodnocovat na základě ohlašování odpadů každý rok množství a úroveň snižování podílu BRKO ukládaného na skládky a zveřejňovat výsledky vyhodnocení za uplynulý kalendářní rok vždy ke dni 30. září následujícího roku ve Věstníku MŽP	Termín: průběžně
-------	--	-------------------------

Hodnocení stavu plnění:

Hodnocení za rok 2004 bylo provedeno. Nebylo samostatně publikováno z důvodu přípravy První hodnotící zprávy o plnění POH ČR, do které bylo zařazeno, jako kap. 3.8.1.

Stav plnění úkolu:

Plnění bez výhrad

4. Závěr

4.1. Souhrnné hodnocení

Z vyhodnocení plnění cílů POH ČR za rok 2004 vyplývá, že produkce odpadů a nakládání s nimi stále znamenají pro ČR environmentální, sociální a ekonomický problém. Žádoucí hierarchie nakládání s odpady není v ČR plně respektována.

Nedaří se plnit cíle POH V následujících oblastech:

Celková produkce odpadů v ČR se v letech 2002 – 2004 pohybovala průměrně kolem 37 mil. tun. Měrná produkce odpadů na 1 obyvatele a rok byla v letech 2002 – 2004 v průměru kolem 3 700 kg. Meziročně má celková produkce odpadů v ČR mírně se zvyšující trend.

Cíl Plánu odpadového hospodářství ČR zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 je plněn s výhradou. Podíl využitých komunálních odpadů se zvyšuje z 13,9 % v roce 2002 na 20,9 % v roce 2004 (meziročně 2003/2004 o 5 %). Zvýšení je ovlivněno také faktem, že se zvýšilo energetické využívání odpadů (zařazením spaloven komunálních odpadů jako zařízení k využívání odpadů). Materiálové využívání komunálních odpadů (KO) představovalo v roce 2004, tj. 6 let před cílovým rokem plnění necelých 12 % (11,8 %), ve srovnání s referenčním rokem 2000, kdy bylo využito jako druhotná surovina 5,5 % KO došlo ke zlepšení. Řada opatření, která byla připravena na podporu plnění tohoto náročného cíle, se promítne do statistických hodnot teprve v letech 2005–2006, zejména s realizací cílů stanovených pro komunální odpady v krajských plánech odpadového hospodářství.

Podíl skládkovaných komunálních odpadů mírně stoupá. V roce 2004 bylo skládkováno 64,4 % z celkové produkce KO roku 2004, tj. 2 996 tis. tun. Nárůst hm. množství komunálních odpadů uložených na skládky mezi léty 2000 – 2004 činí 428 tis. tun, tj. 16,7 %. Snížení hmotnostního podílu komunálních odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování není plněno. Z výsledků roku 2004 není patrný žádný trend ke snižování skládkování komunálních odpadů. V ČR není dostatečně implementován cíl „ukládat odpady na skládky jen v případě, že s odpady nelze v daném místě a čase nakládat jiným způsobem“. Celková prověrka všech provozovaných skládek nebyla provedena. Řada opatření, která byla připravena na podporu plnění tohoto cíle, se promítne do statistických hodnot teprve v letech 2005 – 2006, zejména s realizací cílů stanovených pro komunální odpady v krajských plánech odpadového hospodářství a s dopadem vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady do systému OH.

V roce 2003 bylo uloženo na skládkách celkem 1,239 mil. t biologicky rozložitelných komunálních odpadů („BRKO“), tj. 108 %, v roce 2004 bylo podle zaslaných evidencí z OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ uloženo na skládky celkem 1,311 mil. t BRKO tj. 114 % měrného množství vztaheného k předpokládanému cíli roku 2010, tj. 112 kg/obyv./rok. Z uvedených hodnot vyplývá, že je zatím ukládáno na skládky větší množství BRKO než je požadováno v cílovém roce. Nelze však zatím stanovit, zda zvýšení v roce 2004 bude trvalého charakteru nebo se jedná o výjimku. V účinnosti vyhlášky č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady předpokládáme změnu trendu a odklon od skládkování BRKO. Všechny krajské plány odpadového hospodářství stanovily stejný cíl, jeho plnění však ovlivní celostátní statistiku až v roce 2006.

Postupné plnění některých kvantifikovaných cílů POH ČR s termínem splnění do roku 2010 zatím nevykazuje k roku 2004 potřebné trendy zlepšování.

Vyhodnocení plnění cílů POH za rok 2004 znamená i pozitivní zjištění:

Vývoj produkce odpadů začíná být nezávislý na vývoji HDP. Celková produkce odpadů se zvyšuje pomalejším tempem (přibližně o 2 %) než roste HDP ČR. Zvyšuje se využívání odpadů jako náhrady primárních přírodních zdrojů a minimalizují se negativní vlivy na zdraví lidí a životní prostředí při nakládání s odpady. Snižuje se celková produkce odpadů na jednotku HDP.

Klesá produkce nebezpečného odpadu, mezi roky 2002 – 2004 o 30 % hm. a rovněž se snižuje podíl nebezpečného odpadu na celkové produkci a činí zhruba 4,5 %. Měrná produkce nebezpečných odpadů na 1 obyvatele a rok se pohybovala v letech 2002 – 2004 od 237 kg do 166 kg (v roce 2000 činila měrná produkce 300 kg/obyv./rok) a má klesající trend. Redukční cíl snížit měrnou produkci nebezpečných odpadů o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 je splněn a je předpoklad dalšího snižování.

V průběhu let 2003 – 2005 byly zpracovány Realizační programy POH ČR a opatření, na základě nich navržená, k podpoře plnění POH ČR, byla schválena vládou.

Cíl úplného využití kovové substance u průmyslových NiCd akumulátorů byl podle údajů zpracovatelů dosažen již v roce 2004.

Byly stanoveny technické požadavky pro nakládání s odpady s obsahem azbestu při jejich ukládání na skládky.

Cíl Plánu odpadového hospodářství ČR zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % do roku 2012 ve srovnání s rokem 2000 je splněn. V roce 2004 bylo využito 63,3 % odpadů z celkové produkce odpadů, z toho materiálové využití činilo 61 %. Využívání odpadů v ČR v letech 2002 – 2004 má trvale vzestupný trend. Mezi léty 2002 až 2004 se zvýšilo o 9,4 %. Energetické využívání odpadů se podílí na celkovém využívání zcela nevýznamně, necelými 2,5 %.

Trvale od roku 2002 stoupá rovněž využívání nebezpečných odpadů, v roce 2004 31,9 % a rovněž materiálové využití NO (v roce 2004 necelých 28,9 %). Podíl využitých nebezpečných odpadů se zvýšil mezi léty 2002 až 2004 o 6,3 %.

Podíl využitých komunálních odpadů se zvyšuje z 13,9 % v roce 2002 na 20,9 % v roce 2004 (meziročně 2003/2004 o 5 %). Zvýšení je ovlivněno také faktem, že se zvýšilo energetické využívání odpadů (zařazením spaloven komunálních odpadů v roce 2004 jako zařízení k využívání odpadů).

Mírně klesá produkce směsných komunálních odpadů, mezi léty 2002 až 2004 o 5 % a pozitivním jevem je, že se snižuje podíl směsného komunálního odpadu na celkové produkci odpadu v ČR (7,3 %).

Z celkového množství vzniklých stavebních a demoličních odpadů bylo 77,9 % využito. Cíl POH ČR využít 50 % hm. vznikajících SDO do konce roku 2005 je splněn.

Procentuální podíl skládkovaných odpadů klesá. V roce 2000 bylo uloženo na skládky celkem 25,6 % odpadů z celkové produkce roku 2000, tj. 10 394 tis. tun. V roce 2004 bylo skládkováno 16,5 % z celkové produkce roku 2004, tj. 6 385 tis. tun. Pokles hm. množství odpadů uložených na skládky mezi léty 2000 – 2004 činí 4 000 tis. tun, tj. cca 38 %. Cíl POH ČR ve snížení hmotnostního podílu odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování je plněn. Vliv na snižování množství odpadů na skládkách má především zpřísnující se zákonná úprava skládkování a zvyšující se podíl využívaných odpadů. Neupravené odpady, s výjimkou inertních odpadů a odpadů, pro které je úprava technicky neproveditelná, nebo u nichž nelze ani úpravou dosáhnout snížení jejich objemu nebo snížení nebo odstranění jejich nebezpečných vlastností, je v ČR zakázáno skládkovat. Celková prověrka všech provozovaných skládek nebyla provedena.

V POH ČR lze identifikovat celkem 94 úkolů, 17 s jasným termínem plnění, 44 s požadavkem průběžného plnění a 33 úkolů, u kterých termín plnění není uveden.

Úkoly POH ČR jsou hodnoceny důsledně z hlediska širšího rámce plnění, ve vztahu k rozsáhlé analýze všech relevantních informačních zdrojů. K hodnocení plnění jednotlivých úkolů (zásad, opatření) je přistupováno z úrovně současné znalostní a faktografické úrovně systému OH ČR, vzhledem k tomu, že u většiny plánem stanovených úkolů je předpokládáno průběžné plnění. Hodnocení stavu plnění se v takových případech odkazuje i na aktivity směřující k naplnění cíle, které jsou pozdější, než hodnocený rok 2004.

Hodnocení POH ČR je zpracováno jako věcná analýza relevantních aktivit souvisejících s plněním cílů POH ČR za rok 2004.

Výsledky souhrnného vyhodnocení plnění POH ČR v roce 2004 lze hodnotit stupněm B (na 64 % úkolů je splněno nebo plněno bez výhrad, tj. 60 úkolů, 29,8 % plněno s výhradami – 28 úkolů), což lze vzhledem k prvnímu roku realizace Plánu považovat za vyhovující. Navíc u žádného úkolu nebylo zjištěno neplnění (nezahájení plnění) úkolu. Dosažená úroveň plnění POH ČR vytváří dobré předpoklady ke splnění většiny úkolů zakotvených v Plánu v období jeho platnosti.

Výsledky vyhodnocení plnění jednotlivých úkolů uvedených v kapitole 3 jsou shrnuty v následující tabulce 18.

Tab. 18 Souhrnné vyhodnocení jednotlivých úkolů a POH ČR jako celku

Č. dle nařízení 197/2003 Sb.	Název opatření/zásady (* zkrácený název kapitoly)	Počet hodnoc. úkolů	Z toho: splněno	Z toho: plněno bez výhrad	Z toho: plněno s výhradami	Nehodnoceno/neplněno	Souhrnné hodnocení (dle kap. 2. 2)
1	Opatření k předcházení vzniku odpadů*	12	0	10	2	0	A
2	Zásady pro nakládání s nebezpečnými odpady	7	3	1	3	0	B
3	Zásady pro nakládání s vybranými odpady a zařízeními*	22	4	13	4	1/nehodnoceno	A ¹⁰
4	Zásady pro vytváření jednotné sítě zařízení*	15	0	10	5	0	B
5	Dovoz a vývoz odpadů*	6	0	6	0	0	A
6	Podíl recyklovaných odpadů	14	2	3	4	5/nehodnoceno	B ¹¹
7	Podíl odpadů ukládaných na skládky	8	0	3	5	0	C
8	Maximální množství organické složky (Biologicky rozložitelné KO)*	10	1	4	5	0	B
Celkem POH ČR %		94 100 %	10 10,6 %	50 53,2 %	28 29,8 %	6 6,4 %	B

10 Do souhrnného hodnocení nebyly započteny nehodnocené úkoly

11 viz 1

4. 2. Stav plnění kvantifikovaných hlavních cílů POH ČR

S využitím analýzy kapitoly 3 zprávy, hodnot indikátorů odpadového hospodářství a dalších pramenů je v tabulce č. 3 uvedeno souhrnné hodnocení plnění kvantifikovaných hlavních cílů závazné části Plánu.

Tab. 19 Stav plnění kvantifikovaných hlavních cílů POH ČR

Č.	Hlavní cíl POH ČR	2000	2002	2003	2004	Hodnocení
1	Snížit měrnou produkci nebezpečných odpadů o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 (kg/obyv/rok).	300	237	174	166	Cíl je plněn
2	Zajistit využití 38 % hm. z ročního množství olejů uvedeného na trh do r.2006 a 50 % hm. do roku 2012 a zvyšovat množství zpětně odebraných odpadních olejů (% využití sebraného množství).	27,5	76,8	95,0	99,3	Cíl je plněn
3	Dosáhnout u použitých průmyslových Ni-Cd akumulátorů úplného využití kovové substance do 31. prosince 2005 (% využití).	26,9	100,0	97,1	77,1	Cíl je plněn
4	Dosáhnout do roku 2006 sběru použitých přenosných baterií v množství 100 g za rok na obyvatele, z toho materiálově využívat minimálně 50 % hmotnostních. Produkce odpadů (t) Zpětně odebráno (t) Využito (% sebr. mn.)	176 56,7	164 89,9	119 70,04 77,1	27 238 64,1	Cíl podílu využití je plněn
5	Zajistit do roku 2005 sběr a materiálové využití 85 % hmotnostních z celkového množství olovených akumulátorů uvedených na trh. Produkce (t) Zpětně odebráno (t) Využito (%)	15.899 100,0	11.876 4.427 99,96	12.854 4.426 99,95	11.629 4.039 99,9	Cíl podílu využití je plněn
6	Zajistit do roku 2012 sběr a materiálové využití 95 % hmotnostních z celkového množství olovených akumulátorů uvedených na trh.					Plnění nebylo hodnoceno
7	Pro vozidla vyrobená po 1. 1. 1980 nejpozději od 1. 1. 2006 opětovně použít a využít nejméně v míře 85 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok a					Plnění nebylo hodnoceno
8	Pro vozidla vyrobená před 1. 1. 1980 opětovně použít a využít nejméně v míře 75 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok a					Plnění nebylo hodnoceno
9	Nejpozději od 1. 1. 2015 opětovně použít a využít nejméně v míře 95 % průměrné hmotnosti všech autovraků převzatých za kalendářní rok a ...					Plnění nebylo hodnoceno
10	Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012 a zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010 ve srovnání s r.2000. Využití všech odpadů (%) Materiálové využití všech odpadů (%) Využití komunálních odpadů (%) Materiálové využití komunálních odpadů (%)	40,1 39,0 12,5 10,9	53,9 52,8 13,9 11,9	58,3 56,8 15,7 10,9	63,3 61,0 20,5 11,8	Cíl zvýšit recyklaci všech odpadů je splněn Cíl zvýšit materiálové využití komunálních odpadů není plněn
11	Snížit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000. Množství uložených odpadů (mil. t) Podíl z celkové produkce (%)	10,4 25,6	7,6 20,4	7,2 20,0	6,4 16,5	Cíl je plněn
12	Snížit maximální množství BRKO ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v r.2010 (2013, 2020) nejvíce 75 % hmotnostních (50 %, 35 %) z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995. Podíl % *)	81,8	102,1	108,0	114,0	Cíl není plněn

Zdroje dat: CeHO

(Pozn.: Hodnoty využití odpadů z roku 2000 uváděné z ISOH nelze jednoznačně porovnávat s údaji z databáze zpětného odběru. Jednak se jedná o dva různé systémy sběru dat a důležitý je rozdíl v kódování způsobů nakládání v roce 2000 (vyhláška č. 338/1997 Sb.) a kódování způsobů nakládání od roku 2002, kdy jednotlivé kódy způsobů nakládání nelze jednoznačně navzájem k sobě přiřadit).

Poznámky k jednotlivým cílům:

Cíl č. 2: Údaj za rok 2000 vychází z ISOH, tj. z evidence odpadů. V dalších letech jsou údaje z evidence zpětného odběru. Podle RP se ročně sbírá asi 50 % roční spotřeby čerstvých olejů.

Cíl č. 3: Údaj za rok 2000 vychází z ISOH, tj. z evidence odpadů. V dalších letech jsou údaje z evidence zpětného odběru.

Cíl č. 4: Údaje o produkci vycházejí z ISOH, tj. z evidence odpadů. „Využito“ v roce 2000 je z ISOH, v ostatních letech z evidence zpětného odběru. Údaj o produkci za r. 2004 je ovlivněn tím, že většina přenosných baterií je jako zpětně odebraný výrobek vyvážena k přepracování do zahraničí a není tedy vedena v ISOH.

Cíl č. 5: Údaje o produkci vycházejí z ISOH, tj. z evidence odpadů. Vykázané využití v roce 2000 z ISOH činilo více než 100 %. To bylo způsobeno pravděpodobně zpracováním zásob z předchozího roku.

Cíle č. 10 – 12: Údaje vycházejí z ISOH, tj. z evidence odpadů.

Cíl č. 12: *) Viz Metodika výpočtu postupného snižování BRKO (příl. č. 3 Metodického návodu pro zpracování POH původce): pokud je hodnota indikátoru větší než 100 %, znamená to, že bylo uloženo větší množství BRKO (o % převyšující 100) než je požadovaný cílový stav v roce 2010.

4. 3. Přehled identifikovaných problémů a navrhovaných opatření

Při hodnocení jednotlivých úkolů POH ČR byl u některých z nich konstatován stav plnění „plněn s výhradami“. V následující tabulce č. 20 je uveden přehled těchto úkolů spolu se stručným zdůvodněním použitého stupně hodnocení a případně i návrhem na opatření. Přehled by mohl být využit řídicími orgány objednatele k postupnému odstraňování identifikovaných problémů.

Tab. 20 Přehled úkolů závazné části POH ČR plněných s výhradami

Číslo úkolu	Název úkolu (zestručněno)	Zjištění (výhrada, doporučení)	Návrh na řešení
1.b)	Zpracovat analýzy možnosti náhrady materiálů a výrobků s nepříznivým vlivem na ŽP.	Konkrétní úkol ke zpracování analýzy nebyl v roce 2004 formulován ani zadán	Zvážit možnost zpracování studie pro vybrané konkrétní materiály s cílem stanovit nástroje podpory plnění cíle. Termín: 2007
1.j)	Naplňovat program EVVO pro oblast odpad. hospodářství včetně informací o OH.	Akční plán EVVO pro rok 2004 nezahrnoval specifické úkoly pro oblast OH	Navrhnout do AP SP EVVO pro nejbližší aktualizaci Termín: dle aktualizace Akčního plánu EVVO
2.d)	Zpracovat návrh kritérií pro omezování produkce nebezp. odpadů pro SEA.	Návrh kritérií ve znění úkolu nebyl zatím připraven, je zčásti zahrnut v metodice SEA	Zadat vypracování kritérií Termín: 2007
2.f)	Motivovat veřejnost k oddělenému sběru nebezpečných složek KO.	Motivační informační nebo metodická pomůcka nebyla dosud ministerstvem připravena	Zadat vypracování metodické pomůcky Termín: 2007
2.g)	Zajistit průběžné roční vyhodnocování systému nakládání s nebezp. odpady.	Data jsou vykazována bez specifikace trendů vývoje, je postrádána větší komunikace mezi oběma IS (ČSÚ a ISOH)	Připravit návrh na doplnění dat o hodnocení trendů Termín: 2007

První hodnoticí zpráva o plnění Plánu odpadového hospodářství České republiky za rok 2004

3.1.b)	Připravit plány dekontaminací inventarizovaných zařízení a PCB v nich obsažených.	Příprava plánů není povinností uloženou zákonem	Zvážit možnost novely zákona
3.2.a)	Zajistit využití 38 % hm. z ročního množství olejů.....	Zvážit přeformulování cíle s ohledem na jeho vypovídací hodnotu	Zvážit při aktualizaci POH ČR
3.3.b)	Dosáhnout do roku 2006 sběru použitých přenosných baterií v množství 100 g/rok/obyv.	Cíl POH ČR je podle RP příliš ambiciózní a měl by být uveden do souladu s připravovanou směrnicí ES	Zvážit při aktualizaci POH ČR
3.3.c)	Zajistit do roku 2005 sběr a materiálové využití 85 % Pb – akumulátorů uvedených na trh.	Cíl POH ČR je nepřesně definován	Zvážit při aktualizaci POH ČR
4.a)	Vytvořit podmínky pro dobudování celostátní sítě zařízení pro nakládání s NO.	Informace o kapacitách zařízení k nakládání s odpady nejsou úplné a ani prognózy nejsou postačující a neumožňují rozvahu o potřebě kapacit v celostátním kontextu	Zadat studii o potřebě kapacit pro NO v ČR Termín: 2007
4.c)	Využívat stávající zařízení, která vyhovují požadované technické úrovni.	Zvážit způsob, jak šířit informace o tom, které techniky jsou v OH považovány za nejlepší dostupné	Projednat možnosti s CENIA Termín: 2007
4.k)	Stanovit podmínky pro mater. využívání odpadů v zařízeních, která nepatří k OH.	Souhrnné podmínky ve znění úkolu nebyly v roce 2004 stanoveny	Zadat vypracování podmínek Termín: 2007
4.m)	Zajistit kapacity pro úpravu odpadů vhodných pro zpracování na palivo...	Způsob splnění úkolu, včetně vyčíslení potřebných kapacit, nebyl specifikován	Zadat studii o zajištění kapacit k úpravě odpadů
4.n)	Zajistit využití dostupných technologií k využívání paliv vyrobených z odpadů.	Způsob splnění úkolu, včetně vyčíslení potřebných kapacit, nebyl specifikován	Zadat studii o zajištění využití technologií Termín: 2008
6 b)	Zpracovat strategii na podporu trhu s recyklovanými výrobky	Návrh strategie nebyl dopracován do podoby závazného dokumentu (např. usnesení vlády)	Ve spolupráci s MPO připravit podklad pro jednání vlády Termín: po dohodě s MPO
6.d)	Podporovat rozvoj trhu s recyklovanými výrobky, upřednostnit výrobky z recyklovaných materiálů... při zadávání veřejných zakázek.	Nebyla předložena doporučení k preferování výrobků při zadávání zakázek na úrovni veřejné správy	Připravit metodické doporučení Termín: 2007
6.e)	Požadovat při poskytování podpor ... použití recyklovaných výrobků nebo výrobků	Směrnice a zásady ve smyslu požadavku SPŽP preferující použití recyklovaných výrobků nebyly dosud předloženy.	Připravit metodické doporučení Termín: 2007
6 f)	Zajistit zdravotní nezávadnost recyklovaných výrobků	Není legislativně ani metodicky upraveno hodnocení zdravotní nezávadnosti recyklovaných výrobků.	Připravit ve spolupráci s MZ legislativní úpravu a metody hodnocení zdravotní nezávadnosti recyklovaných výrobků
7 b)	Ukládat odpady na skládky jen v případě, že s odpady nelze v daném místě...	V ČR není tento cíl důsledně původci odpadů dodržován. Kraje by měly klást větší důraz na posuzování shody POH původce, podle § 78 odst. 2, písm.r) zákona s POH kraje ve smyslu plnění cíle ...	Ve spolupráci s kraji navrhnout řešení
7.c)	Uzavřít a rekultivovat skládky, které nejsou schopny plnit zákonné požadavky.	Seznam skládek, které budou po roce 2009 uzavřeny nebyl sestaven	Sestavit seznam skládek, které budou po roce 2009 uzavřeny Termín: 2007
7.f)	Provést prověrku všech provozovaných skládek odpadů v termínu do 31.12.2004.	Provéřit dokončení a výsledky kontroly	Provéřit dokončení a výsledky kontroly Termín: 2007
7.g)	Pravidelně kontrolovat opatření stanovená v plánu úprav skládky...	Počet kontrol je omezen personálními kapacitami ČIŽP a KÚ	Úkol zařazovat každoročně do plánu kontrol ČIŽP
7.h)	Podporovat přeměnu skládkových areálů na centra komplex. nakládání s odpady.	Technické, technologické, právní, ekonomické a další souvislosti spojené s přeměnou nejsou souhrnně popsány.	Zvážit možnost zařazení pilotního projektu VaV

8 a)	Vytvářet podmínky k oddělenému shromažďování jednotlivých druhů BRO vznikajících v domácnostech...	Oddělený sběr BRO v obcích je zaváděn pouze formou ověřovacích a pilotních projektů	Podpora šíření informací v obcích
8 e)	Navrhovat a vytvářet ekonomicky a technicky zdůvodněná společná řešení...	Vzhledem k termínům stanoveným pro snižování podílu BRKO ukládaných na skládky jsou přípravy pro investiční záměry mezikrajových zařízení nedostatečná	Podporovat aktivity k plnění cíle v krajích
8.g)	Zpracovat analýzu kapacit, provozu a technologie zařízení pro materiálové využití BRKO.	Komplexní analýza ve smyslu úkolu nebyla dosud předložena	Zadat zpracování komplexní analýzy Termín: 2007
8.h)	Upřednostňovat kompostování a anaerobní rozklad BRO...	Konkrétní projekty nebyly podpořeny	Při výběru projektů k podpoře tyto projekty upřednostňovat
8.i)	Dodržovat důsledně požadavek zákazu ukládat na skládky odděleně vytríděné BRO.	V některých provozních řádech skládek schválených KÚ je povoleno ukládání BRO.	Vyjasnit ve spolupráci s KÚ podmínky dodržování zákona

Seznam tabulek

Tab. 1: Celková produkce odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 2: Celková produkce nebezpečných odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 3 Celková produkce odpadů s obsahem PCB v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 4 Celková produkce odpadních olejů v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 5 Celková produkce kalů z čistíren odpadních vod v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 6 Podíl kalů z produkce čistíren odpadních vod použitých na zemědělské půdě v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 7 Dovoz a vývoz odpadů 2002 – 2004 k využití a odstranění. Počty správních rozhodnutí ve vývozu a v dovozu.

Tab. 8 Dovezené odpady za účelem využití a odstranění v ČR v 2002 – 2004

Tab. 9 Podíl využívání odpadů k celkové produkci odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 10 Podíl využívání nebezpečných odpadů k celkové produkci odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 11 Podíl využívání komunálních odpadů k celkové produkci komunálních odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 12 Separovaný sběr, včetně měrných hodnot na 1 obyv rok za roky 2002 – 2004

Tab. 13 Podíl využívání stavebních a demoličních odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 14 Odstraňování odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 15 Podíl odstraňování komunálních odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

Tab. 16 Katalogová čísla, která se započítávají do BRKO

Tab. 17 Přehled evidované produkce a skládkování biologicky rozložitelných odpadů (BRO) v ČR v letech 2000 až 2004

Tab. 18 Souhrnné vyhodnocení jednotlivých úkolů a POH ČR jako celku

Tab. 19 Stav plnění kvantifikovaných hlavních cílů POH ČR

Tab. 20 Přehled úkolů závazné části POH ČR plněných s výhradami

Přehled použitých zkratk

AP		Akční plán
AOS		Autorizovaná obalová společnost
BAT		Nejlepší dostupná technika (Best Available Techniques)
BREF		Referenční dokument o nejlepších dostupných technikách (Best Available Techniques Reference Form)
BRKO		Biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO		Biologicky rozložitelný odpad
CeHO		Centrum pro hospodaření s odpady
CP		Čistší produkce (Cleaner Production)
ČAPPO		Česká asociace petrolejářského průmyslu a obchodu
ČIŽP		Česká inspekce životního prostředí
ČMZRB		Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s.
ČOV		Čistírna odpadních vod
ČR		Česká republika
ČSN		Česká státní norma (označení české technické normy)
ČSÚ		Český statistický úřad
EHS		Evropská hospodářská společenství
EIA		Hodnocení vlivů na životní prostředí (Environmental Impact Assessment)
EMAS		Systém řízení podniků a auditu z hlediska ochrany životního prostředí (Environmental Management and Audit Scheme)
EMS		Systém environmentálního managementu (Environmental Management System)
ES		Evropská společenství
EU		Evropská unie
EVVO		Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FS		Fond soudržnosti
ISO		Označení mezinárodní normy vydávané Mezinárodní organizací pro normalizaci (The International Organization for Standardisation)
ISOH		Informační systém odpadového hospodářství
KO		Komunální odpad
KÚ		Krajský úřad
MPO		Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŽP		Ministerstvo životního prostředí
NPV		Národní program vědy a výzkumu
OECD		Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organization for Economic Cooperation and Development)
OH		Odpadové hospodářství
ODDP		Odbor odpadů MŽP
PCB		Polychlorované bifenylly
POH		Plán odpadového hospodářství
PVC		Polyvinylchlorid
RP		Realizační program
SDO		Stavební a demoliční odpad
SEA		Strategické EIA
SFŽP ČR		Státní fond životního prostředí
SPŽP		Státní politika životního prostředí
SP		Státní program
VaV		Výzkum a vývoj
ŽP		Životní prostředí

5. Přílohy

Příloha č. 1

Hodnoty Soustavy indikátorů odpadového hospodářství za rok 2004

Indikátory odpadového hospodářství ČR v letech 2002, 2003 a 2004

Zdroj: CEHO 20.11. 2005

1. Skupina – základní indikátory I.1 až I.18

Nebezpečné odpady, ostatní odpady a odpady celkem

Ind.		Jednotka	Nebezpečné			Ostatní			Odpady celkem		
			2002	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
I.1	Celková produkce odpadů	1000 t/rok	2 425	1 775	1 693	35 544	34 313	37 057	37 969	36 087	38 750
I.2	Celková produkce odpadů na jednotku HDP	t/1000 USD/rok	0,027	0,020	0,011	0,489	0,384	0,230	0,52	0,403	0,241
I.3	Podíl na celkové produkci odpadů	%	6,4	4,9	4,4	93,6	95,1	95,6	100	100	100
I.4	Produkce na obyvatele	kg/obyv/rok	237	173,9	165,7	3 481	3 379	3 625,7	3 718	3 552	3 791,4
I.5	Podíl využitých odpadů (R1- R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	25,6	30,2	31,9	55,8	59,7	64,7	53,9	58,3	63,3
I.6	Podíl materiálově využitých odpadů (R2- R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	24,0	28,1	28,9	54,8	58,2	62,5	52,8	56,8	61,0
I.7	Podíl energeticky využitých odpadů (R1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	1,6	2,1	3,03	1,0	1,5	2,19	1,1	1,5	2,23
I.8	Podíl odpadů odstraněných skládkováním (D1, D5, a D12)	% z celkové produkce skupiny odpadů	4,9	10,6	14,2	21,4	20,5	16,6	20,4	20,0	16,5
I.9	Podíl odpadů odstraněných jiným uložením (D3, D4)	% z celkové produkce skupiny odpadů	0,8	0,0	0,00	1,6	1,2	2,03	1,5	1,2	1,95
I.10	Podíl odpadů odstraněných spalováním (D10)	% z celkové produkce skupiny odpadů	1,6	4,6	3,55	1,0	0,7	0,04	1,1	0,9	0,19
I.11	Podíl odpadů vyvážených za účelem jejich odstranění	% z celkové produkce skupiny odpadů		0,12	0,007		0,01	0,008	0,02	0,01	0,011
I.12	Podíl odpadů dovážených za účelem jejich materiálového využití (R2 - R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů		0,19	0,170		0,01	0,002	0,03	0,02	0,010
I.13	Celková kapacita zařízení pro využívání odpadů (R1 - R11)	t/rok							5 535 204	5 535 204	8 047 279
I.14	Celková kapacita zařízení pro materiálové využívání odpadů (R2 - R11)	t/rok							5 199 204	5 199 204	7 401 279
I.15	Celková kapacita zařízení na energetické využívání odpadů (R1)	t/rok							336 000	646 000	646 000
I.16	Celková kapacita zařízení na spalování odpadů (D10)	t/rok							416 275*	106 275	852 903
I.17	Celková kapacita zařízení pro skládkování odpadů (D1, D5, D12)	m3							209 561 728	209 561 728	143 478 221
I.18	Celková kapacita zařízení pro jiné uložení odpadů (D3,D4)**	m3							194 976 605	194 976 605	50 300 994

* vč. spalovny KO Praha

** odkaliště

1. Skupina – základní indikátory I.1 až I.18

Komunální odpady

		Jednotka	Komunální odpady		
			2002	2003	2004
I.1	Celková produkce odpadů	1000 t/rok	4 615	4 603	4 652
I.2	Celková produkce odpadů na jednotku HDP	t/1000 USD/rok	0,07	0,051	0,029
I.3	Podíl na celkové produkci odpadů	%	12,15	12,7	12,0
I.4	Produkce na obyvatele	kg/obyv/rok	452	451	455,16
I.5	Podíl využitých odpadů (R1 - R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	13,9	15,7	20,5
I.6	Podíl materiálově využitých odpadů (R2 - R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	11,9	10,9	11,8
I.7	Podíl energeticky využitých odpadů (R1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	2,0	4,8	8,7
I.8	Podíl odpadů odstraněných skládkováním (D1, D5, a D12)	% z celkové produkce skupiny odpadů	63,3	63,5	64,4
I.9	Podíl odpadů odstraněných jiným uložením (D3, D4)	% z celkové produkce skupiny odpadů	0,0	–	0,02
I.10	Podíl odpadů odstraněných spalováním (D10)	% z celkové produkce skupiny odpadů	6,8	4,8	0,05
I.11	Podíl odpadů vyvážených za účelem jejich odstranění	% z celkové produkce skupiny odpadů	–	–	–
I.12	Podíl odpadů dovážených za účelem jejich materiálového využití (R2 - R11, N1)	% z celkové produkce skupiny odpadů	–	–	–
I-13	Celková kapacita zařízení pro využívání odpadů (R1 - R11)	t/rok			
I-14	Celková kapacita zařízení pro materiálové využívání odpadů (R2-R11)	t/rok			
I.15	Celková kapacita zařízení na energetické využívání odpadů (R1)	t/rok			646 000
I-16	Celková kapacita zařízení na spalování odpadů (D10)	t/rok			
I-17	Celková kapacita zařízení pro skládkování odpadů (D1, D5, D12)	m3			49 019 740
I-18	Celková kapacita zařízení pro jiné uložení odpadů (D3, D4)	m3			

2. Skupina – doplňkové indikátory stanovené k základním indikátorům I.19 až I.22:

Ind.		Jednotka	2002	2003	2004
I.19	Množství sběrových míst nebezpečných odpadů	počet			
I.20	Podíl nebezpečných odpadů ze zdravotnictví na celkové produkci odpadů ze zdravotnictví	%	73,2	79,2	65,5
I.21	Produkce odděleného sběru komunálních odpadů a obalů (podskupina 20 01 a 15 01 od obcí)	kg/obyv/rok	44,8	51,7	49,4
I.22	Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) ukládaného na skládky vzhledem ke srovnávací základně (1995)	%	102,1	108,0	114,0

3. skupina – specifické indikátory I.23 až I.35:

Ind.		Jednotka	2002	2003	2004
I.23	Podíl stavebních a demoličních odpadů na celkové produkci odpadů	% z celkové produkce odpadů	23,2	26,9	37,4
I.24	Podíl využitých stavebních a demoličních odpadů (R1, R3, R4, R5, R11, N1)	% ze stavebních a demoličních odpadů	55,9	76,9	77,9
I.25	Podíl stavebních a demoličních odpadů odstraněných skládkováním (D1, D5, a D12)	% ze stavebních a demoličních odpadů	26,8	25,3	14,1
I.26	Podíl stavebních a demoličních odpadů odstraněných jiným uložením (D3, D4)	% ze stavebních a demoličních odpadů	0,1	–	0,0
I.27	Celková produkce odpadů s obsahem PCB	t/rok	1 144	459	310
I.28	Celková produkce odpadních olejů	t/rok	39 144	45 407	31 536
I.29	Celková produkce odpadních baterií a akumulátorů	t/rok	14 079	15 166	13 692
I.30	Celková produkce kalů z čistíren odpadních vod	t/rok	498 978	469 062	417 600
I.31	Podíl kalů z produkce čistíren odpadních vod použitých na zemědělské půdě (R10)	% z celkové produkce kalů	1,6	10,0	3,4
I.32	Celková produkce odpadů azbestu	t/rok	1 438	10 816	2 863
I.33	Celková produkce autovraků	t/rok	1 917	46 595	3 831
I.34	Plnění cílů recyklace a využití odpadů z obalů ve struktuře přílohy č. 3 zákona o obalech – plnění roku 2004	% za všechny položky tabulky	rok 2004		
			recyklace celkem	využití celkem	
	– sklo (cíl 65,0 %)	%	63,6	63,6	
	– plasty celkem (cíl 20,0 %)	%	37,8	37,9	
	– papír a lepenka (cíl 50,0 %)	%	77,7	77,8	
	– kovy celkem (cíl 20,0 %)	%	35,0	35,1	
I.35	Rozdíl průměrné ceny za spalování tuny odpadu a ceny za uložení tuny odpadu na skládku včetně poplatků	Kč			

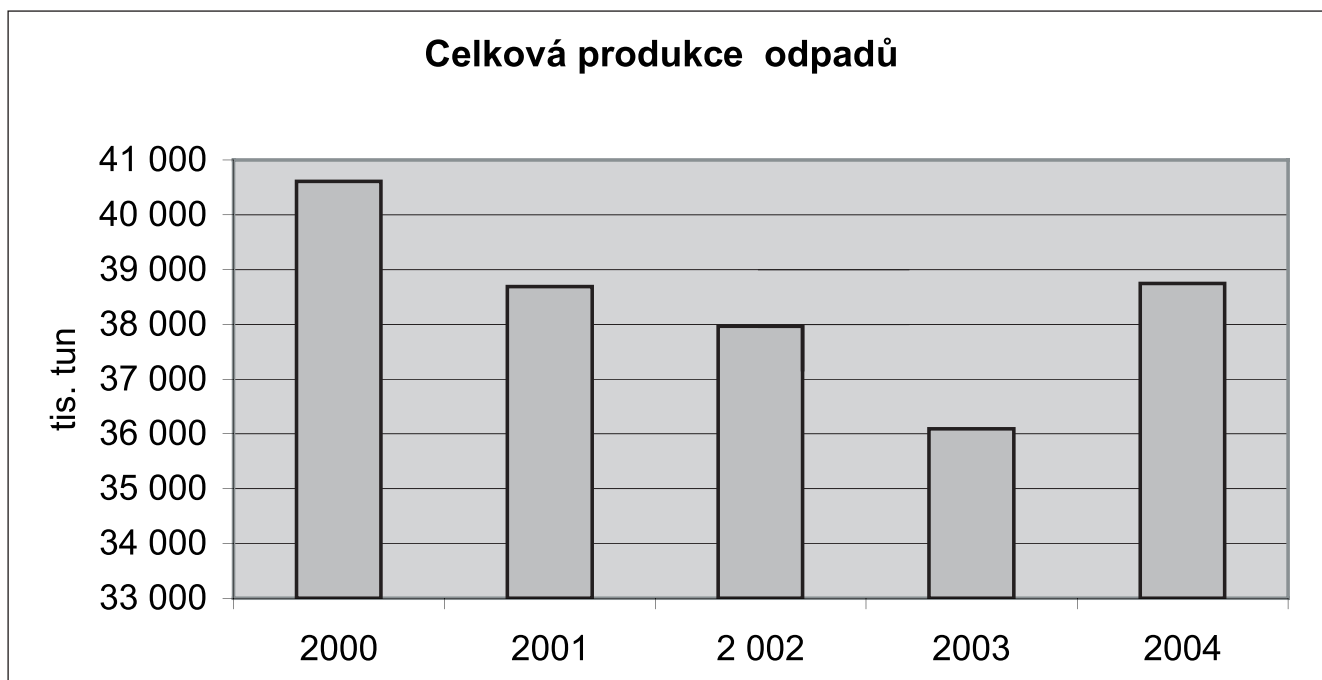
Zdroj: CEHO 18.11.2005

Poznámka:

1) Indikátory I.11, I.12 a I.34 se na území krajů nevyhodnocují

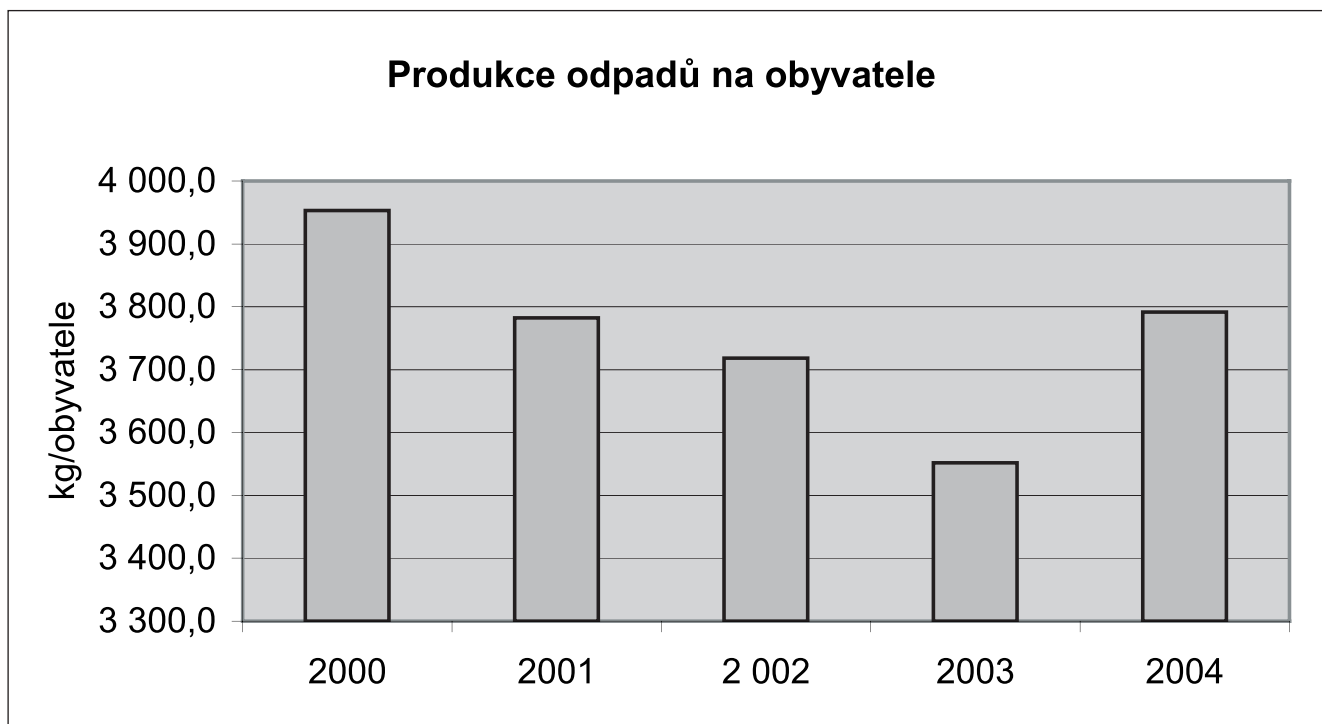
Příloha č. 2 Doprovodné grafy

Graf 1: Celková produkce odpadů v ČR v letech 2000 – 2004

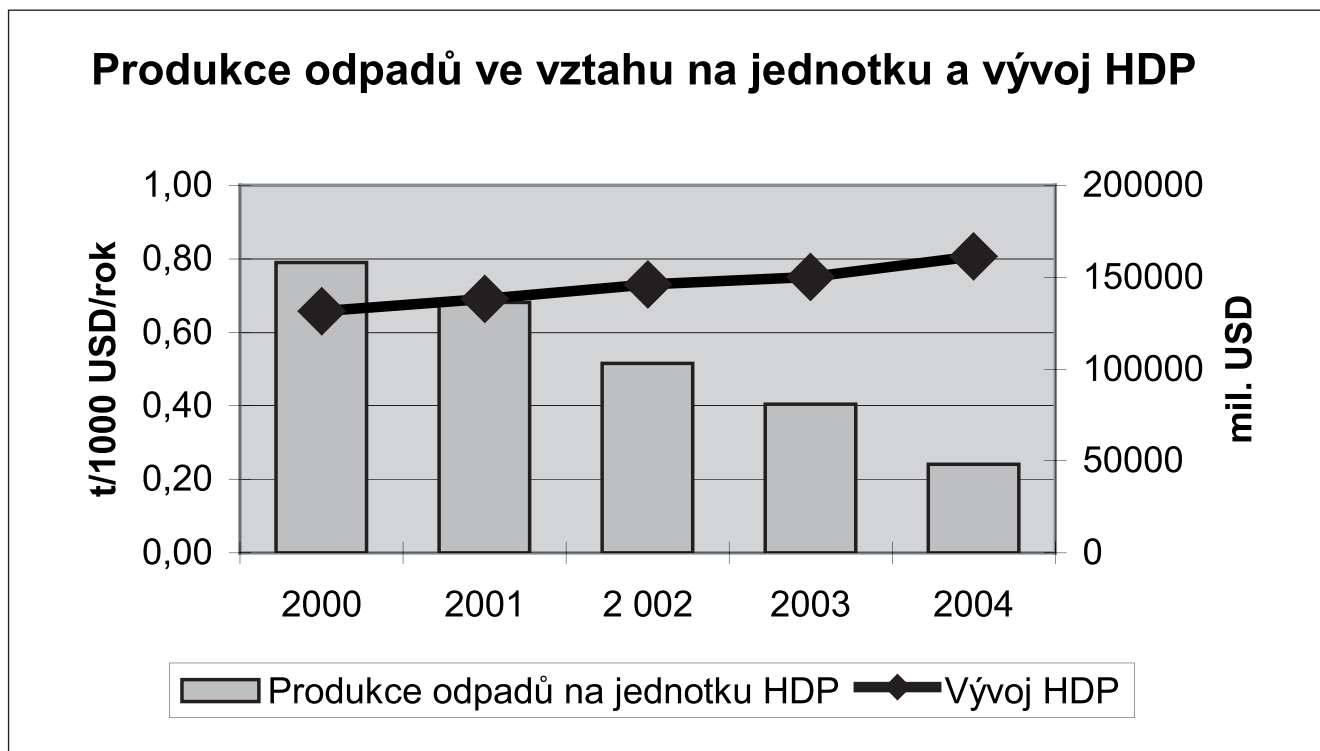
Zdroj CeHO

Graf 2 Produkce odpadů na obyvatele v ČR v letech 2000 – 2004

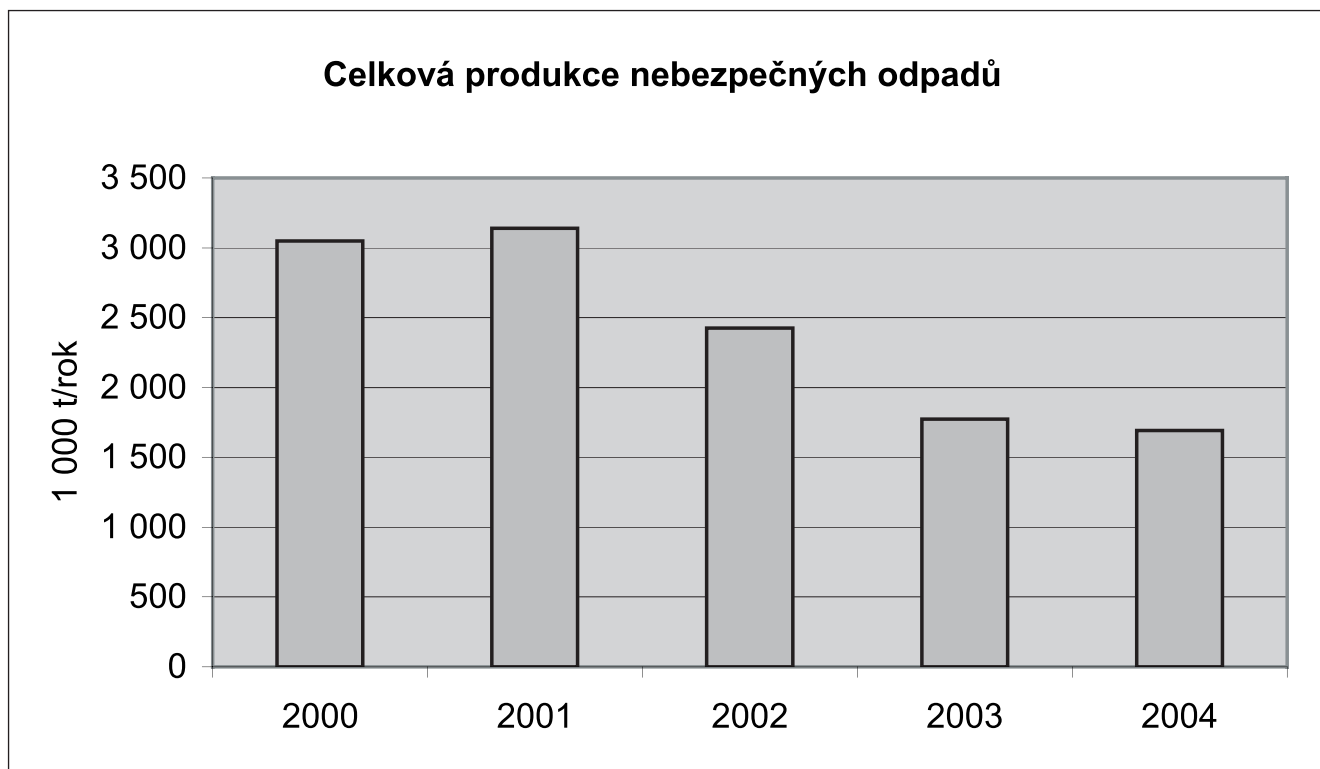
Zdroj CeHO

Graf 3: Celková produkce odpadů v ČR v letech 2000 – 2004 ve vztahu k výši HDP

Zdroj CeHO, Pozn. HDP v paritě kupní síly

Graf 4 Celková produkce nebezpečných odpadů v ČR v letech 2000 – 2004

Zdroj CeHO

Graf 5 Celková produkce nebezpečných odpadů na obyvatele v ČR v letech 2002 – 2004

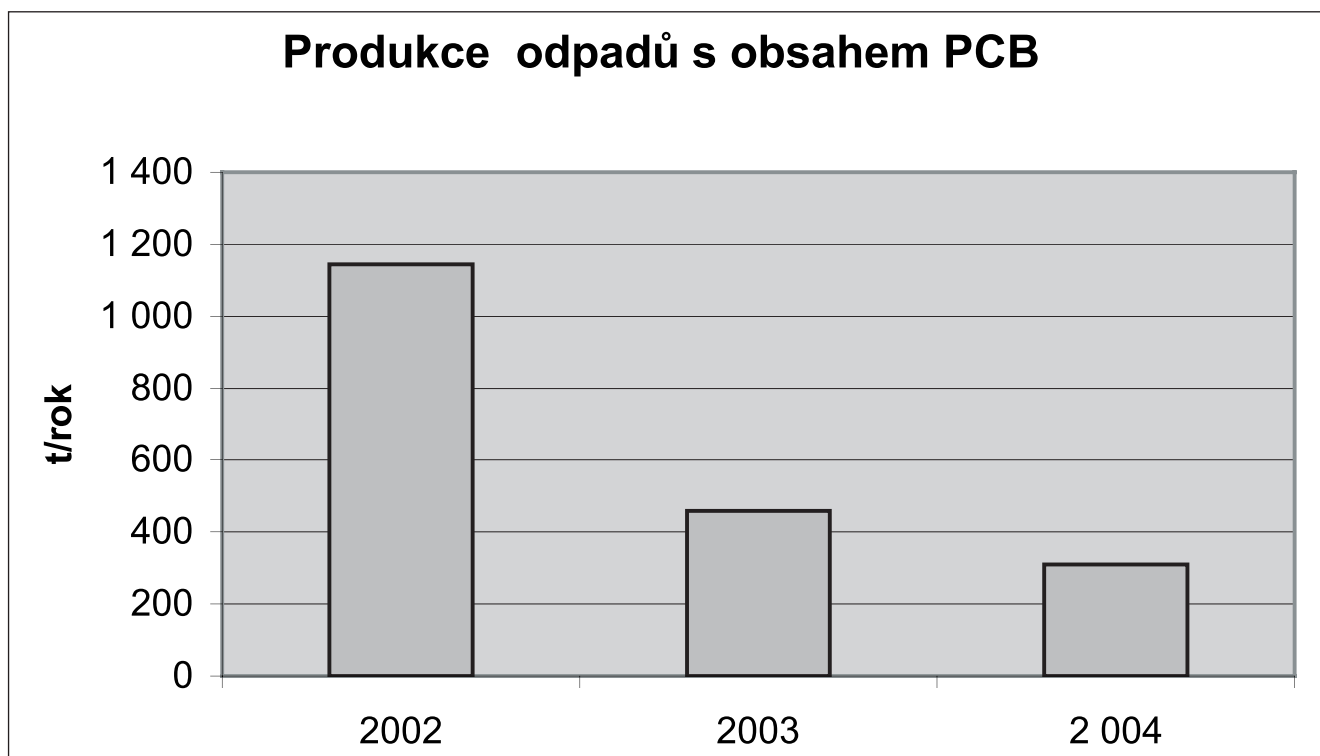
Zdroj CeHO

Graf 6: Celková produkce nebezpečných odpadů v ČR v letech 2000 – 2004 ve vztahu k výši HDP

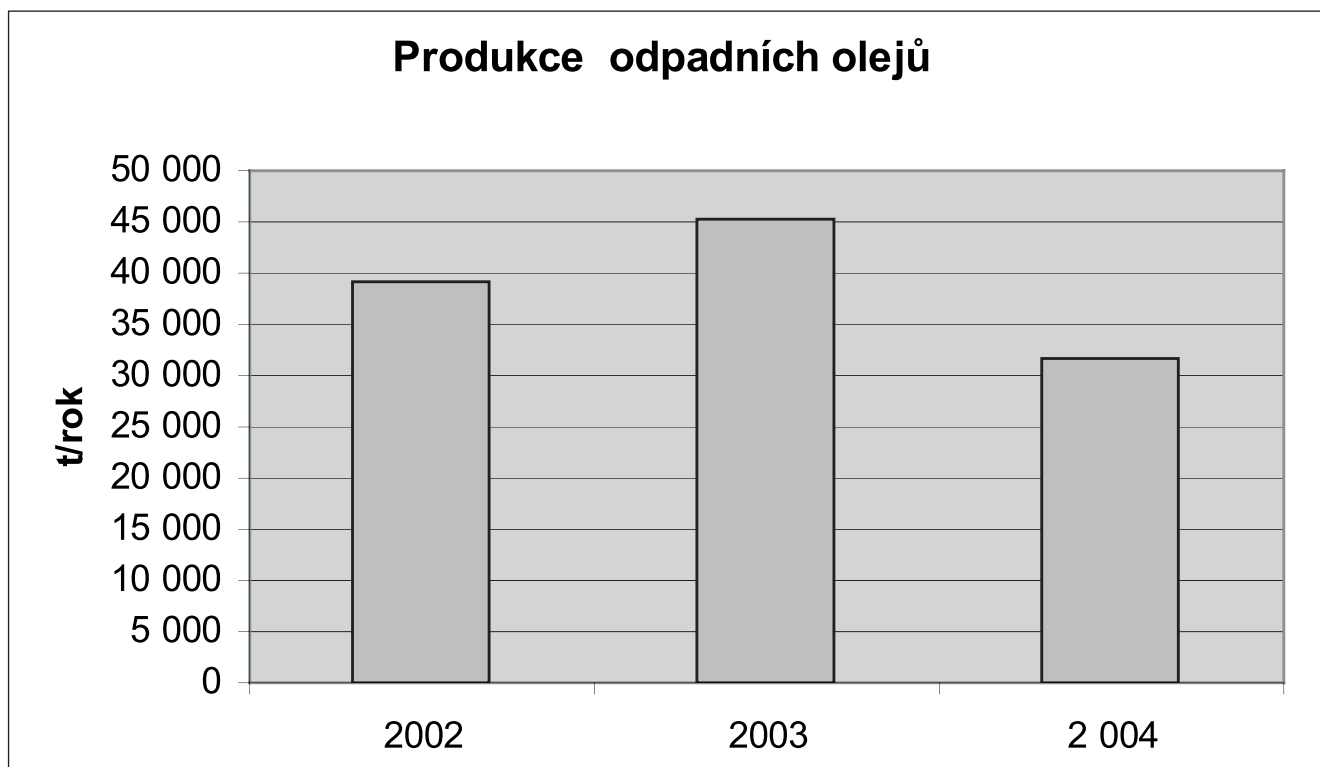
Zdroj CeHO, Pozn. HDP v paritě kupní síly

Graf 7 Celková produkce odpadů s obsahem PCB v ČR v letech 2002 – 2004

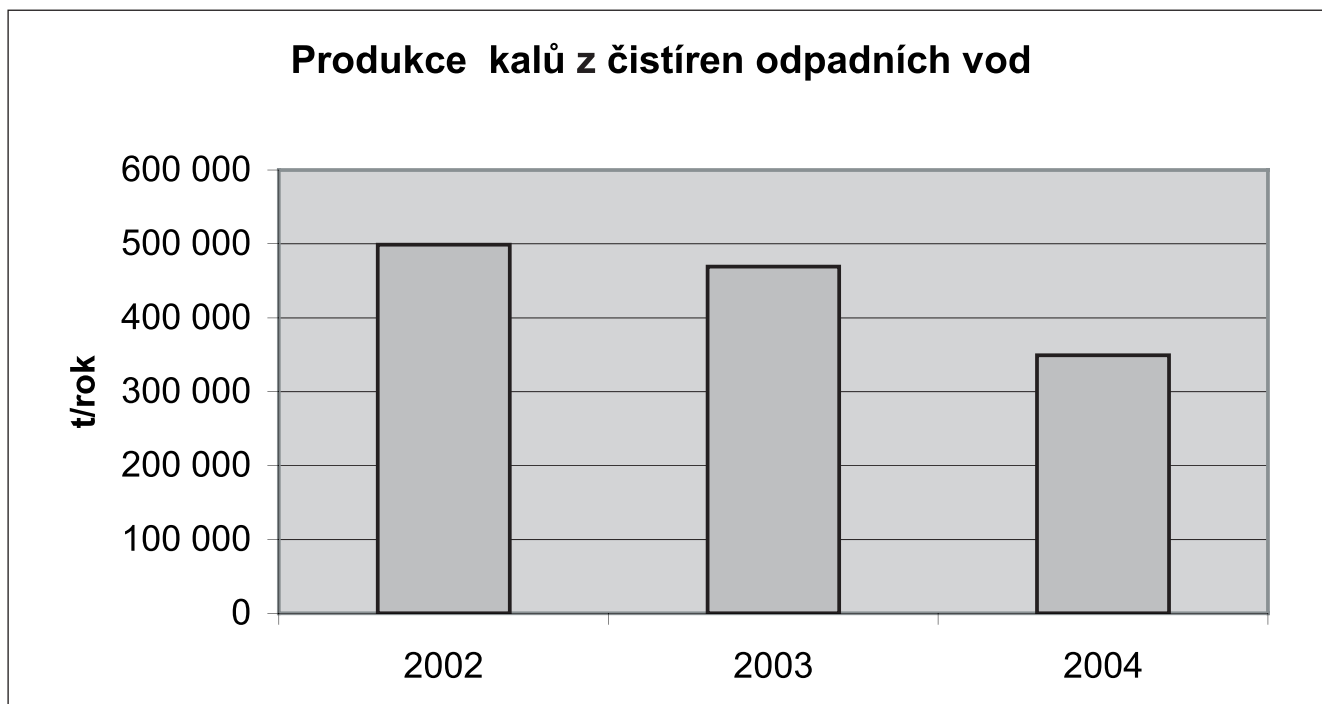
Zdroj CeHO

Graf. 8 Celková produkce odpadních olejů v ČR v letech 2002 – 2004

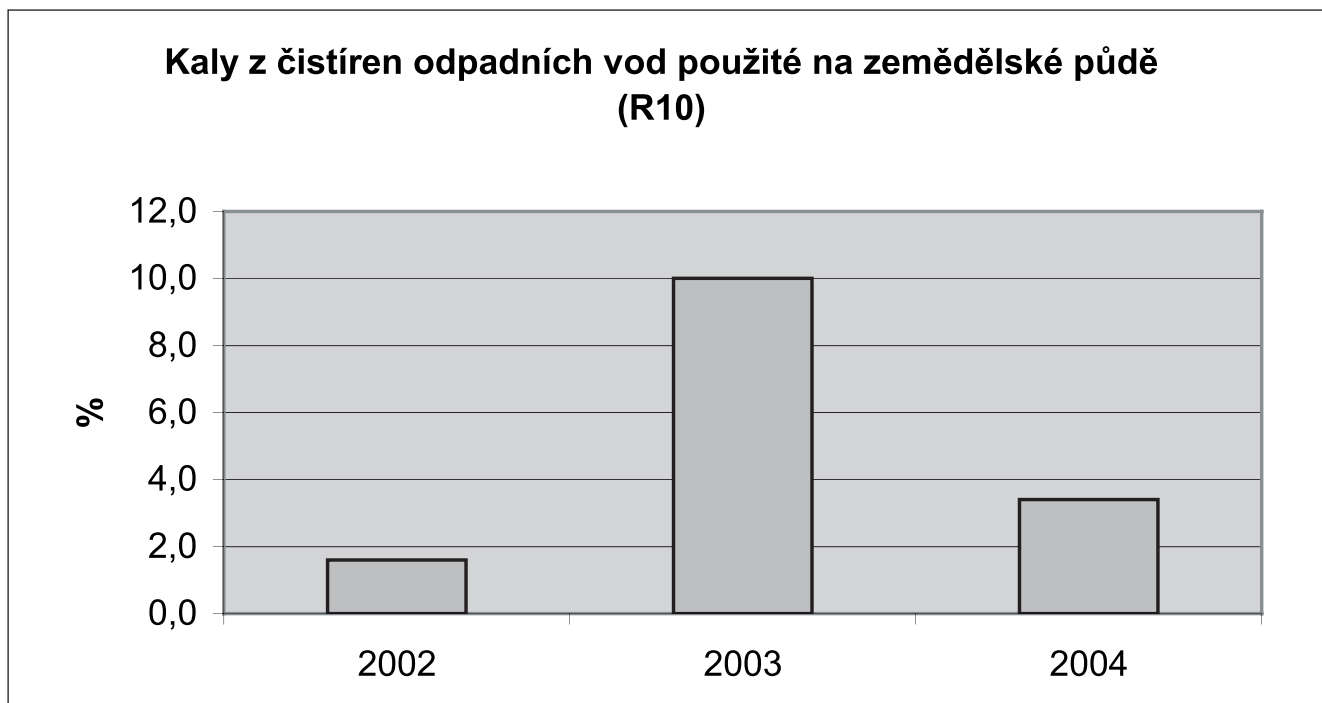
Zdroj CeHO

Graf. 9 Celková produkce kalů z čistíren odpadních vod v ČR v letech 2002 – 2004

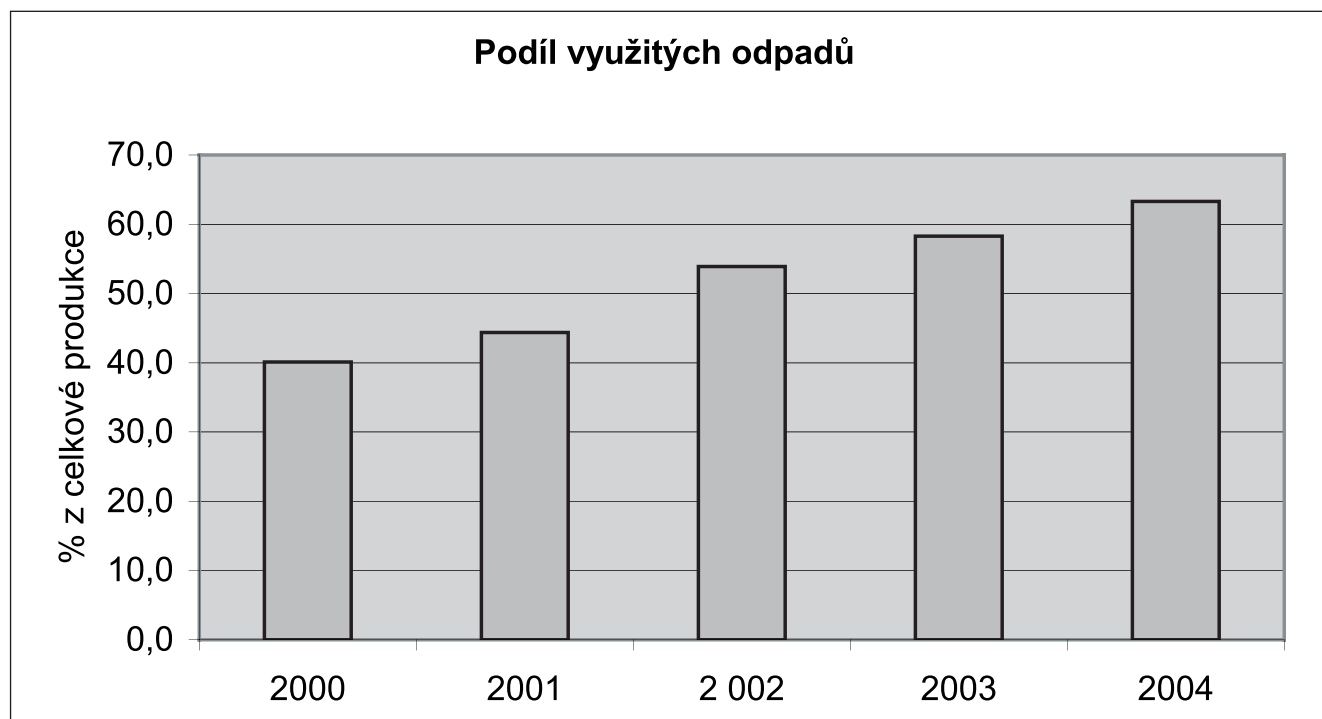
Zdroj CeHO

Graf. 10 Podíl kalů z produkce čistíren odpadních vod použitých na zemědělské půdě v ČR v letech 2002 – 2004

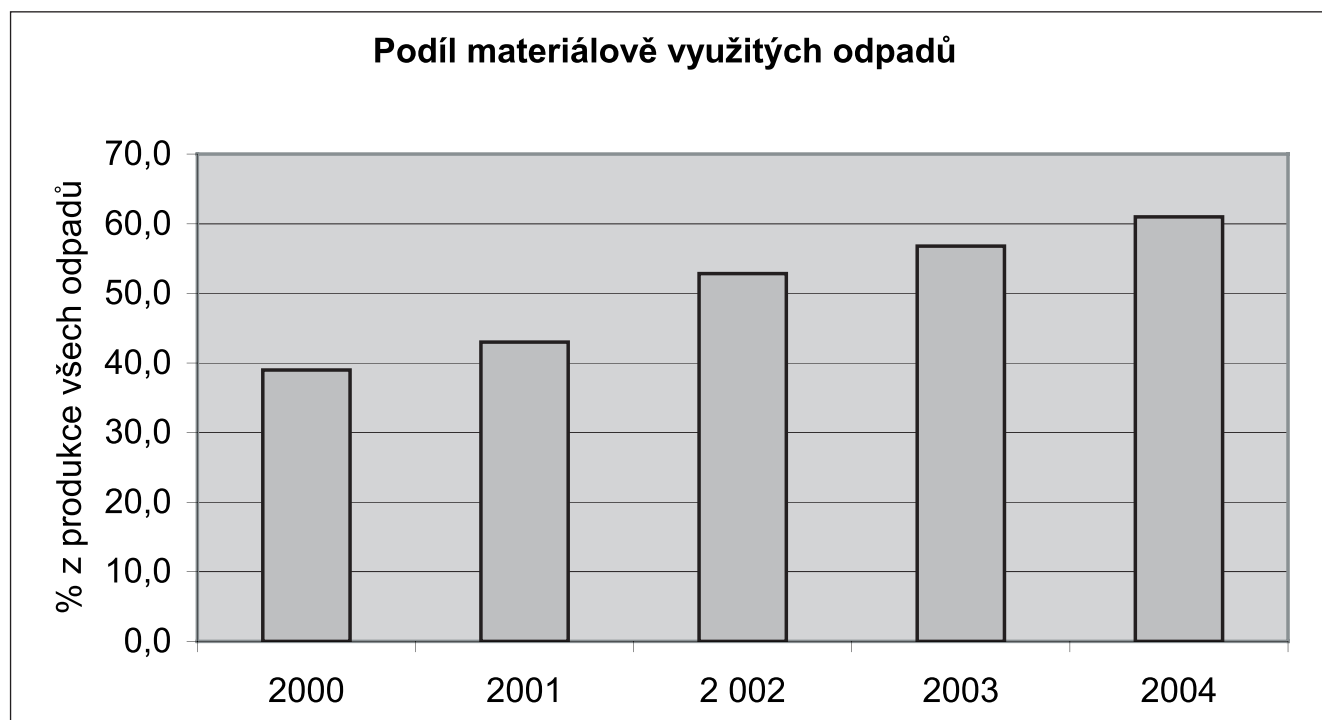
Zdroj CeHO

Graf 11 Podíl využívání odpadů v ČR v letech 2000 – 2004

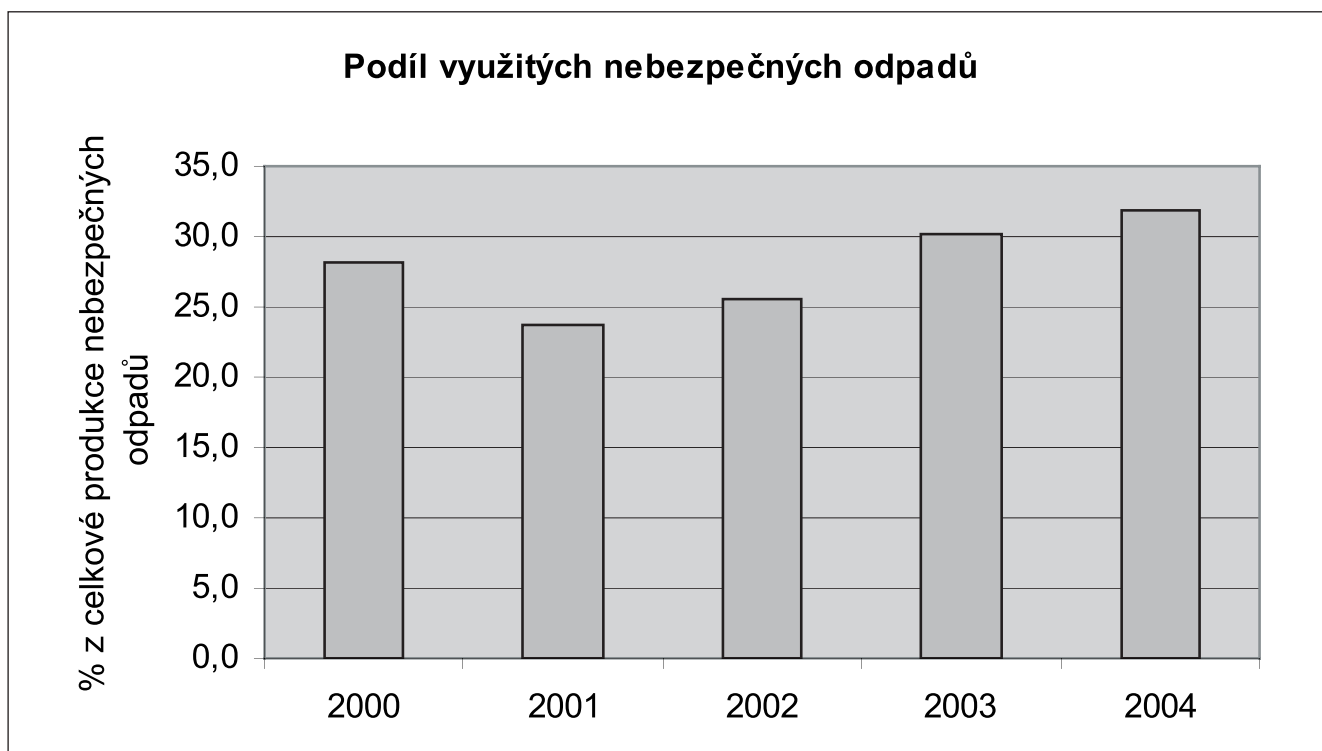
Zdroj CeHO

Graf 12 Podíl materiálově využitých odpadů v ČR v letech 2000 – 2004

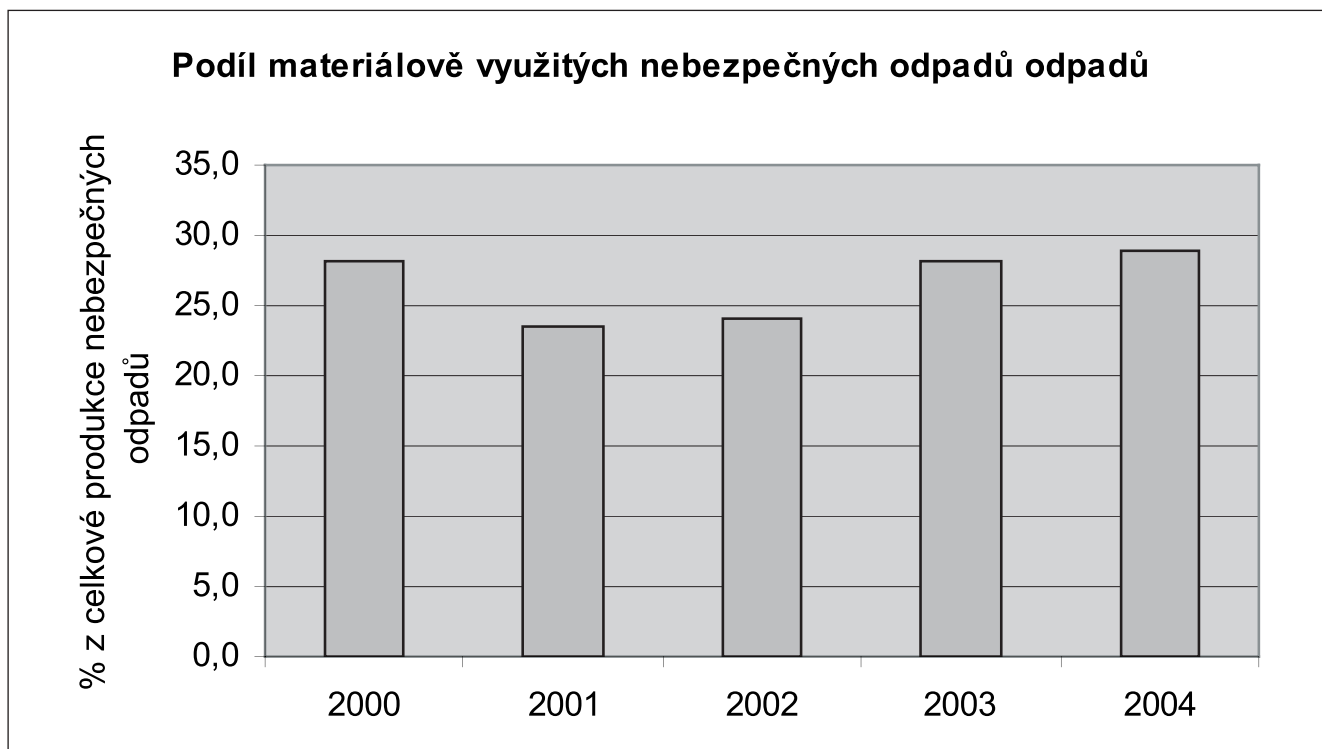
Zdroj CeHO

Graf 13 Podíl využitých nebezpečných odpadů v ČR v letech 2000 – 2004

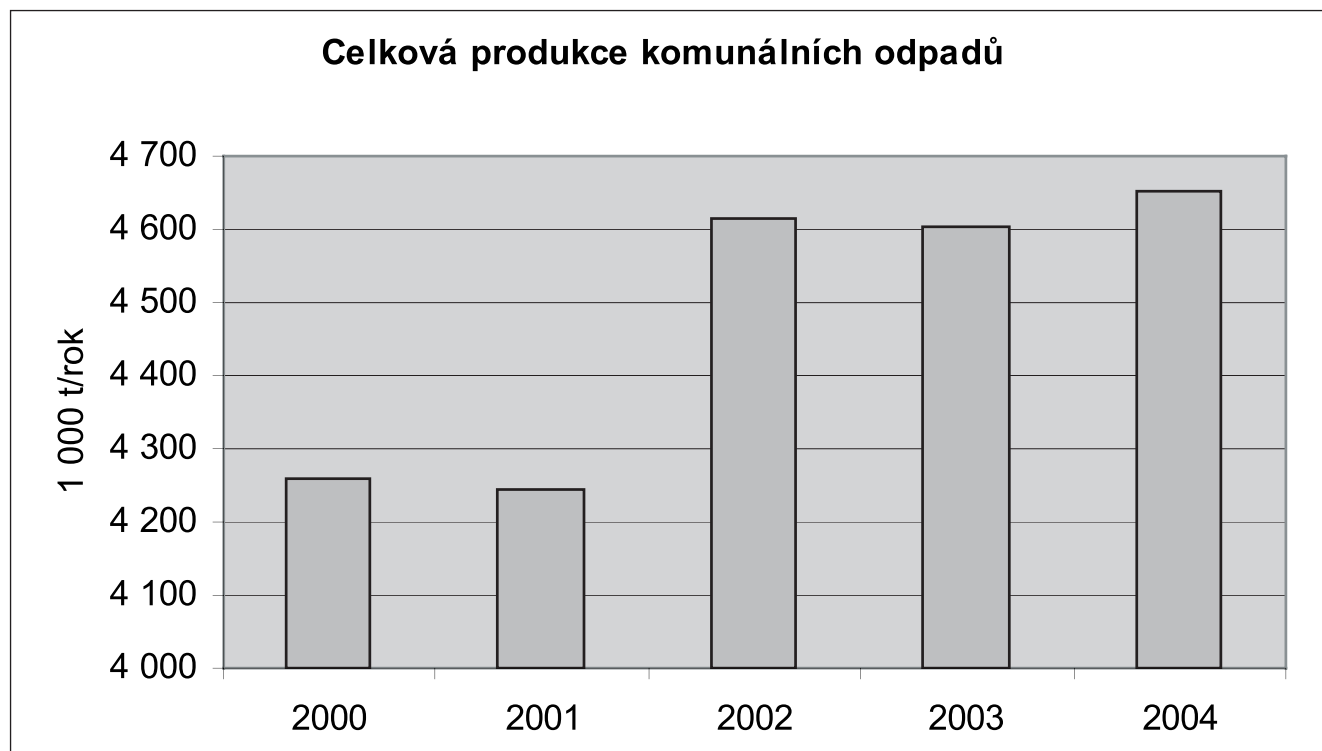
Zdroj CeHO

Graf 14 Podíl materiálově využitých nebezpečných odpadů v ČR v letech 2002 – 2004

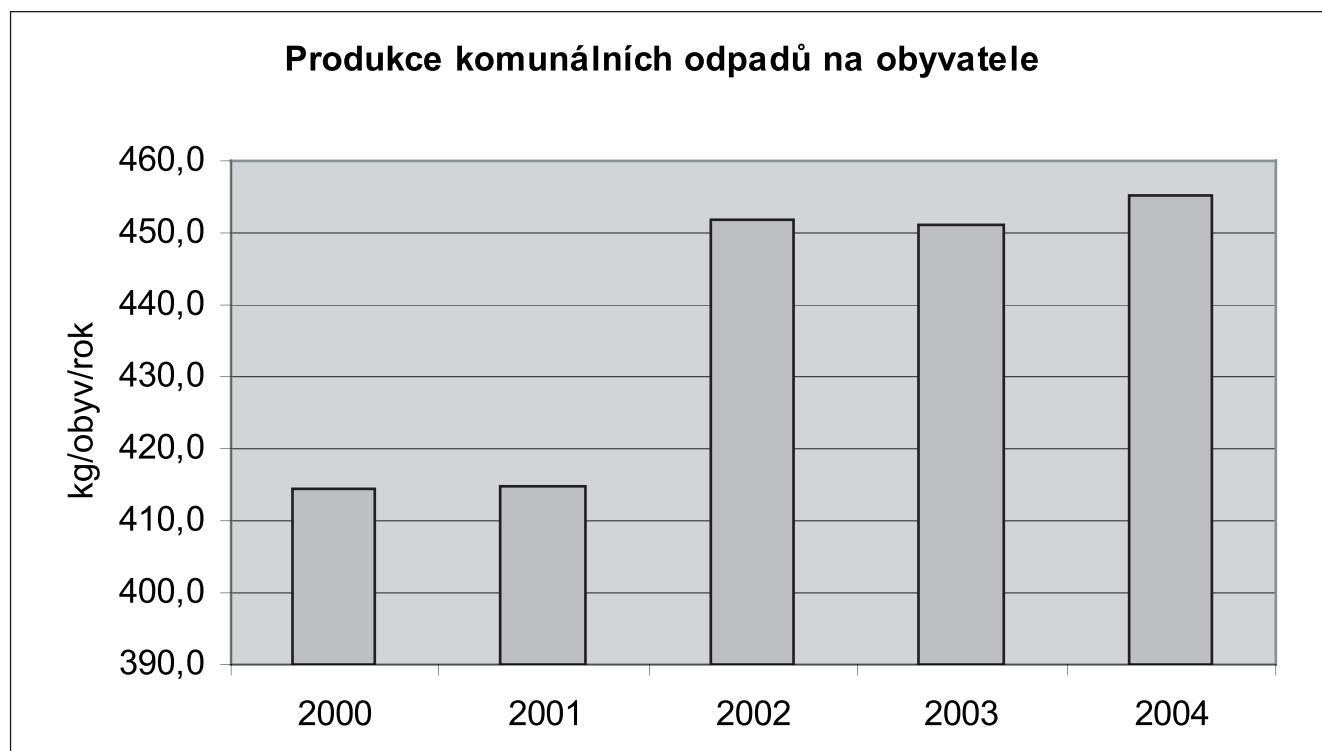
Zdroj CeHO

Graf 15 Celková produkce komunálních odpadů v ČR v letech 2000 – 2004

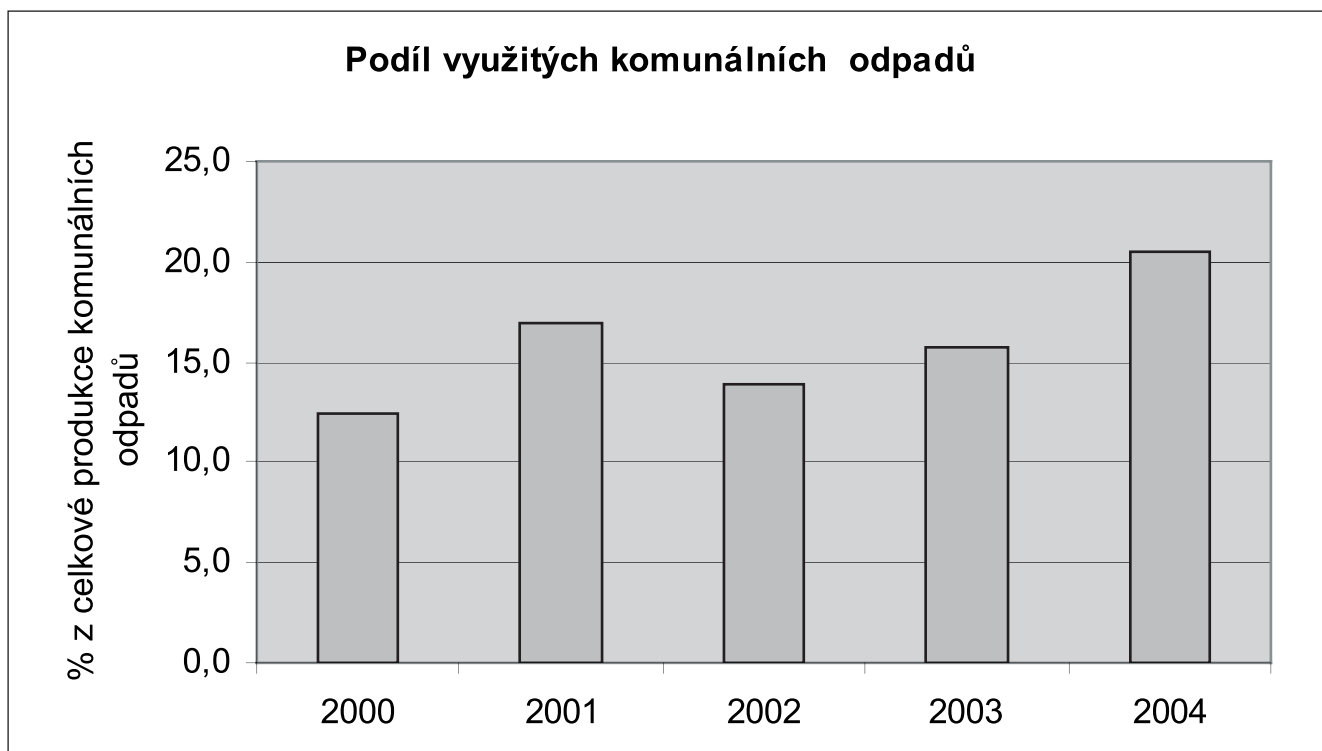
Zdroj CeHO

Graf 16 Produkce komunálních odpadů na obyvatele v ČR v letech 2000 – 2004

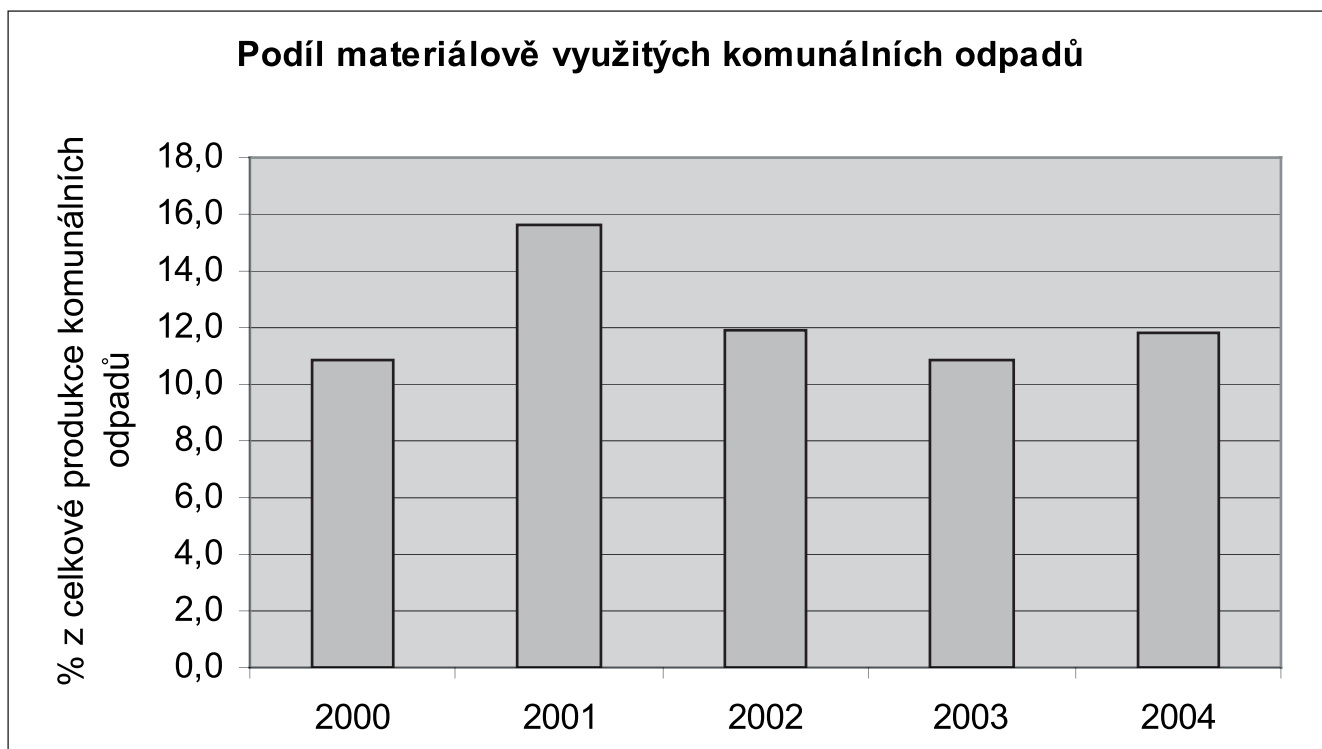
Zdroj CeHO

Graf 17 Podíl využitých komunálních odpadů v ČR v letech 2000 – 2004

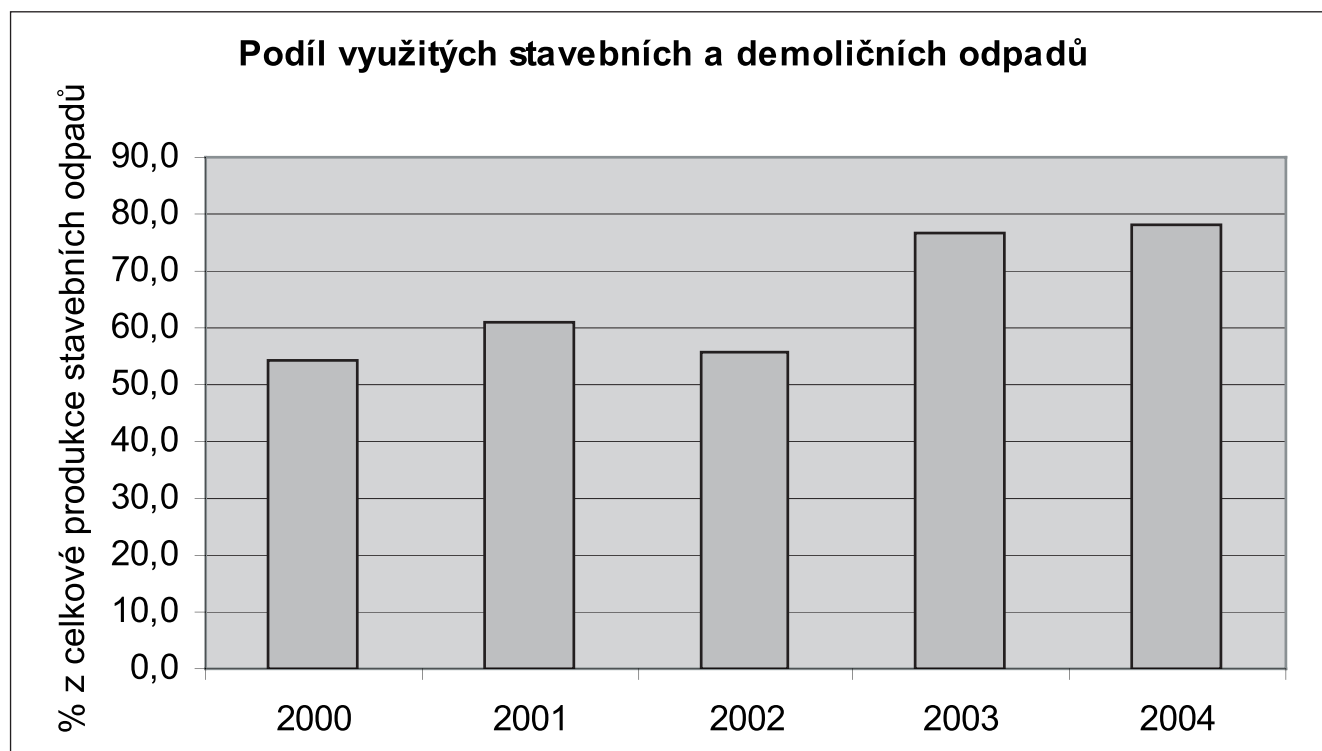
Zdroj CeHO

Graf 18 Podíl materiálově využitých komunálních odpadů v ČR v letech 2000 – 2004

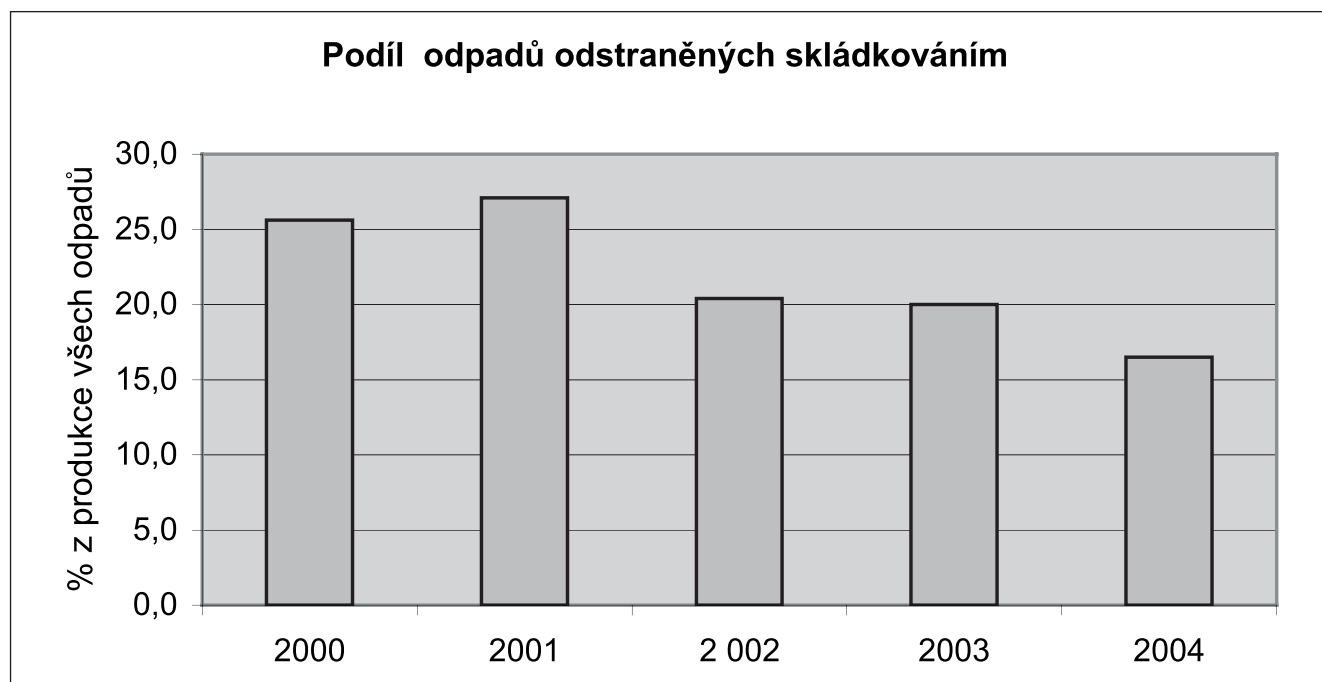
Zdroj CeHO

Graf 19 Podíl využitých stavebních a demoličních odpadů

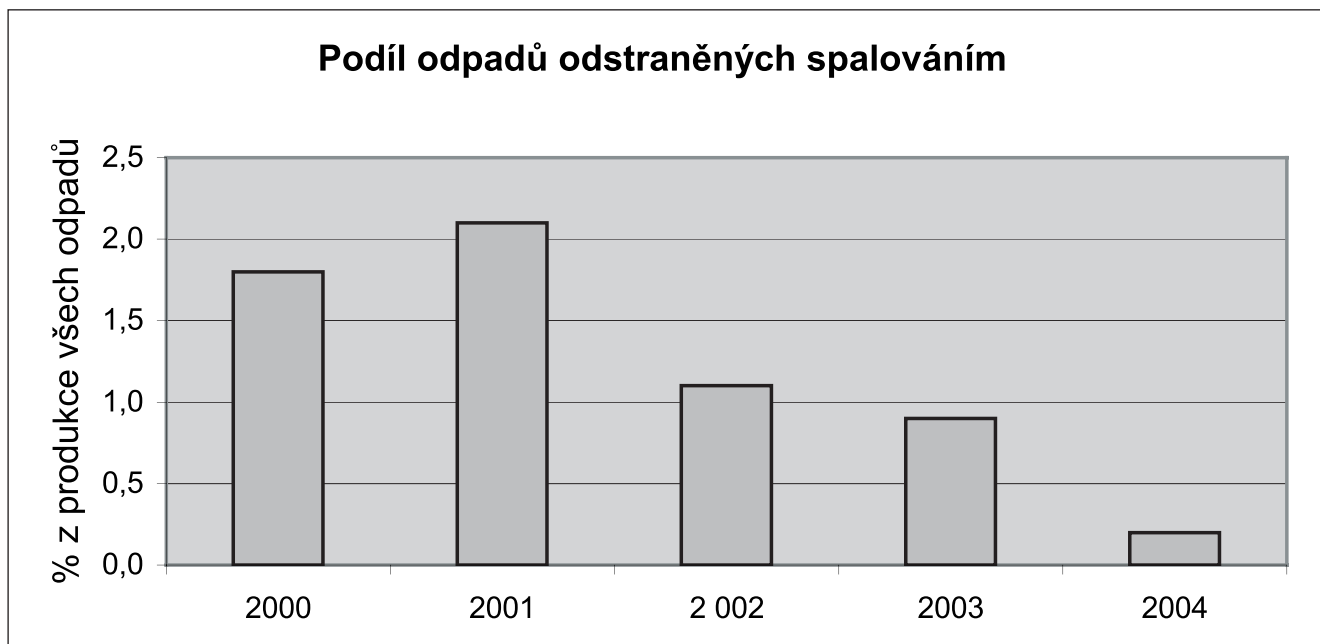
Zdroj CeHO

Graf 20 Podíl odpadů odstraněných skládkováním v ČR v letech 2000 – 2004

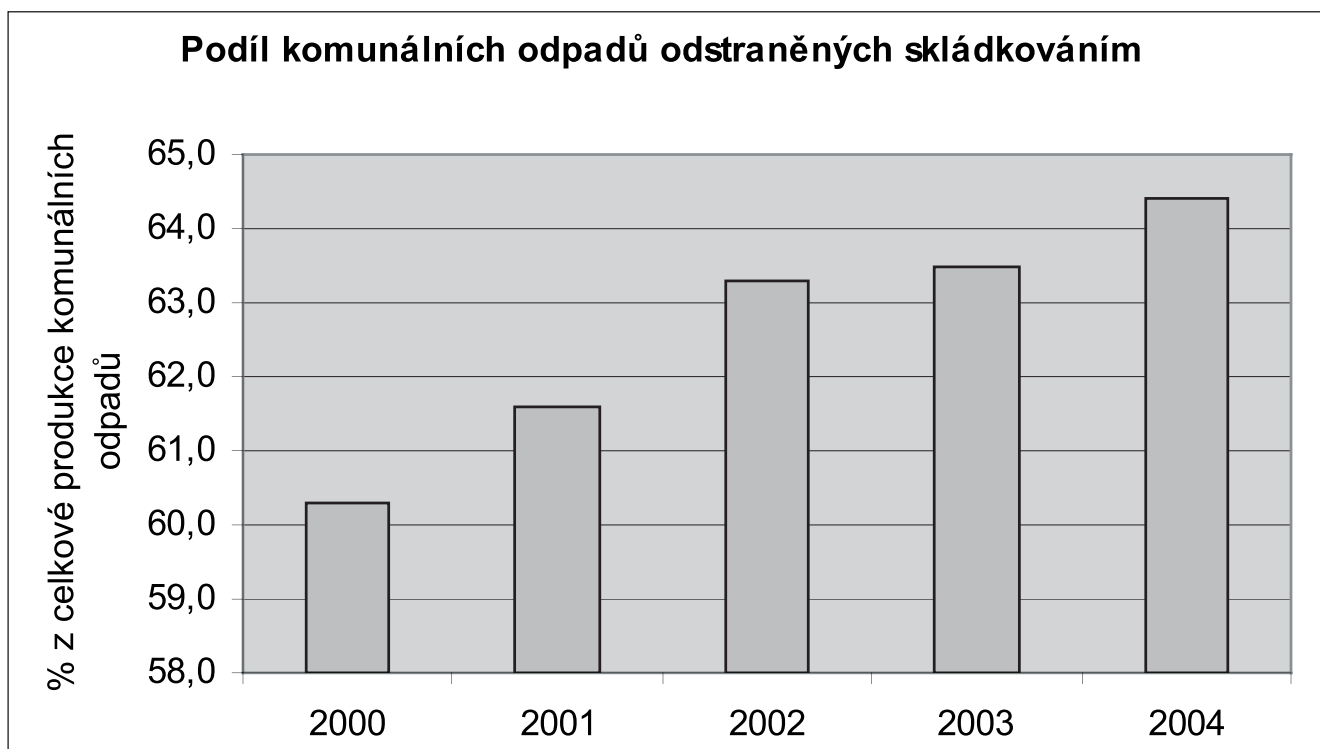
Zdroj CeHO

Graf 21 Podíl odpadů odstraněných spalováním (bez využití energie)

Zdroj CeHO (Pozn.:bez využití energie)

Graf 22 Podíl komunálních odpadů odstraněných skládkováním v ČR v letech 2000 – 2004

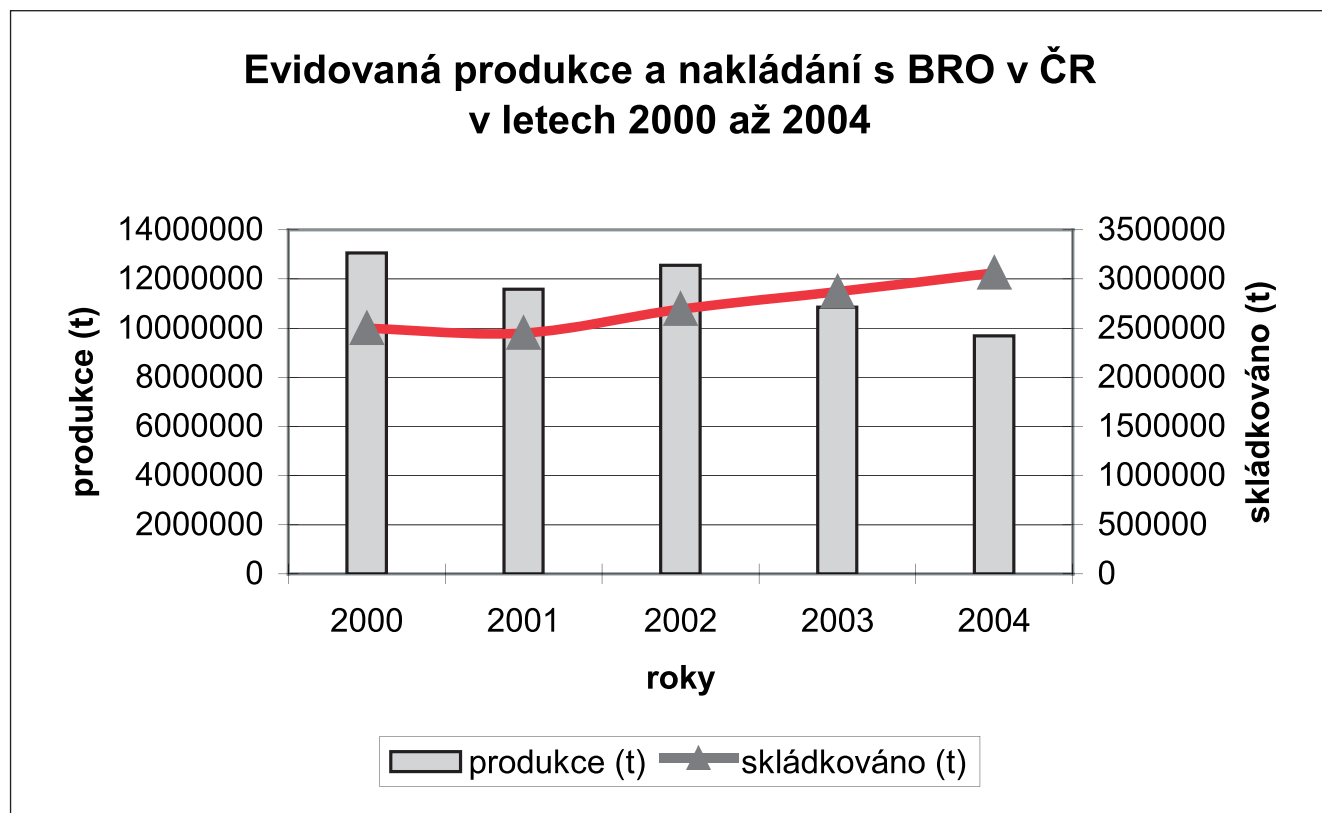
Zdroj CeHO

Graf 23 Podíl komunálních odpadů odstraněných spalováním v ČR v letech 2000 – 2004

Zdroj CeHO

Graf 24 Evidovaná produkce a nakládání s BRO v ČR v letech 2000 až 2004

Zdroj CeHO

Seznam grafů

- Graf 1 Celková produkce odpadů v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 2 Produkce odpadů na obyvatele v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 3 Celková produkce odpadů v ČR v letech 2000 – 2004 ve vztahu k výši HDP
- Graf 4 Celková produkce nebezpečných odpadů v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 5 Celková produkce nebezpečných odpadů na obyvatele v ČR v letech 2002 – 2004
- Graf 6 Celková produkce nebezpečných odpadů v ČR v letech 2000 – 2004 ve vztahu k výši HDP
- Graf 7 Celková produkce odpadů s obsahem PCB v ČR v letech 2002 – 2004
- Graf 8 Celková produkce odpadních olejů v ČR v letech 2002 – 2004
- Graf 9 Celková produkce kalů z čistíren odpadních vod v ČR v letech 2002 – 2004
- Graf 10 Podíl kalů z produkce čistíren odpadních vod použitých na zemědělské půdě v ČR v letech 2002 – 2004
- Graf 11 Podíl využívání odpadů v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 12 Podíl materiálově využitých odpadů v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 13 Podíl využitých nebezpečných odpadů v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 14 Podíl materiálově využitých nebezpečných odpadů v ČR v letech 2002 – 2004
- Graf 15 Celková produkce komunálních odpadů v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 16 Produkce komunálních odpadů na obyvatele v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 17 Podíl využitých komunálních odpadů v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 18 Podíl materiálově využitých komunálních odpadů v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 19 Podíl využitých stavebních a demoličních odpadů
- Graf 20 Podíl odpadů odstraněných skládkováním v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 21 Podíl odpadů odstraněných spalováním (bez využití energie)
- Graf 22 Podíl komunálních odpadů odstraněných skládkováním v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 23 Podíl komunálních odpadů odstraněných spalováním v ČR v letech 2000 – 2004
- Graf 24 Evidovaná produkce a nakládání s BRO v ČR v letech 2000 až 2004